

EFEKTY UCZENIA SIĘ I TREŚCI PROGRAMOWE DLA ZAJĘĆ

Kierunek: **Historia**

Poziom studiów: **Studia pierwszego stopnia**

Nazwa zajęć: **Polityka historyczna**

Po zakończeniu zajęć i potwierdzeniu osiągnięcia efektów uczenia się student/ka

w zakresie wiedzy:

1. posługuje się poprawną terminologią związaną z polityką historyczną
2. rozróżnia typy polityki historycznej
3. zna mechanizmy i głównych kreatorów polityki historycznej
4. nazywa i wyjaśnia procesy będące skutkiem polityki historycznej

w zakresie umiejętności:

1. identyfikuje, rozróżnia i objaśnia cechy charakterystyczne dla polityki historycznej wybranych państw, w tym Polski
2. potrafi przeprowadzić krytyczną analizę artefaktów wybranej polityki historycznej i poddać je interpretacji

w zakresie kompetencji społecznych:

1. zabierając głos w debacie na temat polskiej polityki historycznej, przestrzega norm etycznych w pracy historyka
2. stara się propagować pamięć historyczną w swoim środowisku społecznym

Treści programowe dla zajęć:

Polityka historyczna – geneza i znaczenie pojęcia, spory terminologiczne.

Dawne i współczesne formy wypowiedzi o historii.

Polityka historyczna a polityka pamięci.

Ojcowie polskiej niepodległości – pamięć i polityka historyczna.

Podmioty, instrumenty i funkcje polityki historycznej.

„Bitwy pomników” i współczesne spory o muzea w Polsce i w wybranych krajach europejskich.

Polityka historyczna w wybranych państwach.

Nazwa zajęć: **Historia mediów**

Po zakończeniu zajęć i potwierdzeniu osiągnięcia efektów uczenia się student/ka

w zakresie wiedzy:

1. zna terminologię związaną z historią mediów i dziennikarstwem
2. zna i wyjaśnia procesy wpływające na globalne i lokalne przemiany w świecie mediów
3. zna typy polskiej prasy, jej polityczne i ideologiczne barwy oraz wskazuje cechy systemu medialnego w różnych okresach historycznych

w zakresie umiejętności:

1. potrafi zidentyfikować, rozróżnia i objaśnia cechy charakterystyczne dla danych typów mediów
2. potrafi scharakteryzować najważniejsze procesy przemian historycznych w świecie mediów

w zakresie kompetencji społecznych:

1. ma świadomość znaczenia mediów w funkcjonowaniu społeczeństwa obywatelskiego i jest gotów/gotowa je uzasadnić

Treści programowe dla zajęć:

Historia pisma i druku.

Rozwój prasy i dziennikarstwa w Polsce i na świecie.

Historia radia, telewizji i Internetu.

Tradycyjne media w epoce cyfrowej.

Nazwa zajęć: **Broń i barwa w XX i XXI wieku**

Po zakończeniu zajęć i potwierdzeniu osiągnięcia efektów uczenia się student/ka

w zakresie wiedzy:

1. zna broń i barwę XX i XXI wieku, zwroty i terminy z zakresu broni i barwy, rozumie związki istniejące pomiędzy ewolucją uzbrojenia i wyposażenia wojsk a badaniami historyczno-wojskowymi

w zakresie umiejętności:

1. wskazuje i określa związki istniejące pomiędzy ewolucją uzbrojenia i wyposażenia wojsk a badaniami historyczno-wojskowymi; potrafi określić, który rodzaj uzbrojenia ma zastosowanie w danej problematyce historyczno-wojskowej; potrafi zastosować wiedzę na temat broni i barwy w praktyce

w zakresie kompetencji społecznych:

1. stosuje wiedzę i umiejętności z zakresu historii broni i barwy XX i XXI wieku krytycznie i zgodnie z etyką zawodową historyka, jest otwarty/a na różne poglądy i punkty widzenia w zakresie wiedzy na temat historii broni i barwy
2. jest świadomy/a poziomu swojej wiedzy na temat broni i barwy oraz warunków jej stosowania w praktyce i konieczności ustawicznego jej rozwijania

Treści programowe dla zajęć:

Uzbrojenie i umundurowanie wojsk podczas I wojny światowej.
Uzbrojenie i umundurowanie niemieckich sił zbrojnych 1918-1945.
Umundurowanie i uzbrojenie Armii Czerwonej 1918-1945.
Rozwój uzbrojenia USA w XX wieku.
Umundurowanie wojsk USA w XX wieku.
Rozwój uzbrojenia Wielkiej Brytanii w XX wieku.
Umundurowanie wojsk Wielkiej Brytanii w XX wieku.
Rozwój uzbrojenia w Polsce w XX wieku.
Umundurowanie Wojska Polskiego w XX wieku.
Rozwój broni przeciwpancernej w XX wieku i współcześnie.
Przemiany i rozwój wyposażenia w XX i XXI wieku.
Rozwój lotnictwa.
Rozwój broni panczernej i artylerii.

Nazwa zajęć: Wieś i miasto w średniowieczu

Po zakończeniu zajęć i potwierdzeniu osiągnięcia efektów uczenia się student/ka

w zakresie wiedzy:

1. zna podstawową terminologię związaną z instytucjami ustroju feudalnego oraz życia miejskiego, a także różne sposoby definiowania pojęć „feudalizm” oraz „miasto”
2. zna przyczyny i drogi uformowania się ustroju feudalnego w średniowiecznej Europie oraz zasady jego funkcjonowania
3. zna przyczyny upadku życia miejskiego we wczesnym średniowieczu oraz przyczyny, drogi i konsekwencje jego odrodzenia się
4. rozumie istotę kryzysu feudalizmu na zachodzie Europy w późnym średniowieczu oraz potrafi wskazać pierwsze przejawy formowania się ustroju wczesnokapitalistycznego
5. rozumie istotę, uwarunkowania i przebieg dyskusji na temat początków życia miejskiego w Europie Środkowo-Wschodniej, ze szczególnym uwzględnieniem ziem polskich

w zakresie umiejętności:

1. potrafi wskazać specyficzne cechy rozwoju społeczeństwa i gospodarki na ziemiach Europy Środkowo-Wschodniej, ze szczególnym uwzględnieniem ziem polskich
2. potrafi wskazać długofalowe konsekwencje pojawienia się w późnym średniowieczu różnic w kierunku rozwoju społecznego i gospodarczego w zachodniej i wschodniej Europie
3. potrafi wskazać przyczyny i drogi uformowania się w Polsce systemu folwarczno-pańszczyźnianego oraz jego konsekwencje w dłuższej perspektywie czasowej

w zakresie kompetencji społecznych:

1. przestrzega norm etycznych w pracy historyka, prezentuje swoje poglądy z poszanowaniem poglądów innych osób, przejawia empatię w badaniach

Treści programowe dla zajęć:

Feudalizm w zachodniej Europie, sposoby rozumienia terminu, przyczyny i sposób uformowania się oraz zasady funkcjonowania.
Upadek i odrodzenie się życia miejskiego w średniowiecznej Europie.
Warunki życia na ziemiach polskich w dobie przedpaństwowej.
Społeczeństwo i gospodarka na ziemiach polskich w dobie tzw. prawa książęcego.
Kolonizacja niemiecka czy kolonizacja na prawie niemieckim – znaczenie przemian oraz dyskusja na temat ich charakteru.
Dyskusja na temat początków życia miejskiego w Europie Środkowo-Wschodniej, ze szczególnym uwzględnieniem ziem polskich.
Kryzys ustroju feudalnego w późnym średniowieczu oraz początki wczesnego kapitalizmu w Europie Zachodniej. Rola wsi i miasta w tym procesie.
Powstanie systemu folwarczno-pańszczyźnianego w Polsce oraz jego konsekwencje.
Powstanie tzw. dualizmu gospodarczego w Europie na przełomie średniowiecza i epoki nowożytnej.
Długofalowe konsekwencje tego stanu rzeczy.

Nazwa zajęć: Historia starożytnego Bliskiego Wschodu – przegląd źródeł

Po zakończeniu zajęć i potwierdzeniu osiągnięcia efektów uczenia się student/ka w zakresie wiedzy:

1. posiada ogólną znajomość źródeł do dziejów starożytnego Bliskiego Wschodu oraz pogłębioną znajomość wybranych źródeł
2. ma wiedzę na temat wybranych zagadnień z historii starożytnego Bliskiego Wschodu odzwierciedlonych w źródłach

w zakresie umiejętności:

1. posiada i kształci umiejętności analizy wybranych źródeł do historii starożytnego Bliskiego Wschodu w tłumaczeniu na języki współczesne
2. stosuje wiedzę na temat kierunków badań i nurtów w historiografii starożytnego Bliskiego Wschodu do analizy wybranych źródeł

w zakresie kompetencji społecznych:

1. ma uznanie i poszanowanie dla dziedzictwa kulturowego regionu starożytnego Bliskiego Wschodu; jest gotowy/gotowa do wyrażania własnych opinii w różnych środowiskach społecznych o znaczeniu źródeł starożytnego Bliskiego Wschodu dla współczesnego świata.

Treści programowe dla zajęć:

Pismo klinowe: narodziny, rozwój, ponowne odczytanie.

Wstęp do literatury akademickiej.

Charakterystyka tekstów historycznych i historyczno-literackich.

Przegląd źródeł do dziejów prawa mezopotamskiego.

Teksty naukowe i pseudonaukowe.

Sprawozdawczość w kancelariach instytucjonalnych i prywatnych.

Nazwa zajęć: Prawo archiwalne

Po zakończeniu zajęć i potwierdzeniu osiągnięcia efektów uczenia się student/ka w zakresie wiedzy:

1. zna najważniejsze przepisy polskiego prawa w zakresie: demokratycznego państwa prawa, budowy społeczeństwa obywatelskiego, praw i obowiązków obywatela oraz podmiotów publicznych i niepublicznych
2. zna najważniejsze przepisy polskiego prawa archiwalnego w zakresie: narodowego zasobu archiwalnego, organizacji państwowej sieci archiwalnej, zadań archiwów państwowych i niepaństwowych, rozmieszczenia narodowego zasobu archiwalnego
3. zna podstawowe zasady: działalności archiwalnej, kancelarii współczesnej, zarządzania dokumentacją i działania archiwalnych pomocy informacyjnych
4. zna najważniejsze przepisy polskiego prawa archiwalnego w zakresie kształtowania narastającego zasobu archiwalnego
5. zna najważniejsze przepisy polskiego prawa w zakresie przejmowania materiałów archiwalnych
6. zna podstawowe zasady: działalności archiwalnej, kancelarii współczesnej, zarządzania dokumentacją i działania archiwalnych pomocy informacyjnych w systemach teleinformatycznych
7. zna najważniejsze przepisy polskiego prawa w zakresie udostępniania dokumentacji, materiałów archiwalnych oraz informacji archiwalnej

w zakresie umiejętności:

1. potrafi poprawnie stosować terminologię archiwalną
2. potrafi poprawnie stosować normy prawne regulujące zasady postępowania z dokumentacją, również stanowiącą materiał archiwalny
3. potrafi właściwie planować i zarządzać obiegiem informacji wewnątrz i na zewnątrz jednostki organizacyjnej w systemie tradycyjnym, do elektronicznego zarządzania dokumentacją i mieszanym
4. potrafi zorganizować i prowadzić archiwum zakładowe w systemie tradycyjnym, do elektronicznego zarządzania dokumentacją i mieszanym
5. rozumie potrzebę ciągłego dokształcania się w zakresie teorii archiwalnej oraz nabywania praktycznych umiejętności postępowania z dokumentacją

w zakresie kompetencji społecznych:

1. ma świadomość znaczenia pracy zespołowej w zakresie postępowania z dokumentacją i działalności archiwalnej
2. docenia znaczenie materiałów archiwalnych dla tradycji i dziedzictwa kulturowego oraz odpowiedzialność za ich zachowanie dla ochrony dziedzictwa kulturowego regionu, państwa, kontynentu, cywilizacji

Treści programowe dla zajęć:

Przedmiot prawa archiwalnego, periodyzacja polskiego prawa archiwalnego, literatura przedmiotu.

Podstawowe założenia polskiego prawa archiwalnego.
Najważniejsze pojęcia polskiego prawa archiwalnego.
Kształtowanie narastającego zasobu archiwalnego w systemie tradycyjnym i systemie do elektronicznego zarządzania dokumentacją.
Gromadzenie dokumentacji i materiałów archiwalnych w postaci tradycyjnej i w postaci elektronicznej.
Udostępnianie dokumentacji i materiałów archiwalnych.
Zarządzanie narodowym zasobem archiwalnym, państwowym i niepaństwowym zasobem archiwalnym.
Najważniejsze przepisy na temat ochrony danych osobowych, informacji niejawnych i innych tajemnic ustawowo chronionych oraz przepisy na temat dostępu do informacji publicznej.
Organizacja i zadania państwowej sieci archiwalnej, składnic akt i archiwów niepaństwowych.

Nazwa zajęć: **Instytucje polityczne i media w XIX wieku**

Po zakończeniu zajęć i potwierdzeniu osiągnięcia efektów uczenia się student/ka w zakresie wiedzy:

1. orientuje się w specyfice funkcjonowania XIX-wiecznych instytucji politycznych
2. zna literaturę naukową i źródła dotyczące dziejów instytucji politycznych w XIX w.
3. ma opanowaną terminologię dotyczącą funkcjonowania instytucji politycznych w XIX w.

w zakresie umiejętności:

1. potrafi analizować funkcjonowanie instytucji politycznych w XIX w. na podstawie źródeł normatywnych, pamiętnikarskich, prasowych i ikonograficznych
2. dostrzega genetyczny związek pomiędzy XIX-wiecznymi a współczesnymi instytucjami politycznymi
3. potrafi przedstawić w prezentacji multimedialnej wybrany problem dotyczący dziejów instytucji politycznych w XIX w.

w zakresie kompetencji społecznych:

1. dostrzega wpływ działania instytucji politycznych na przemiany społeczne i kształtowanie się kultury politycznej

Treści programowe dla zajęć:

Instytucja monarchii w XIX stuleciu.
Instytucja parlamentu w XIX w.
XIX-wieczne ordynacje wyborcze.
Instytucje władzy wykonawczej w XIX stuleciu.
Partie polityczne w XIX stuleciu.
Państwo Kościelne i Kościół w XIX stuleciu.
Instytucja prezydenta w XIX w.
Funkcjonowanie dyplomacji w XIX stuleciu
Administracja i biurokracja w XIX stuleciu.
Organizacje międzynarodowe w XIX w.
Sądownictwo w XIX w.
Wojsko, służby porządkowe, cenzura w XIX w.

Nazwa zajęć: **Polska myśl polityczna XX-XXI wieku**

Po zakończeniu zajęć i potwierdzeniu osiągnięcia efektów uczenia się student/ka w zakresie wiedzy:

1. Zna najważniejsze nurty polskiej myśli politycznej XX- XXI wieku.
2. Zna terminologię związaną z tematyką zajęć oraz historii polskiej myśli politycznej.
3. Posiada wiedzę dotyczącą współczesnej polskiej sceny politycznej.
4. Umie wskazać związki istniejące pomiędzy współczesnymi polskimi orientacjami politycznymi a tendencjami europejskiej myśli politycznej.

w zakresie umiejętności:

1. Potrafi ocenić najważniejsze nurty polskiej myśli politycznej XX- XXI wieku.
2. Potrafi przeprowadzić analizę porównawczą różnych nurtów polskiej myśli politycznej XX i XXI wieku.

w zakresie kompetencji społecznych:

1. Potrafi trafnie argumentować swoje stanowisko.

Treści programowe dla zajęć:

Polska myśl polityczna XX-XXI wieku – główne nurty i ośrodki. Zasadnicze pytania polityczne.
Nurt myśli politycznej Drugiej Wielkiej Emigracji – analiza porównawcza programów (paryska „Kultura”, londyńskie „Wiadomości”, paryskie „Horyzonty”).
Myśl polityczna w PRL. Środowisko politycznej lewicy.
Kościół i naród jako wartości fundamentalne – myśl katolicka w okresie PRL.

Marzec 1968 – powstanie opozycji demokratycznej (KOR).
Środowisko „Solidarności” w latach osiemdziesiątych.
Myśl polityczna nie-lewicowej opozycji 1976-1989.
Polska myśl polityczna po roku 1989.

Nazwa zajęć: **Historia historiografii**

Po zakończeniu zajęć i potwierdzeniu osiągnięcia efektów uczenia się student/ka

w zakresie wiedzy:

1. potrafi wskazać na cechy charakterystyczne głównych nurtów historiograficznych
2. rozpoznaje zmienność i różnorodność poznania historycznego oraz specyfikę nurtów historiograficznych
3. rozpoznaje historyczne kształtowanie się norm aksjologicznych warunkujących pracę historyczek/historyków

w zakresie umiejętności:

1. potrafi określić, w jaki sposób wiedza historyczna uczestniczy w bieżącej rzeczywistości oraz jaką rolę w tworzeniu historiografii odgrywają społeczne mechanizmy dyskryminacji i wykluczenia
2. umie przygotować historiograficzną wypowiedź ustną i pisemną z wykorzystaniem różnych mediów

w zakresie kompetencji społecznych:

1. umie sproblematyzować wiedzę z zakresu historii historiografii oraz świadomie uczestniczy w dyskusjach historycznych

Treści programowe dla zajęć:

Historiografia jako wytwór właściwych sobie czasów i kultur. Społeczne i kulturowe funkcje historiografii oraz ich zmienność w dziejach kultury europejskiej.

Główne kierunki rozwoju historiografii od form przednaukowych do wykształcenia się modelu naukowego.

Historia jako „lettre” i jako „science”.

Historiografia klasyczna i nieklasyczna.

Wiedza historyczna wobec innych nauk humanistycznych i społecznych.

Historiografia polska na tle historiografii światowej, szczególnie europejskiej – lokalność i uniwersalność tendencji i problemów.

Obecność i znaczenie wiedzy historycznej we współczesnych debatach.

Nazwa zajęć: **Język angielski B1**

Po zakończeniu zajęć i potwierdzeniu osiągnięcia efektów uczenia się student/ka

w zakresie umiejętności:

1. potrafi tworzyć ustne wypowiedzi na przygotowane tematy, prezentować i argumentować swoje stanowisko oraz innych osób w zakresie problematyki związanej ze swoim otoczeniem jak i w zakresie tematyki ogólno-akademickiej
2. potrafi czytać ze zrozumieniem teksty w języku angielskim o charakterze ogólnym jak i akademickim oraz analizować ich treść i wybierać niezbędne informacje
3. potrafi zrozumieć dostosowany do poziomu oryginalny materiał audio lub wideo na poziomie ogólnym, wychwytyując niezbędne szczegóły

Treści programowe dla zajęć:

Czasy gramatyczne: Present Simple and Present Continuous, Narrative Tenses, Present Perfect and Present Perfect Continuous, Future Perfect and Future Continuous.

Inne struktury gramatyczne potrzebne do wyrażania różnorodnych treści i opinii: mowa zależna oraz pytania w mowie zależnej, formy przymiotnikowe i przysłówkowe.

Słownictwo dotyczące życia codziennego oraz ogólnoakademickie w zakresie następujących tematów: praca, rozmowa kwalifikacyjna o pracę, służba zdrowia, podróżowanie, moda oraz dress code, środowisko naturalne, zmiany klimatyczne.

Strategie efektywnego czytania w celu zrozumienia ogólnego sensu wypowiedzi; domyślanie się znaczenia nieznanymi słów w zakresie bloków tematycznych określonych w treści 3.

Strategie efektywnego słuchania w celu zrozumienia ogólnego sensu wypowiedzi; domyślanie się znaczenia nieznanymi słów w zakresie bloków tematycznych określonych w treści 3.

Udzielanie odpowiedzi, udział w dyskusji oraz wyrażanie różnorodnych funkcji językowych w zakresie: przeprowadzania oraz udziału w rozmowie kwalifikacyjnej o pracę, przedstawiania problemów, moderowania dyskusji oraz wyrażania opinii na tematy zawarte w treści 3.

Nazwa zajęć: **Metodyka opracowania dokumentacji współczesnej**

Po zakończeniu zajęć i potwierdzeniu osiągnięcia efektów uczenia się student/ka

w zakresie wiedzy:

1. ma uporządkowaną wiedzę szczegółową w wybranych obszarach tematycznych związanych z metodyką opracowania zasobu
2. zna międzynarodowe i polskie standardy opracowania zasobu archiwalnego

w zakresie umiejętności:

1. potrafi określić podstawowe rodzaje i cechy dokumentacji współczesnej
2. potrafi zastosować podstawowe zasady archiwistyki w procesie porządkowania dokumentacji współczesnej
3. potrafi uzasadnić podejmowane prace porządkowe w dialogu ze znawcami w zakresie archiwistyki i zarządzania dokumentacją
4. potrafi skonstruować prawidłowy model pomocy ewidencyjno-informacyjnych dla najnowszej części zasobu archiwalnego
5. potrafi znaleźć i zastosować w praktyce przepisy metodyczne obowiązujące w archiwach o charakterze historycznym

w zakresie kompetencji społecznych:

1. docenia znaczenie ciał kolegialnych w archiwach w zakresie nadzoru nad prawidłowością opracowania zasobu
2. docenia znaczenie prawidłowego opracowania dokumentów dla pracy historyka

Treści programowe dla zajęć:

Terminologia i ogólna metodyka pracy w archiwach.
Ocena i wartościowanie różnych rodzajów dokumentacji współczesnej.
Planowanie i wybór metody prac porządkowych.
Rozpoznanie przynależności zespołowej.
Segregacja akt.
Klasyfikacja i nadanie układu porządkowanej dokumentacji.
Inwentaryzacja akt, tworzenie jednostek inwentarzowych i jednostek archiwalnych.
Przygotowywanie podstawowych pomocy archiwalnych oraz pomocy wyższego rzędu.
Rodzaje dokumentacji współczesnej i specyfika ich opracowania.

Nazwa zajęć: **Historia powszechna XVI-XVIII wieku**

Po zakończeniu zajęć i potwierdzeniu osiągnięcia efektów uczenia się student/ka

w zakresie wiedzy:

1. zna fakty z historii nowożytnej powszechnej do XVIII w.
2. zna podstawową terminologię dotyczącą historii nowożytnej powszechnej do XVIII w.

w zakresie umiejętności:

1. potrafi scharakteryzować procesy demograficzne, gospodarcze, urbanizacyjne oraz społeczne w XVI-XVIII w.
2. potrafi wymienić główne kierunki badań nad historią nowożytną
3. potrafi samodzielnie zróżnicować materiał źródłowy oraz zastosować wobec niego odpowiedni aparat krytyczny
4. potrafi wyszukiwać i systematyzować informacje oraz odróżnić dyskurs naukowy od popularyzatorskiego
5. potrafi napisać krótką pracę naukową opatrzoną przypisami i bibliografią

w zakresie kompetencji społecznych:

1. jest gotowy/a do świadomego kształtowania własnych i cudzych zainteresowań badawczych i popularyzatorskich
2. jest gotowy/a do pracy z zasobami i aparaturą multimedialną w pracach naukowych i popularyzacji wiedzy o epoce nowożytnej

Treści programowe dla zajęć:

Periodyzacja oraz główne kierunki przemian kulturalnych, politycznych, społecznych i gospodarczych epoki wczesnonowożytnej.
Procesy globalizacyjne: ekspansja europejska, odkrywanie i podbój nowych kontynentów, handel dalekosiężny.
Charakterystyka typów ustrojów w epoce nowożytnej.
Historia kulturalna, intelektualna i materialna XVI-XVIII w.
Rozwój wiedzy i nauki w epoce nowożytnej XVI-XVIII w.

Nazwa zajęć: **Edukacja informacyjna i źródłowa**

Po zakończeniu zajęć i potwierdzeniu osiągnięcia efektów uczenia się student/ka

w zakresie wiedzy:

1. zna i rozumie wspólne cechy i różnice systemu biblioteczno-informacyjnego uczelni (Biblioteka Uniwersytecka w Poznaniu, biblioteki wydziałowe)
2. zna zasady korzystania z czytelni i wypożyczalni, z zasobów elektronicznych oraz otwartych projektów cyfrowych UAM
3. zna i rozumie typy źródeł informacji w bibliotekach
4. zna wszystkie usługi bibliotek UAM

w zakresie umiejętności:

1. potrafi korzystać z konta bibliotecznego, wykorzystując pełne jego możliwości
2. potrafi wyszukiwać i gromadzić materiał do realizacji zajęć, niezbędnych do optymalnego realizowania toku studiów
3. potrafi korzystać ze źródeł informacji tradycyjnej i elektronicznej, w tym z zasobów naukowych dostępnych w otwartych projektach cyfrowych oraz z zasobów dostępnych zdalnie w subskrypcji UAM
4. potrafi poprawnie sporządzić bibliografię dla tworzonej pracy licencjackiej przy pomocy programów bibliograficznych
5. potrafi korzystać z usług oferowanych przez biblioteki (np. zamawia lub pobiera kopie do własnego użytku) z poszanowaniem praw autorskich

w zakresie kompetencji społecznych:

1. jest gotów/gotowa do autonomicznego wyszukiwania informacji i literatury, gromadzenia materiałów, niezbędnych do optymalnego realizowania toku studiów
2. jest gotów/gotowa do krytycznej oceny źródeł informacji
3. jest gotów/gotowa do sporządzenia bibliografii w pracy licencjackiej
4. jest gotów/gotowa do zapobiegania zjawisku plagiatu

Treści programowe dla zajęć:

W module 1. System biblioteczno-informacyjny UAM są poruszane tematy takie jak: - charakterystyka cech wspólnych i różniących Bibliotekę Uniwersytecką w Poznaniu i biblioteki wydziałów, - podstawowe zasady korzystania ze wspólnego dla całego Uniwersytetu systemu biblioteczno-informacyjnego, - zasady i regulamin korzystania ze zbiorów bibliotecznych, - konto czytelnika oraz korzyści wynikające z oferowanych możliwości: zdalny zapis, charakterystyka konta, podstawowe zasady zamówienia, prolongaty, rezerwacji, dostęp zdalny do licencjonowanych zasobów naukowych UAM

W module 2. "Wyszukiwanie i zamawianie książek, czasopism. Charakterystyka katalogów bibliotecznych" są omawiane zagadnienia takie jak: -wyszukiwarka zasobów naukowych UAM, - katalog biblioteczny online UAM, - najważniejsze katalogi online w Polsce, np.: Biblioteki Narodowej, Katalog KaRo (Katalog Rozproszony Bibliotek Polskich)

W module 3. "Warsztat naukowy studenta" są omawiane: - praktyczne wskazówki dotyczące strategii poszukiwania literatury: - wyszukiwanie tematyczne, proste, logiczne, - zaawansowane w katalogu online, - wyszukiwanie w wyszukiwarce zasobów naukowych UAM z użyciem operatorów boolowskich, - wyszukiwanie literatury do zajęć i prac dyplomowych w zdalnych zasobach naukowych UAM (otwartych i licencjonowanych, dziedzinowych bazach danych, e-czasopismach, e-książkach, bibliotekach wirtualnych, repozytoriach)

W module 4. "Warsztat naukowy studenta" są omawiane: - tradycyjne źródła informacji: bibliografie, encyklopedie, słowniki, opracowania, -bibliografie: rodzaje, zasady tworzenia przypisów, bibliografie załącznikowe, - zautomatyzowane programy do tworzenia bibliografii

W module 5. jest omawiane zjawisko plagiatu: definicja i konsekwencje, przykłady plagiatów i ich zapobieganie

Nazwa zajęć: Pradzieje ziem polskich i Europy Środkowej

Po zakończeniu zajęć i potwierdzeniu osiągnięcia efektów uczenia się student/ka

w zakresie wiedzy:

1. posiada podstawową wiedzę ogólną z zakresu przemian kulturowych w prahistorii i historii oraz wiedzę o człowieku i jego rozwoju kulturowym od czasów prahistorycznych do historycznych
2. ma podstawową wiedzę i znajomość metod pozwalające na rozpoznawanie relacji i zależności między przeszłością a wydarzeniami aktualnymi
3. samodzielnie zdobywa wiedzę i rozwija podstawowe umiejętności badawcze w zakresie nauk historycznych, korzystając z zaleceń i wskazówek opiekuna naukowego

w zakresie umiejętności:

1. potrafi prezentować efekty swojej pracy w usystematyzowanej i przemyślanej formie
2. potrafi samodzielnie pracować z literaturą i wyszukiwać kluczowe informacje
3. potrafi sformułować problem badawczy oraz tezy i uargumentować je z odwołaniem do poglądów różnych autorów prac historycznych

4. potrafi pracować w zespole nad wybranym zagadnieniem historycznym

w zakresie kompetencji społecznych:

1. rozwija swoje zainteresowania i cechuje się empatią w badaniach odnoszących się do prehistorii

Treści programowe dla zajęć:

Pojęcie i przedmiot badań archeologii i prehistorii oraz ochrony dziedzictwa.

Źródła archeologiczne.

Pojęcie chronologii i metody ustalania wieku na podstawie zabytków kultury materialnej.

Antropogeneza.

Antropologia.

Kultura.

Przemiany kulturowe na ziemiach polskich i w Europie Środkowej od epoki kamienia do epoki żelaza.

Nazwa zajęć: **Historia starożytnej Grecji i Rzymu**

Po zakończeniu zajęć i potwierdzeniu osiągnięcia efektów uczenia się student/ka

w zakresie wiedzy:

1. posiada uporządkowaną, usystematyzowaną i interdyscyplinarną wiedzę na poziomie zaawansowanym z zakresu historii starożytności ze szczególnym uwzględnieniem procesów dziejowych

2. posiada znajomość w stopniu zaawansowanym terminologii historycznej i warsztatu metodologicznego stosowanych w badaniach nad starożytnością

3. posiada wiedzę z zakresu znajomości głównych nurtów badań historiograficznych oraz zasobu źródeł do epoki starożytnej

4. ma znajomość sposobów wykorzystywania zdobytej wiedzy we własnych badaniach naukowych oraz w popularyzacji i pogłębianiu świadomości historycznej w społeczeństwie

w zakresie umiejętności:

1. potrafi w stopniu zaawansowanym posługiwać się terminologią właściwą dla nauk historycznych i pokrewnych oraz różnych form pisarstwa historycznego

2. potrafi w stopniu zaawansowanym wyszukać (również za pomocą narzędzi cyfrowych) źródła historyczne, przeprowadzić ich selekcję i krytykę, włączać do badań i analiz prowadzonych indywidualnie lub w zespole materiałów z dziedzin pokrewnych historii, szczególnie archeologii, numizmatyki, epigrafiki, geografii oraz historii sztuki

3. potrafi w stopniu zaawansowanym umieszczać fakty historyczne w czasie i przestrzeni, dostrzegać związki przyczynowo-skutkowe pomiędzy faktami historycznymi;

4. potrafi indywidualnie lub podczas pracy w zespole sformułować problem badawczy, rozwiązać go przy wykorzystaniu odpowiednich metod badawczych, z odwołaniem do źródeł i opinii historiografii, z przytoczeniem argumentacji, a następnie zaprezentować wyniki swoich badań w odpowiedniej formie

5. potrafi wymienić i usystematyzować główne kierunki badań naukowych nad historią starożytną

w zakresie kompetencji społecznych:

1. jest gotów/gotowa uczestniczyć w dyskusjach na temat kultury i cywilizacji starożytności, formułować własne stanowisko na tematy z zakresu historii starożytnej, postępować w zgodzie z etyką historyka, stale rozwijać własne zainteresowania naukowe w kierunku cywilizacji starożytnych, propagować wiedzę o przeszłości

Treści programowe dla zajęć:

Starożytność grecko-rzymska – zagadnienia ogólne (peryodyzacja, chronologia, zakres przestrzenny cywilizacji świata grecko-rzymskiego, uwarunkowania geograficzne rozwoju społeczeństw).

Kształtowanie się struktur państwowych w świecie antycznym.

Ustrój i polityka w świecie antycznym (formy ustrojów państw starożytnych i ich ewolucja, polityka wewnętrzna i zewnętrzna).

Społeczeństwo i gospodarka państw świata antycznego.

Kultura materialna i duchowa w świecie antycznym.

Chrześcijaństwo w świecie antycznym.

Nazwa zajęć: **Wprowadzenie do specjalności historycznych**

Po zakończeniu zajęć i potwierdzeniu osiągnięcia efektów uczenia się student/ka

w zakresie wiedzy:

1. posiada wiedzę na zaawansowanym poziomie na temat specyfiki przedmiotowej i metodologicznej historii jako nauki i jej miejsca wśród innych nauk humanistycznych, a także zna rolę i miejsce historyka w życiu naukowym, społecznym, kulturze
2. zna podstawową terminologię właściwą naukom historycznym oraz specjalnościom występującym w ramach nauk historycznych, takim jak: archiwistyka i zarządzanie dokumentacją, specjalność nauczycielska, polityka i media w dziejach, historia wojskowości, mediewistyka
3. zna zależności między nauką historyczną a jej współczesnym zastosowaniem w ramach specjalności historycznych
4. zna powiązania interdyscyplinarne nauk historycznych z innymi dziedzinami nauk oraz z wybranymi sferami działalności zawodowej w zakresie odpowiadającym poszczególnym specjalnościom historycznym omawianym na wykładzie
5. rozumie złożoność funkcjonowania instytucji życia społecznego w wybranych sferach kultury, edukacji, gospodarki, administracji – dawniej i dziś – w powiązaniu z omawianymi specjalnościami historycznymi

w zakresie umiejętności:

1. potrafi wyrazić swoją opinię w formie pisemnej lub ustnej na temat wybranego problemu badawczego posiłkując się literaturą przedmiotu

w zakresie kompetencji społecznych:

1. jest gotów/gotowa do prezentowania postawy etycznej i szacunku wobec przeszłości w pracy historyka i popularyzacji wiedzy historycznej, a także rozwijania i pogłębiania własnych zainteresowań historycznych
2. jest gotów/gotowa propagować wiedzę o przeszłości oraz pamięć historyczną w zróżnicowanych środowiskach społecznych

Treści programowe dla zajęć:

Wprowadzenie do historii bez specjalności.

Wprowadzenie do specjalności: archiwistyka i zarządzanie dokumentacją.

Wprowadzenie do specjalności nauczycielskiej.

Wprowadzenie do specjalności: historia wojskowości.

Wprowadzenie do specjalności: polityka i media w dziejach.

Wprowadzenie do specjalności: mediewistyka.

Nazwa zajęć: **Wprowadzenie do historii**

Po zakończeniu zajęć i potwierdzeniu osiągnięcia efektów uczenia się student/ka

w zakresie wiedzy:

1. rozróżnia wiedzę potoczną i wiedzę naukową
2. potrafi określić status historii jako dyscypliny i jako rodzaju wiedzy
3. zna podstawowe narzędzia i sposoby konstruowania wiedzy historycznej
4. zna podstawowe pojęcia używane w analizie tekstów historiograficznych

w zakresie umiejętności:

1. potrafi usytuować historię pośród innych nauk humanistycznych i społecznych
2. rozpoznaje cechy myślenia historycznego oraz jego znaczenie we współczesności

w zakresie kompetencji społecznych:

1. rozpoznaje relację subiektywności i obiektywności w poznaniu historycznym
2. rozpoznaje znaczenie norm etycznych i uwarunkowań kulturowych w tworzeniu wiedzy o przeszłości

Treści programowe dla zajęć:

Charakterystyka wiedzy potocznej i wiedzy naukowej.

Historia jako dyscyplina i jako rodzaj wiedzy.

Miejsce i funkcje wiedzy historycznej w świecie społecznym.

Historia jako nauka wobec innych dyscyplin i form poznania.

Sposoby tworzenia wiedzy historycznej.

Wiedza źródłowa, wiedza pozaźródłowa, metoda krytyczna.

Kulturowe i etyczne uwarunkowania pracy historyczki/historyka.

Nazwa zajęć: **Historia starożytnego Bliskiego Wschodu**

Po zakończeniu zajęć i potwierdzeniu osiągnięcia efektów uczenia się student/ka

w zakresie wiedzy:

1. zna i rozumie mechanizm przemian kulturowych i politycznych zachodzących na Bliskim Wschodzie w starożytności
2. zna i rozumie mechanizmy i sposoby realizacji zamierzeń najważniejszych postaci z dziejów starożytnych Azji Zachodniej i Egiptu
3. zna i rozumie charakter i mechanizm interakcji między regionami i ich mieszkańcami na starożytnym Bliskim Wschodzie
4. zna stronę materialną funkcjonowania i rozwoju społeczeństw i państw starożytnego Bliskiego Wschodu

w zakresie umiejętności:

1. potrafi samodzielnie analizować sytuację polityczną, społeczną i gospodarczą państw Orientu podczas ważnych przemian w tych dziedzinach na przestrzeni wieków
2. potrafi wyszukać (również przy pomocy Internetu i nowoczesnych technologii), analizować i interpretować źródła do dziejów starożytnego Bliskiego Wschodu zgodnie z zasadami warsztatu naukowego historyka starożytności i posługuje się fachową terminologią
3. rozwija umiejętności badawcze w zakresie historii starożytnego Bliskiego Wschodu w oparciu o źródła z epoki i opracowania naukowe oraz formułuje swoje stanowisko na badany temat

w zakresie kompetencji społecznych:

1. jest świadom/a, jak mogą układać się relacje między jednostkami i społeczeństwami funkcjonującymi w różnych realiach gospodarczych i politycznych w tym samym czasie
2. przestrzega norm etycznych i przejawia empatię w pracy historyka oraz szanuje poglądy innych ludzi w dyskusjach naukowych

Treści programowe dla zajęć:

Warunki naturalne i najstarsze dzieje starożytnego Bliskiego Wschodu.
Migracje ludów koczowniczych do Mezopotamii oraz powstawanie nowych państw
Powstanie, rozwój oraz dzieje najwcześniejszych imperiów Orientu.
Przesilenia i kryzysy państw Bliskiego Wschodu w starożytności oraz ich odradzanie.
Mezopotamia w okresie schyłku i końca cywilizacji sumeryjskiej.
Proces rozwoju i krzepnięcia klasycznej cywilizacji egipskiej.
Mezopotamia w okresie dominacji państw pochodzenia koczowniczego.
Mezopotamia w okresie dominacji klasycznej cywilizacji babilońskiej.
Egipt w okresie apogeum swojej potęgi politycznej.
Dzieje Anatolii do pierwszego apogeum państwa hetyckiego w XVII i XVI w. p.n.e.
Babilonia pod panowaniem obcych ludów.
Asyria w okresie przedklasycznym (II tys. p.n.e.) i jej wpływ na dzieje powszechnego regionu.
Apogeum i upadek państwa nowohetyckiego.
Koniec epoki brązu na Bliskim Wschodzie i powiązane z nim migracje koczowniczych.
Bliski Wschód w początkach epoki żelaza.
Początek epoki nowoasyryjskiej do kryzysu VIII w. p.n.e..
Starożytny Izrael od powstania państwa do upadku królestwa północnego.
Asyria po odrodzeniu i pod panowaniem dynastii Sargonidów.
Egipt w okresie słabości i rozbicia w I tys. p.n.e.
Upadek Asyrii oraz dzieje i upadek Imperium Nowobabilońskiego.
Królestwo Judy i Żydów od upadku Izraela końca okresu perskiego.
Zmierzch cywilizacji babilońskiej.
Narodziny i ekspansja Imperium Perskiego oraz przemiany wewnętrzne w państwie.

Nazwa zajęć: **E-historia**

Po zakończeniu zajęć i potwierdzeniu osiągnięcia efektów uczenia się student/ka w zakresie wiedzy:

1. zna w podstawowym zakresie terminologię z zakresu warsztatu badawczego historyka, ze szczególnym uwzględnieniem cyfrowej odmiany tego warsztatu
2. zna naukowe metody odróżniania wydarzeń z przeszłości od wydarzeń współczesnych oraz wie, jakie metody badawcze należy w tym procesie wykorzystywać
3. zna klasyfikację źródeł historycznych oraz metod ich interpretacji
4. zna podstawowe tendencje rozwoju współczesnej kultury (ze szczególnym uwzględnieniem form cyfrowych)

w zakresie umiejętności:

1. potrafi stosować terminologię z zakresu warsztatu badawczego historyka, ze szczególnym uwzględnieniem cyfrowej odmiany tego warsztatu
2. potrafi w sposób naukowy odróżnić wydarzenia z przeszłości od wydarzeń współczesnych

3. potrafi rozpoznać i sklasyfikować źródła historyczne oraz stosuje adekwatne metody ich interpretacji
4. potrafi na poziomie podstawowym samodzielnie zdefiniować problem badawczy oraz samodzielnie wyszukać materiały źródłowe i historiograficzne, stosując przy tym narzędzia cyfrowe
5. potrafi, wykorzystując narzędzia cyfrowe, sporządzić wykaz źródeł, bibliografię oraz przypisy do wybranego problemu badawczego
6. potrafi w podstawowym zakresie przygotować i przedstawić wypowiedź naukową w zadanej formie

w zakresie kompetencji społecznych:

1. zna zasady prawne i etyczne zdobywania wiedzy historycznej oraz formułowania wypowiedzi o charakterze naukowym, szczególnie w odniesieniu do prawa autorskiego

Treści programowe dla zajęć:

Zakres przedmiotowy e-historii, stosowana terminologia i dzieje badań związanych z humanistyką cyfrową.

Fakt historyczny – źródło historyczne – historiografia: formy tradycyjne i cyfrowe.

Prezentacja wiedzy historycznej w postaci cyfrowej (alfabetyzacja wizualna) – różne formy obecności.

Historiografia w formie cyfrowej: wyszukiwanie, gromadzenie i wykorzystywanie tekstów.

Autentyczność i wiarygodność informacji w Internecie.

Bibliografie dla historyków i narzędzia zarządzania bibliografią.

Instytucje zajmujące się gromadzeniem dziedzictwa cyfrowego i ich zasoby.

Prawo autorskie w świecie cyfrowym – ustawy i licencje. Open access.

Nazwa zajęć: Podstawy ekonomii

Po zakończeniu zajęć i potwierdzeniu osiągnięcia efektów uczenia się student/ka

w zakresie wiedzy:

1. zna i rozumie podstawowe pojęcia z zakresu ekonomii.
2. rozumie związki ekonomii z kulturą, psychologią, polityką, historią lub socjologią.
3. potrafi scharakteryzować współczesne systemy społeczno-gospodarcze.
4. zna podstawy teoretyczne wyborów konsumenta i producenta.
5. zna podstawy ekonomiczne i społeczne funkcjonowania rynków zasobów i ich powiązania.
6. zna społeczno-ekonomiczne funkcje współczesnego państwa i banku centralnego.
7. zna podstawowe kategorie i czynniki wzrostu gospodarczego.
8. zna na przykładzie Polski przebieg procesu transformacji społeczno-gospodarczej.

w zakresie umiejętności:

1. potrafi poprawnie stosować podstawowe pojęcia z zakresu ekonomii.
2. wykorzystuje zdobytą wiedzę do interpretacji historycznych i współczesnych, krajowych i międzynarodowych zjawisk gospodarczych.

w zakresie kompetencji społecznych:

1. potrafi poznać i uszanować różne poglądy na zjawiska ekonomiczne mające swoje podłoże w kulturze, psychologii, polityce, historii lub socjologii.
2. potrafi sformułować i przedstawić swoje niezależne i samodzielne stanowisko, szanując w tym względzie perspektywę innych osób.

Treści programowe dla zajęć:

Wprowadzenie do ekonomii – nauka o gospodarowaniu.

Współczesne systemy społeczno-gospodarcze.

Od gospodarki centralnie planowanej do gospodarki rynkowej.

Podstawowe kategorie gospodarki rynkowej.

Podstawy teorii wyboru konsumenta.

Produkcja i przedsiębiorstwo.

Podstawy teorii podziału i rynki czynników produkcji.

Kategorie i czynniki wzrostu gospodarczego.

System pieniężno-kredytowy.

Bezrobocie i inflacja.

Od kryzysu do wzrostu – fluktuacje gospodarcze.

Społeczno-ekonomiczne funkcje współczesnego państwa.

Międzynarodowa współpraca gospodarcza.

Nazwa zajęć: Nauki pomocnicze historii

Po zakończeniu zajęć i potwierdzeniu osiągnięcia efektów uczenia się student/ka

w zakresie wiedzy:

1. posiada uporządkowaną wiedzę z zakresu nauk pomocniczych historii

2. zna definicję i rozumie znaczenie nauk pomocniczych historii dla badań podstawowych w zakresie historii
3. zna metodykę badań w zakresie nauk pomocniczych historii
4. zna terminologię z zakresu nauk pomocniczych historii

w zakresie umiejętności:

1. potrafi zdefiniować znaczenie nauk pomocniczych historii dla badań podstawowych w zakresie historii

w zakresie kompetencji społecznych:

1. jest gotowy/gotowa wykorzystać zdobytą w trakcie wykładu wiedzę jako impuls do rozwijania swoich zainteresowań w zakresie nauk pomocniczych historii

Treści programowe dla zajęć:

Nauki pomocnicze historii – ich miejsce w systemie nauk historycznych. Johann Christoph Gatterer i narodziny pojęcia nauk pomocniczych. Kanon nauk pomocniczych historii.

Początki nauk pomocniczych historii. Bollandyści i mauryni. Rozwój nauk pomocniczych historii w Europie i w Polsce w XIX i XX w.

Paleografia.

Chronologia.

Dyplomatyka.

Sfragistyka.

Heraldyka.

Kodykologia.

Nauka o książce drukowanej XV-XVIII w.

Numizmatyka.

Kartografia historyczna.

Filologia średniołacińska.

Nazwa zajęć: Podstawy przedsiębiorczości

Po zakończeniu zajęć i potwierdzeniu osiągnięcia efektów uczenia się student/ka

w zakresie wiedzy:

1. zna podstawowe pojęcia z zakresu teorii przedsiębiorczości
2. zna uwarunkowania rozwoju przedsiębiorczości

w zakresie umiejętności:

1. potrafi scharakteryzować cechy osobowe świadczące o przedsiębiorczości
2. potrafi wymienić przykłady przedsiębiorstw i przedsiębiorców, którzy odnieśli sukces
3. potrafi nawiązać kontakt z osobą, która ukończyła już studia i przeprowadzić z nią wywiad

w zakresie kompetencji społecznych:

1. potrafi podjąć działania, które pozwolą efektywnie wykorzystywać czas, gromadzić oszczędności czy poszukiwać ofert pracy
2. potrafi wskazać instytucje administracji publicznej, z którymi jest niezbędny kontakt w rzeczywistości gospodarczej

Treści programowe dla zajęć:

Przedsiębiorczość w teoriach ekonomii.

Rodzaje przedsiębiorczości.

Charakterystyka przedsiębiorcy.

Uwarunkowania rozwoju przedsiębiorczości.

Małe i średnie przedsiębiorstwa.

Przedsiębiorca w rzeczywistości gospodarczej.

Nazwa zajęć: Formy wypowiedzi akademickiej

Po zakończeniu zajęć i potwierdzeniu osiągnięcia efektów uczenia się student/ka

w zakresie wiedzy:

1. zna istotne cechy wypowiedzi naukowej i odróżnić ją od wypowiedzi innego typu
2. zna podstawowe gatunki historiograficzne i małe formy naukowe (recenzja, esej)
3. zna i rozróżnia style wypowiedzi naukowej
4. zna zasady tworzenia i dokumentowania warsztatu naukowego (źródła, przypisy, aneksy, opis materiału ilustracyjnego)

w zakresie umiejętności:

1. potrafi wymienić i rozpoznać istotne cechy wypowiedzi naukowej i odróżnić ją od cech wypowiedzi innego typu, które potrafi określić

2. rozpoznaje podczas lektury podstawowe gatunki historiograficzne i określa ich cechy charakterystyczne
3. podejmuje próbę konstruowania własnej wypowiedzi ustnej i pisemnej o tematyce historycznej
4. dokonuje krytycznej analizy podczas lektury wybranych tekstów historycznych i przedstawia jej wyniki w postaci prezentacji
5. stosuje w praktyce zasady tworzenia i dokumentowania warsztatu naukowego (źródła, przypisy, aneksy, opis materiału ilustracyjnego)

w zakresie kompetencji społecznych:

1. dokonuje krytycznej lektury wybranych tekstów historycznych i przedstawia jej wyniki na forum grupy w postaci prezentacji
2. zapoznaje się z podstawowymi zasadami prawa autorskiego

Treści programowe dla zajęć:

Podstawowe kompetencje pozwalające na konstruowanie ustnej i pisemnej wypowiedzi o tematyce historycznej.

Wypowiedź jako tekst kultury – model komunikacji językowej.

Rozpoznawanie elementów składowych wypowiedzi ustnej i pisemnej oraz sposobów konstruowania obrazu historycznego.

Krytyczna lektura i analiza konstrukcji i języka wypowiedzi naukowej na wybranych tekstach historycznych.

Samodzielne konstruowanie małej formy wypowiedzi o tematyce historycznej (recenzja lub esej) od tematu przez konceptualizację, konstrukcję i dobór argumentacji po język i styl wypowiedzi.

Zasady prawa autorskiego w praktyce pisarskiej i w konstrukcji samodzielnych prac historycznych.

Nazwa zajęć: **Historia XVI-XVIII wieku – przegląd źródeł**

Po zakończeniu zajęć i potwierdzeniu osiągnięcia efektów uczenia się student/ka

w zakresie wiedzy:

1. rozpoznaje i potrafi scharakteryzować wybrane obszary tematyczne związane ze źródłoznawstwem i naukami pomocniczymi historii w odniesieniu do epoki nowożytnej do XVIII w.

w zakresie umiejętności:

1. potrafi wyszukać i usystematyzować źródła historyczne do wybranych zagadnień z epoki nowożytnej do XVIII w.
2. potrafi odczytać i przeprowadzić analizę wybranych przekazów źródłowych w odniesieniu do epoki nowożytnej do XVIII w.
3. rozróżnia cechy charakterystyczne dyskursu naukowego i popularyzatorskiego w zakresie źródłoznawstwa i nauk pomocniczych historii w odniesieniu do epoki nowożytnej do XVIII w. oraz wykorzystuje tę wiedzę w przygotowywaniu wypowiedzi ustnych i pisemnych

w zakresie kompetencji społecznych:

1. potrafi podejmować dyskusję w celu objaśniania, popularyzacji i pogłębiania świadomości historycznej w zakresie źródłoznawstwa i nauk pomocniczych historii w społeczeństwie

Treści programowe dla zajęć:

Znajomość nauk pomocniczych dla okresu nowożytnego (XVI-XVIII w.).

Problematyka źródeł historycznych i źródłoznawstwa historycznego z perspektywy historyka czasów nowożytnych (XVI-XVIII w.).

Problematyka przekazów obrazowych w warsztacie badawczym historyka epoki nowożytnej (XVI-XVIII w.).

Nazwa zajęć: **Język angielski A2**

Po zakończeniu zajęć i potwierdzeniu osiągnięcia efektów uczenia się student/ka

w zakresie umiejętności:

1. potrafi porozumiewać się w rutynowych, prostych sytuacjach komunikacyjnych, wymagających jedynie bezpośredniej wymiany zdań na tematy znane i typowe, a w szczególności potrafi w prosty sposób opisywać swoje pochodzenie i otoczenie, w którym żyje, a także poruszać sprawy związane z najważniejszymi potrzebami życia codziennego
2. potrafi czytać ze zrozumieniem krótkie teksty w języku angielskim o charakterze ogólnym
3. potrafi zrozumieć prosty oryginalny materiał audio lub wideo z życia codziennego, kulturalnego i społecznego, na poziomie ogólnym, jak i wychwycić niezbędne szczegóły

Treści programowe dla zajęć:

Czasy gramatyczne: Present Simple and Present Continuous, Past Simple and Past Continuous, Present Perfect and Present Perfect Continuous, Past Perfect oraz czasy przyszłe dla poziomu A2.

Inne struktury gramatyczne potrzebne do wyrażania różnorodnych treści i opinii (np. czasowniki modalne, przymiotniki, strona bierna, zdania warunkowe, mowa zależna) dla poziomu A2.

Słownictwo dotyczące życia codziennego oraz związane z bezpośrednim środowiskiem studenta (jedzenie, osobowość, podróże, zainteresowania, edukacja, zakupy, pieniądze, technologia, rodzina, studia, praca, technologia, podstawowe słownictwo związane z kierunkiem studiów).

Strategie efektywnego czytania w celu zrozumienia ogólnego sensu wypowiedzi; domyślanie się znaczenia nieznanych słów.

Strategie efektywnego słuchania w celu zrozumienia ogólnego sensu wypowiedzi; domyślanie się znaczenia nieznanych słów.

Wyrażanie różnorodnych funkcji językowych np. prośby, opisy, wyrażanie opinii, wyrażanie zgody, brak zgody, pytania o pozwolenie, skargi, itp.

Nazwa zajęć: Historia Polski XVI-XVIII wieku

Po zakończeniu zajęć i potwierdzeniu osiągnięcia efektów uczenia się student/ka w zakresie wiedzy:

1. zna wybrane obszary tematyczne związane z dziejami dawnej Rzeczypospolitej
2. zna główne kierunki badań nad nowożytną historią Polski, orientuje się w historiografii dotyczącej tej epoki

w zakresie umiejętności:

1. potrafi pracować na podstawowym zasobie źródeł historycznych do dziejów Polski nowożytnej do XVIII w.
2. potrafi powiązać badane zjawiska, ze szczególnym uwzględnieniem ich przejawów w świecie współczesnym
3. potrafi wyszukiwać i syntetyzować informacje dotyczące dziejów Polski nowożytnej do XVIII w.
4. potrafi wskazać cechy charakterystyczne dyskursu naukowego i popularyzatorskiego w odniesieniu do epoki staropolskiej

w zakresie kompetencji społecznych:

1. jest gotowy/a do objaśniania, popularyzacji i pogłębiania świadomości historycznej w społeczeństwie na temat dziejów Polski nowożytnej
2. jest gotowy/a do pracy z zasobami i aparaturą multimedialną w pracach naukowych i popularyzacji wiedzy o epoce nowożytnej

Treści programowe dla zajęć:

Periodyzacja oraz główne kierunki przemian kulturalnych, politycznych, społecznych i gospodarczych w dziejach Polski czasów nowożytnych do XVIII w.

Elementy geografii historycznej dawnej Rzeczypospolitej od XVI do XVIII w.

Charakterystyka ustroju i myśli politycznej dawnej Rzeczypospolitej.

Spółczesność dawnej Rzeczypospolitej, jego specyfika i stosunki z władzą (państwem).

Główne problemy rozwoju gospodarczego ziem polskich w epoce nowożytnej do XVIII w.

Problematyka wyznaniowa w dawnej Rzeczypospolitej.

Specyfika dziejów Wielkopolski w dawnej Rzeczypospolitej.

Nazwa zajęć: Historia Polski w średniowieczu

Po zakończeniu zajęć i potwierdzeniu osiągnięcia efektów uczenia się student/ka w zakresie wiedzy:

1. zna aktualny stan badań nad historią średniowiecznej Polski
2. posiada wiedzę o metodologii badań nad średniowieczną Polską
3. ma szczegółową wiedzę o kluczowych zagadnieniach związanych z historią średniowiecznej Polski

w zakresie umiejętności:

1. potrafi stosować pojęcia związane z historią średniowiecznej Polski we właściwych kontekstach
2. potrafi wskazać i poddać analizie najważniejsze źródła do dziejów średniowiecznej Polski
3. umie pozyskiwać i analizować informacje o średniowiecznych dziejach Polski

w zakresie kompetencji społecznych:

1. docenia znaczenie epoki średniowiecza dla ojczyznośnego dziedzictwa kulturowego
2. rozumie potrzebę kształtowania własnego wyobrażenia o dziejach średniowiecznej Polski i jego wyrażania

Treści programowe dla zajęć:

Najważniejsze źródła do dziejów średniowiecznej Polski.

Powstanie, kryzys i odbudowa monarchii wczesnopiastowskiej.

Chryścianizacja ziem polskich w średniowieczu – powstanie i rozwój organizacji kościelnej.

Ziemia polskie w dobie rozbitcia dzielnicowego.

Zjednoczenie państwa polskiego w XIII/XIV w.
Królestwo Polskie pod rządami ostatnich Piastów.
Sukcesja andegaweńska.
Polska w dobie jagiellońskiej.

Nazwa zajęć: **Język niemiecki B1**

Po zakończeniu zajęć i potwierdzeniu osiągnięcia efektów uczenia się student/ka

w zakresie wiedzy:

1. potrafi tworzyć ustne wypowiedzi na przygotowane tematy, prezentować i argumentować swoje stanowisko oraz innych osób w zakresie problematyki związanej ze swoim otoczeniem jak i w zakresie tematyki ogólnoakademickiej.

w zakresie umiejętności:

1. czyta ze zrozumieniem teksty w języku niemieckim o charakterze ogólnym jak i akademickim oraz analizuje ich treść, a także wybiera niezbędne informacje.

w zakresie kompetencji społecznych:

1. rozumie dostosowany do poziomu oryginalny materiał audio lub wideo na poziomie ogólnym oraz wychwytuje niezbędne szczegóły.

Treści programowe dla zajęć:

Czasy gramatyczne potrzebne do wyrażania różnorodnych czynności osadzonych w czasach: czas Perfekt oraz Imperfekt dla czasowników mocnych i słabych, czas przyszły Futur 1.

Inne struktury gramatyczne potrzebne do wyrażania różnorodnych treści i opinii: partykuły modalne, rekcja czasownika, czasowniki ruchu, werden + bezokolicznik, zdania względne, słowotwórstwo, przymyki czasowe.

Słownictwo dotyczące życia codziennego jak i ogólno-akademickie w zakresie następujących tematów:

- dni świąteczne: przyjęcia i uroczystości z różnych okazji, święta, tradycje, obrzędy, zaproszenia, rady dla gości i gospodarzy uroczystości;
- w drodze: środki komunikacji, zakup biletów, zachowanie na dworcu/ lotnisku, sposoby podróżowania, miejsca docelowe, sposoby spędzania czasu w poszczególnych miejscach (np. w górach, nad morzem) warunki noclegowe, wrażenia i przeżycia urlopowe, szczegółowy opis drogi, wymarzona podróż, przedmioty przydatne w podróży;
- mieszkanie: wymarzony dom/mieszkanie, wyposażenie mieszkania, okolica miejsca zamieszkania, warunki mieszkaniowe, doświadczenia z mieszkania we wspólnocie mieszkaniowej, własna sytuacja mieszkaniowa, zamiana mieszkania;
- muzyka: instrumenty muzyczne, style muzyczne, gusty muzyczne, znani muzycy, koncert, przedstawienie muzyczne.

Strategie efektywnego czytania w celu zrozumienia ogólnego sensu wypowiedzi; domyślanie się znaczenia nieznanymi słów w zakresie bloków tematycznych określonych w treści 3.

Strategie efektywnego słuchania w celu zrozumienia ogólnego sensu wypowiedzi; domyślanie się znaczenia nieznanymi słów w zakresie bloków tematycznych określonych w treści 3.

Udzielanie odpowiedzi, udział w dyskusji oraz wyrażanie różnorodnych funkcji językowych w zakresie: przeprowadzania oraz udziału w rozmowie kwalifikacyjnej o pracę, przedstawiania problemów, moderowania dyskusji oraz wyrażania opinii na tematy zawarte w treści 3.

Nazwa zajęć: **Metodologia historii**

Po zakończeniu zajęć i potwierdzeniu osiągnięcia efektów uczenia się student/ka

w zakresie wiedzy:

1. zna podstawowe problemy, metody i narzędzia poznania historycznego oraz podstawowe stanowiska współczesnej metodologii i teorii historii

2. zna podstawowe pojęcia teoretyczne stosowane w pracy historiograficznej

3. zna i rozpoznaje społeczne, kulturowe i ekonomiczne mechanizmy powstawania wiedzy historycznej

w zakresie umiejętności:

1. rozróżnia typy artefaktów kulturowych i ujmuje je jako elementy procesu historycznego

2. potrafi zająć stanowisko w zakresie wybranej problematyki metodologicznej, a także podjąć próby uczestnictwa w dyskusji oraz przekazywania wiedzy osobom zainteresowanym spoza grona fachowców

3. potrafi wykorzystać dorobek konceptualny metodologii historii jako instrumentarium badania współczesności

w zakresie kompetencji społecznych:

1. rozpoznaje i docenia znaczenie zagadnień etycznych związanych z poznaniem historycznym i funkcjonowaniem wiedzy historycznej w kulturze

Treści programowe dla zajęć:

Metodologia i teoria historii jako metarefleksja nad historiografią.

Rodzaje wiedzy: specyfika i granice myślenia naukowego w świetle współczesnej metodologii i teorii historii.

Specyfika historii jako praktyki badawczej: miejsce badań historycznych w obrębie nauki i kultury (przedmiot i metody).

Podstawowe teorie, pojęcia i modele wykorzystywane w badaniach historycznych.

Podstawowe procedury interpretacyjne w badaniach historycznych.

Krytyczny wymiar poznania historycznego.

Etyczny wymiar poznania historycznego.

Nazwa zajęć: **Historia Polski XIX wieku**

Po zakończeniu zajęć i potwierdzeniu osiągnięcia efektów uczenia się student/ka w zakresie wiedzy:

1. orientuje się w głównych kierunkach badań nad dziejami Polski w XIX wieku
2. ma uporządkowaną wiedzę faktograficzną w zakresie historii Polski XIX wieku

w zakresie umiejętności:

1. potrafi w formie ustnej i pisemnej przedstawić charakterystykę epoki jako całości oraz wybranych zagadnień z historii Polski XIX wieku
2. umie objaśnić istotę przemian gospodarczych i społecznych, jakie dokonały się na ziemiach polskich w XIX wieku

w zakresie kompetencji społecznych:

1. rozumie potrzebę uznania i poszanowania różnych punktów widzenia na temat porozbiorowych dziejów Polski

Treści programowe dla zajęć:

Kwestia narodowa i stosunki etniczne na ziemiach polskich w XIX wieku.

Transformacja społeczno-gospodarcza na ziemiach polskich w XIX wieku.

Węzłowe problemy historii politycznej ziem polskich w XIX i na początku XX wieku.

Polskie powstania narodowe w XIX i na początku XX wieku.

Kultura polska pod zaborami.

Sprawa polska w czasie I wojny światowej.

Nazwa zajęć: **Seminarium licencjackie**

Po zakończeniu zajęć i potwierdzeniu osiągnięcia efektów uczenia się student/ka w zakresie wiedzy:

1. zna podstawy warsztatu pracy historyka, w tym potrafi dokonać kwerendy bibliograficznej dotyczącej stanu badań wokół wybranego problemu.
2. ma sprecyzowane zainteresowania badawcze oraz ma opanowaną terminologię związaną z obszarem zainteresowań badawczych.
3. zna zasady formułowania pytań i tez badawczych.
4. zna podstawowe metody analizy i interpretacji źródeł historycznych.

w zakresie umiejętności:

1. potrafi formułować pytania badawcze i tezy.
2. potrafi stosować podstawowe metody analizy i interpretacji źródeł historycznych.
3. potrafi formułować wnioski na podstawie analizowanego materiału.
4. potrafi opatrywać redagowane teksty wymaganym aparatem krytycznym.
5. potrafi zaprezentować efekty swojej pracy w formie adekwatnej do tematu i charakteru pracy.

w zakresie kompetencji społecznych:

1. rozumie i stosuje normy etyczne w pracy naukowej oraz przepisy prawa związane z przestrzeganiem własności intelektualnej.
2. jest gotowy propagować wiedzę historyczną w środowisku lokalnym.

Treści programowe dla zajęć:

Konkretyzowanie obszarów zainteresowań badawczych.

Formułowanie tematu pracy dyplomowej.

Budowanie tez badawczych i konstruowanie konspektu pracy dyplomowej.

Kompletowanie bibliografii i podstawy źródłowej.

Zasady prowadzenia analizy historycznej.

Zasady budowania narracji historycznej i jej reguły.

Korekta merytoryczna i techniczna tekstu pracy dyplomowej.

Prezentacja pracy licencjackiej.

Nazwa zajęć: Język angielski B22

Po zakończeniu zajęć i potwierdzeniu osiągnięcia efektów uczenia się student/ka w zakresie umiejętności:

1. potrafi tworzyć ustne wypowiedzi na przygotowane tematy, prezentować i argumentować swoje stanowisko oraz innych osób na tematy związane ze swoim otoczeniem jak ja na tematy ogólnoakademickie
2. potrafi czytać ze zrozumieniem teksty w języku angielskim o charakterze ogólnym jak i akademickim, związane z kierunkiem studiów, oraz analizować ich treść i wybierać niezbędne informacje
3. potrafi zrozumieć oryginalny materiał audio lub wideo na większość tematów dotyczących życia codziennego, kulturalnego i społecznego, na poziomie ogólnym jak i wychwycić niezbędne szczegóły
4. potrafi przygotować i wygłosić prezentację na wybrany temat
5. potrafi opracować teksty oraz wypowiedzi dotyczące życia społecznego, uniwersyteckiego i zawodowego
6. potrafi redagować wybrane teksty w stylu formalnym
7. potrafi uzupełniać i doskonalić nabytą wiedzę i umiejętności

Treści programowe dla zajęć:

Przegląd i utrwalenie umiejętności w zakresie posługiwania się formami i funkcjami czasów gramatycznych odpowiednich dla poziomu B2.

Inne struktury gramatyczne potrzebne do wyrażania różnorodnych treści i opinii: strona bierna, następstwo czasów, zdania celu, porównania, rzeczowniki policzalne i niepoliczalne, przedimki.

Słownictwo dotyczące problematyki współczesnego świata w zakresie następujących tematów: system sprawiedliwości, przestępstwa internetowe, świat mediów i e-mediów, problematyka biznesu i ekonomii, reklamy, nowoczesne miasta, wystąpienia publiczne, problemy współczesnej nauki, tematyka science-fiction oraz wybrane słownictwo akademickie i specjalistyczne związane z kierunkiem studiów.

Strategie efektywnego czytania w celu zrozumienia ogólnego sensu wypowiedzi w tekstach popularno-naukowych oraz specjalistycznych; domyślanie się znaczenia nieznanymi słów w zakresie bloków tematycznych określonych w treści 3.

Strategie efektywnego słuchania w celu zrozumienia ogólnego sensu wypowiedzi; domyślanie się znaczenia nieznanymi słów w zakresie bloków tematycznych określonych w treści 3.

Udzielanie odpowiedzi, udział w dyskusji oraz wyrażanie różnorodnych funkcji językowych w zakresie tematyki określonej w treści 3.

Redagowanie wybranych typów tekstów formalnych

Nazwa zajęć: Język angielski B21

Po zakończeniu zajęć i potwierdzeniu osiągnięcia efektów uczenia się student/ka w zakresie umiejętności:

1. potrafi tworzyć ustne wypowiedzi na przygotowane tematy, prezentować i argumentować swoje stanowisko oraz innych osób na tematy związane ze swoim otoczeniem jak i na tematy ogólnoakademickie
2. potrafi czytać ze zrozumieniem teksty w języku angielskim o charakterze ogólnym jak i akademickim, związane z kierunkiem studiów, oraz analizować ich treść i wybierać niezbędne informacje
3. potrafi zrozumieć oryginalny materiał audio lub wideo na większość tematów dotyczących życia codziennego, kulturalnego i społecznego, na poziomie ogólnym jak i wychwycić niezbędne szczegóły
4. potrafi przygotować i wygłosić prezentację na wybrany temat
5. potrafi opracować teksty oraz wypowiedzi dotyczące życia społecznego, uniwersyteckiego i zawodowego
6. potrafi redagować wybrane teksty w stylu formalnym
7. potrafi uzupełniać i doskonalić nabytą wiedzę i umiejętności

Treści programowe dla zajęć:

Przegląd i utrwalenie umiejętności w zakresie posługiwania się formami i funkcjami czasów gramatycznych odpowiednich dla poziomu B2.

Inne struktury gramatyczne potrzebne do wyrażania różnorodnych treści i opinii: okresy warunkowe typ 1,2,3 oraz mieszane; struktury gramatyczne 'wish,'get used to/used to, past modals, formy bezokolicznikowe i imiesłowowe.

Słownictwo dotyczące problematyki współczesnego świata w zakresie następujących tematów: ekstremalne sytuacje, refleksja na temat planów życiowych, terapeutyczna funkcja muzyki, higiena snu, komunikacja niewerbalna oraz wybrane słownictwo akademickie i specjalistyczne związane z kierunkiem studiów.

Strategie efektywnego czytania w celu zrozumienia ogólnego sensu wypowiedzi w tekstach popularno-naukowych oraz specjalistycznych; domyślanie się znaczenia nieznanych słów w zakresie bloków tematycznych określonych w treści 3.

Strategie efektywnego słuchania w celu zrozumienia ogólnego sensu wypowiedzi; domyślanie się znaczenia nieznanych słów w zakresie bloków tematycznych określonych w treści 3.

Udzielanie odpowiedzi, udział w dyskusji oraz wyrażanie różnorodnych funkcji językowych w zakresie tematyki określonej w treści 3.

Redagowanie wybranych typów tekstów formalnych.

Nazwa zajęć: Historia XX-XXI wieku – przegląd źródeł

Po zakończeniu zajęć i potwierdzeniu osiągnięcia efektów uczenia się student/ka w zakresie wiedzy:

1. zna podstawowe metody analizy i interpretacji źródeł historycznych do dziejów XX-XXI w.
2. posiada uporządkowaną wiedzę szczegółową w wybranych obszarach tematycznych związanych ze źródłami historycznymi do dziejów XX w.

w zakresie umiejętności:

1. umie samodzielnie poszukiwać i pozyskiwać informacje źródłowe
2. umie dokonać krytycznej edycji tekstu źródłowego do historii XX-XXI w.
3. umie włączać do badań i analiz materiał z dziedzin pokrewnych historii

w zakresie kompetencji społecznych:

1. docenia znaczenie archiwów rodzinnych, angażuje się w aktywność służącą ich ochronie i pogłębianiu świadomości historycznej w społeczeństwie
2. posługuje się zasobami i aparaturą multimedialną w pracach naukowych i w popularyzacji wiedzy o zasobach źródłowych w społeczeństwie

Treści programowe dla zajęć:

Źródła historyczne jako przedmiot badań historyka dziejów najnowszych.

Kwerenda źródłowa – cel i metoda.

Tekst literacki jako źródło historyczne.

Tekst wspomnieniowy jako źródło historyczne.

Film i nagranie dźwiękowe jako źródło historyczne.

Propaganda werbalna w Polsce powojennej.

Nazwa zajęć: Historia XIX wieku – przegląd źródeł

Po zakończeniu zajęć i potwierdzeniu osiągnięcia efektów uczenia się student/ka w zakresie wiedzy:

1. zna podstawowe metody analizy i interpretacji źródeł historycznych do dziejów XIX w.
2. ma uporządkowaną wiedzę szczegółową w wybranych obszarach tematycznych związanych ze źródłami historycznymi do dziejów XIX w.

w zakresie umiejętności:

1. umie samodzielnie poszukiwać i pozyskiwać informacje źródłowe
2. umie dokonać krytycznej edycji tekstu źródłowego do historii XIX w.
3. umie włączać do badań i analiz materiał z dziedzin pokrewnych historii

w zakresie kompetencji społecznych:

1. docenia znaczenie archiwów rodzinnych, angażuje się w aktywność służącą ich ochronie i pogłębianiu świadomości historycznej w społeczeństwie
2. posługuje się zasobami i aparaturą multimedialną w pracach naukowych i w popularyzacji wiedzy o zasobach źródłowych w społeczeństwie

Treści programowe dla zajęć:

Źródła historyczne jako przedmiot badań historyka dziejów XIX w.

Kwerenda źródłowa – cel i metoda.

Tekst literacki jako źródło historyczne.

Tekst wspomnieniowy jako źródło historyczne.

List jako źródło historyczne.

Księgi i karty meldunkowe jako źródła do dziejów ludności Poznania w XIX w.

Księgi pruskich Urzędów Stanu Cywilnego jako źródło historyczne.

Nazwa zajęć: Laboratorium przygotowawcze do praktyk archiwistycznych

Po zakończeniu zajęć i potwierdzeniu osiągnięcia efektów uczenia się student/ka w zakresie wiedzy:

1. zna pełną ofertę praktyk dla studentów studiów I stopnia kierunku historia specjalności archiwistyka i zarządzanie dokumentacją
2. zna podstawy prawne, w oparciu o które jest zobowiązany/a odbyć praktyki (normatywy ogólne i szczegółowe, statut organizacyjny, regulamin działalności, zarządzenia wewnętrzne i in.)
3. zna w pełni dokumentację dotyczącą odbywanych praktyk
4. zna podstawy organizacyjne wybranej instytucji, w której zamierza odbyć praktyki

w zakresie umiejętności:

1. w oparciu o pozyskaną wiedzę na temat dokumentacji dotyczącej odbywanych praktyk potrafi tę dokumentację prawidłowo wypełnić

w zakresie kompetencji społecznych:

1. przestrzega norm etycznych w pracy historyka

Treści programowe dla zajęć:

Struktura organizacyjna instytucji wybranej do odbycia praktyk.

System zarządzania i obiegu dokumentacji praktyk.

Wypełnianie dokumentacji praktyk.

Zapoznanie z ofertą praktyk.

Nazwa zajęć: Podstawy biurowości i kancelarii współczesnej

Po zakończeniu zajęć i potwierdzeniu osiągnięcia efektów uczenia się student/ka

w zakresie wiedzy:

1. zna podstawowe pojęcia dotyczące współczesnej kancelarii, zna i rozumie procesy, które ją wykształciły
2. zna etapy kształtowania się współczesnej kancelarii oraz różne jej rodzaje w powojennej historii Polski

w zakresie umiejętności:

1. potrafi zastosować prawidłowe zasady korespondencji, kancelaryjnej postaci pisma
2. potrafi korzystać z aktów prawnych
3. potrafi rozpoznać dokumenty w zależności od czasu i kancelarii, w jakich zostały wytworzone

w zakresie kompetencji społecznych:

1. rozumie, jakie znaczenie ma kancelaria dla tworzenia przyszłego zasobu archiwalnego

Treści programowe dla zajęć:

Podstawowe pojęcia i chronologia rozwoju współczesnej kancelarii.

Historia polskiej kancelarii po 1945 roku.

Podstawy prawne funkcjonowania kancelarii.

Kancelaryjna postać pisma.

Dokument elektroniczny.

Nazwa zajęć: Archiwalne pomoce informacyjne

Po zakończeniu zajęć i potwierdzeniu osiągnięcia efektów uczenia się student/ka

w zakresie wiedzy:

1. posiada podstawową wiedzę ogólną z zakresu historii informacji archiwalnej
2. zna terminologię z zakresu informacji archiwalnej i baz danych w archiwach i bibliotekach
3. ma podstawową wiedzę i znajomość metod pozwalającą na rozpoznawanie relacji i zależności pomiędzy przeszłością, a wydarzeniami aktualnymi
4. ma podstawową wiedzę o funkcjonowaniu instytucji życia społecznego oraz o zasadach i metodach pracy w wybranych sferach kultury, edukacji, gospodarki, administracji dawniej i współcześnie

w zakresie umiejętności:

1. samodzielnie zdobywa wiedzę w sposób uporządkowany i systematyczny przy zastosowaniu różnorodnych technik pozyskiwania, klasyfikowania i analizowania informacji, zgodnie ze wskazówkami opiekuna naukowego
2. prezentuje efekty swojej pracy w usystematyzowanej i przemyślanej formie
3. realizując cele badawcze, korzysta z technologii informacyjnej, multimediiów i zasobów Internetu; potrafi posługiwać się podstawowym oprogramowaniem używanym w instytucjach tworzących informację archiwalną

w zakresie kompetencji społecznych:

1. rozumie konieczność przestrzegania norm etycznych w pracy historyka i popularyzacji wiedzy historycznej; rozumie potrzebę ustawicznego rozwoju kompetencji w zakresie historycznym, ogólnohumanistycznym oraz kompetencji personalnych i społecznych

Treści programowe dla zajęć:

Zmiany w profilu funkcjonowania archiwów w zakresie udostępniania zbiorów od XIX do XXI wieku.

Genealogia – jako specyficzny dział funkcjonowania archiwów w XXI w. (tradycyjne źródła i bazy danych).

Tradycyjne źródła informacji archiwalnej w Polsce.

Bazy danych w archiwach (teoria i wykorzystanie).

Praktyka w zakresie opracowania – praca na platformie ZoSIA.

Przygotowanie wybranych pomocy informacyjnych dla materiałów archiwalnych.

Nazwa zajęć: Praktyki zawodowe

Po zakończeniu zajęć i potwierdzeniu osiągnięcia efektów uczenia się student/ka

w zakresie wiedzy:

1. posiada podstawową wiedzę historyczną zorientowaną na jej zastosowanie w planowaniu i realizacji praktyk zawodowych oraz zna zadania instytucji, w której odbywa praktykę zawodową

2. ma szczegółową wiedzę na temat instytucji i zadań przewidzianych wymogami praktyki zawodowej w zakresie historii

3. posiada podstawową wiedzę o bezpieczeństwie i higienie pracy

w zakresie umiejętności:

1. posługuje się uporządkowaną podstawową wiedzą historyczną zorientowaną na jej zastosowanie w planowaniu i realizacji praktyk zawodowych

2. samodzielnie zdobywa wiedzę i rozwija umiejętności zawodowe, kierując się wskazówkami opiekuna praktyki zawodowej

3. posługuje się podstawowymi programami komputerowymi (edytory tekstu, programy do tworzenia prezentacji itp.)

4. pracuje w zespole, także wedle celów i wskazówek formułowanych przez opiekuna praktyk

5. stosuje w praktyce zawodowej podstawową wiedzę o bezpieczeństwie i higienie pracy

w zakresie kompetencji społecznych:

1. podczas odbywania praktyk zawodowych jest gotów/gotowa w sposób samodzielny i niezależny wyrażać swoje zdanie, przestrzegając przy tym norm etycznych oraz szanując prawo innych do odmiennego zdania

Treści programowe dla zajęć:

Struktura organizacyjna i zadania instytucji, w której student odbywa praktykę zawodową.

Podstawy bezpieczeństwa i higieny pracy w instytucji.

Samodzielne wykonywanie powierzonych zadań praktycznych pod właściwym nadzorem.

Zasady i techniki pracy w zespole, także pod kierunkiem opiekuna praktyk.

Zasady i techniki tworzenia dokumentacji.

Nazwa zajęć: Zarządzanie dokumentacją współczesną

Po zakończeniu zajęć i potwierdzeniu osiągnięcia efektów uczenia się student/ka

w zakresie wiedzy:

1. posiada wiedzę ogólną dotyczącą zarządzania i szczegółową co do zarządzania dokumentacją

2. posiada wiedzę dotyczącą modeli zarządzania dokumentacją

3. zna zasady porządkowania dokumentacji

4. zna obowiązki wytwórców dokumentacji

w zakresie umiejętności:

1. zna i potrafi zorganizować odpowiedni dla konkretnej instytucji model zarządzania dokumentacją

2. potrafi opracować normatywy kancelaryjne i archiwalne dla różnych instytucji

3. potrafi przydzielić dokumentację do odpowiednich grup rzeczowych oraz nadać jej kwalifikację archiwalną

w zakresie kompetencji społecznych:

1. potrafi uzasadnić rolę archiwum i dokumentacji w życiu organizacji

2. docenia wpływ archiwum bieżącego na zasób archiwów historycznych oraz jego znaczenie dla społeczeństwa

Treści programowe dla zajęć:

Zarządzanie a zarządzanie dokumentacją.

Współczesne koncepcje zarządzania dokumentacją.

Rodzaje dokumentacji – jej klasyfikacja i kwalifikacja.

Przygotowanie i przejmowanie dokumentacji do archiwum bieżącego.

Brakowanie dokumentacji.

Porządkowanie dokumentacji (materiałów archiwalnych i dokumentacji niearchiwalnej), przygotowanie pomocy ewidencyjnych i informacyjnych.

Udostępnianie dokumentacji.

Przekazywanie materiałów archiwalnych do archiwów historycznych.
Archiwum zakładowe – organizacja i zadania.

Nazwa zajęć: **Rozwój form kancelaryjnych**

Po zakończeniu zajęć i potwierdzeniu osiągnięcia efektów uczenia się student/ka w zakresie wiedzy:

1. ma uporządkowaną wiedzę szczegółową w wybranych obszarach tematycznych związanych z teoretycznymi podstawami rozwoju form kancelaryjnych
2. zna definicje i znaczenie podstawowych terminów i pojęć z zakresu rozwoju form kancelaryjnych
3. zna konkretne rodzaje dokumentów i ich formy oraz rozumie ich znaczenie

w zakresie umiejętności:

1. pracuje w zespole, rozwiązując zadane problemy z zakresu wyszukiwania i systematyzowania wiedzy dotyczącej konkretnych rodzajów dokumentacji
2. na podstawie zdobytej wiedzy formułuje własne stanowisko dotyczące zagadnień związanych z omawianym zagadnieniem

w zakresie kompetencji społecznych:

1. jest świadom/a znaczenia i potrzeby ochrony materiałów archiwalnych

Treści programowe dla zajęć:

Dyplomatyka jako nauka pomocnicza historii i jej znaczenie dla archiwistyki.

Formy kancelaryjne w średniowieczu – dyplom oraz charakterystyka i klasyfikacja ksiąg wpisów.

Formy kancelaryjne czasów nowożytnych (do 1795 roku).

Formy kancelaryjne w okresie zaborów (zabór rosyjski, zabór pruski, zabór austriacki).

Formy kancelaryjne w II Rzeczypospolitej.

Wizyta w Archiwum Państwowym w Poznaniu – zapoznanie studentów z oryginałami omawianych dokumentów.

Nazwa zajęć: **Praktyka w archiwach**

Po zakończeniu zajęć i potwierdzeniu osiągnięcia efektów uczenia się student/ka w zakresie wiedzy:

1. zna strukturę organizacyjną zakładu pracy, w którym odbywał/a praktykę
2. zna podstawy prawne działania jednostki organizacyjnej / zakładu pracy (normatywy ogólne i szczegółowe, statut organizacyjny, regulamin działalności, zarządzenia wewnętrzne i in.)
3. zna system zarządzania i obieg tworzonej w jednostce organizacyjnej / zakładzie pracy dokumentacji
4. zna podstawowe zasady zabezpieczenia dokumentacji przed działaniem szkodliwych czynników zewnętrznych, a także zasady ochrony dokumentacji przed nieuprawnionym dostępem

w zakresie umiejętności:

1. potrafi wykonywać zadania w zakresie organizacji pracy kancelaryjnej w systemie przyjętym w jednostce organizacyjnej / zakładzie pracy
2. potrafi opracowywać dokumentację, wykorzystując w pracy dostępne pomoce ewidencyjno-informacyjne
3. potrafi przeprowadzić proces udostępniania dokumentacji na potrzeby jednostki organizacyjnej/ użytkowników/ klientów
4. pracuje w zespołach, także według celów i wskazówek formułowanych przez opiekuna praktyk, stosując zasady bezpieczeństwa i higieny pracy

w zakresie kompetencji społecznych:

1. jest świadom/a miejsca praktyk w procesie kształcenia

Treści programowe dla zajęć:

Znajomość struktury organizacyjnej instytucji.

System zarządzania i obieg dokumentacji.

Praca z dokumentacją (ewidencja, klasyfikowanie, kwalifikowanie, opracowanie, udostępnianie, brakowanie).

Praca z dokumentacją (ewidencja, klasyfikowanie, kwalifikowanie, opracowanie, udostępnianie, brakowanie).

Proces archiwizacji dokumentacji.

Zabezpieczanie dokumentacji.

Udostępnianie dokumentacji, praca z użytkownikiem.

Nazwa zajęć: **Podstawy archiwistyki**

Po zakończeniu zajęć i potwierdzeniu osiągnięcia efektów uczenia się student/ka

w zakresie wiedzy:

1. orientuje się w rozwoju archiwów i nauki archiwalnej
2. posługuje się prawidłową terminologią archiwalną
3. zna podstawowe zasady archiwalne

w zakresie umiejętności:

1. zna i potrafi wykorzystać polską i obcojęzyczną literaturę archiwalną
2. orientuje się w prawnych podstawach organizacji sieci archiwalnej w Polsce

w zakresie kompetencji społecznych:

1. zna rodzaje wytwarzanej dokumentacji i zasady jej kwalifikacji archiwalnej
2. ma świadomość znaczenia i roli archiwów jako niezbędnych w ochronie i wykorzystaniu dziedzictwa kulturowego

Treści programowe dla zajęć:

Literatura archiwalna (polska i zagraniczna) – słowniki, podręczniki, bibliografie.

Terminologia archiwalna.

Archiwistyka – przedmiot, zakres, podział.

Podstawowe zasady archiwalne.

Prawne podstawy działania i organizacji archiwów i ich sieci.

Rodzaje dokumentacji i ich kwalifikacja archiwalna.

Funkcje archiwów (gromadzenie, zabezpieczanie, przechowywanie, opracowywanie, udostępnianie archiwaliów).

Powstanie i rozwój archiwów.

Archiwa w systemie ochrony dziedzictwa kulturowego.

Nazwa zajęć: Kancelaria współczesna i współczesne formy kancelaryjne

Po zakończeniu zajęć i potwierdzeniu osiągnięcia efektów uczenia się student/ka

w zakresie wiedzy:

1. posiada wiedzę na temat współczesnych form kancelaryjnych i pracy różnych kancelarii
2. zna normatywy określające prace współczesnych kancelarii
3. zna typy i rodzaje dokumentacji

w zakresie umiejętności:

1. potrafi pracować w grupie, prawidłowo analizując materiały archiwalne dotyczące wybranej kancelarii
2. potrafi wskazać zmiany, jakie zaszły w różnych rodzajach dokumentacji od 1945 r.
3. potrafi zastosować nowoczesne technologie i ma świadomość ich znaczenia

w zakresie kompetencji społecznych:

1. ma świadomość znaczenia dokumentacji i prawidłowego jej obiegu w instytucjach użyteczności publicznej

Treści programowe dla zajęć:

Typy i rodzaje dokumentacji.

Dokumentacja masowa i jej problem.

Współczesna dokumentacja pozaaktowa.

Kancelaria w edukacji i szkolnictwie wyższym.

Dokumentacja medyczna.

Dokumentacja w instytucjach kultury.

Kancelarie branżowe.

Dokumentacja sądowa.

Nazwa zajęć: Profilaktyka i konserwacja

Po zakończeniu zajęć i potwierdzeniu osiągnięcia efektów uczenia się student/ka

w zakresie wiedzy:

1. posiada wiedzę z zakresu podstawowej terminologii związanej z profilaktyką i konserwacją materiałów archiwalnych
2. posiada wiedzę na temat konserwacji zbiorów w XX-wiecznej Polsce
3. zna przepisy regulujące działalność profilaktyczną i konserwacyjną
4. posiada szeroką wiedzę z zakresu działań profilaktycznych i konserwatorskich
5. ma świadomość potrzeby przeprowadzania działań profilaktycznych i konserwatorskich dla zachowania dziedzictwa dokumentalnego

w zakresie umiejętności:

1. potrafi posługiwać się podstawową terminologią związaną z profilaktyką i konserwacją materiałów archiwalnych

2. potrafi wskazać działania z zakresu profilaktyki i konserwacji, które należy podjąć dla zachowania najlepszego stanu fizycznego poszczególnych archiwaliów

w zakresie kompetencji społecznych:

1. posiada wiedzę na temat konserwacji zbiorów w XX-wiecznej Polsce
2. ma świadomość potrzeby przeprowadzania działań profilaktycznych i konserwatorskich dla zachowania dziedzictwa dokumentalnego
3. potrafi wskazać działania z zakresu profilaktyki i konserwacji, które należy podjąć dla zachowania najlepszego stanu fizycznego poszczególnych archiwaliów

Treści programowe dla zajęć:

Wprowadzenie do problematyki przedmiotu: podstawowe pojęcia, polityka ochrony zbiorów, organizacja służb konserwatorskich w archiwach państwowych.

Ochrona i konserwacja zbiorów w Polsce w XX wieku oraz przepisy regulujące działania profilaktyczne i konserwatorskie.

Nośniki informacji w archiwach i czynniki niszczące.

Profilaktyka: budownictwo archiwalne, warunki przechowywania materiałów archiwalnych.

Konserwacja właściwa.

Analiza rodzajów uszkodzeń dokumentacji, ich przyczyn i zalecanych sposobów konserwacji – zajęcia praktyczne.

Zjawiska masowe: kwaśny papier i wżery atramentowe.

Nazwa zajęć: **Historia Polski XX-XXI wieku**

Po zakończeniu zajęć i potwierdzeniu osiągnięcia efektów uczenia się student/ka

w zakresie wiedzy:

1. posiada wiedzę na temat najważniejszych wydarzeń z historii Polski XX i XXI wieku
2. zna najważniejsze źródła do dziejów Polski XX i XXI wieku

w zakresie umiejętności:

1. potrafi przeanalizować specyfikę ustroju politycznego Polski w różnych podokresach XX i XXI wieku
2. potrafi przeanalizować specyfikę ustroju gospodarczego Polski w XX i XXI wieku

w zakresie kompetencji społecznych:

1. potrafi prowadzić kulturalną wymianę poglądów z osobami reprezentującymi odmienne poglądy na omawiany temat
2. potrafi argumentować własne racje podczas dyskusji

Treści programowe dla zajęć:

Wybrane aspekty z dziejów politycznych, społecznych i kulturowych Polski w XX i XXI wieku.

Systemy polityczne panujące w XX-wiecznej Polsce na tle innych krajów.

Systemy gospodarcze w Polsce w XX i XXI wieku w kontekście przemian międzynarodowych.

Źródła do dziejów historii Polski w XX i XXI wieku.

Losy polskiej emigracji i jej wkład w dorobek ogólnonarodowy.

Nazwa zajęć: **Historia powszechna XX-XXI wieku**

Po zakończeniu zajęć i potwierdzeniu osiągnięcia efektów uczenia się student/ka

w zakresie wiedzy:

1. opanował/a zaawansowaną wiedzę na temat wybranych problemów historii Europy XX i XXI wieku
2. opanował/a zaawansowaną wiedzę na temat wybranych regionów obszarów pozaeuropejskich w XX i XXI wieku
3. zna najważniejsze opracowania i źródła z zakresu historii powszechnej w XIX i XX wieku
4. poznał/a najważniejsze problemy dziejów powszechnych XX wieku i odniósł/osta je do historii wybranych krajów europejskich i pozaeuropejskich

w zakresie umiejętności:

1. potrafi zrozumieć procesy zachodzące w Europie i na świecie w XX i XXI wieku
2. potrafi powiązać procesy zachodzące w XX wieku z problemami teraźniejszości
3. potrafi samodzielnie korzystać ze źródeł i opracowań dotyczących historii powszechnej XX i XXI wieku

w zakresie kompetencji społecznych:

1. potrafi przedstawić swój punkt widzenia i prowadzić dyskusję z poszanowaniem opinii innych jej uczestników

Treści programowe dla zajęć:

Historia Europy w XX i XXI wieku z uwzględnieniem procesów integracyjnych.

Historia wybranych obszarów pozaeuropejskich w XX i XXI wieku.

Historiografia i źródła do dziejów powszechnych XX i XXI wieku.

Najnowsze tendencje w badaniach historycznych dziejów powszechnych XX i XXI wieku.

Nazwa zajęć: **Laboratorium przygotowawcze do praktyk zawodowych**

Po zakończeniu zajęć i potwierdzeniu osiągnięcia efektów uczenia się student/ka

w zakresie wiedzy:

1. Posługuje się podstawową i uporządkowaną wiedzą historyczną zorientowaną na jej zastosowanie w planowaniu praktyk zawodowych.
2. Zna zadania charakterystyczne dla wybranego podmiotu rynku pracy, w którym planuje odbyć praktyki zawodowe.
3. Zna mocne i słabe strony w zakresie własnej wiedzy niezbędnej do odbywania planowanej praktyki zawodowej.

w zakresie umiejętności:

1. Potrafi wyciągać wnioski z obserwacji pracy instytucji lub organizacji, w której planuje odbywać praktyki zawodowe w zakresie realizacji przez nią celów i zadań.
2. Zna mocne i słabe strony w zakresie własnej umiejętności niezbędnych do odbywania planowanej praktyki zawodowej.

w zakresie kompetencji społecznych:

1. Kształtuje swoje kompetencje zawodowe oraz personalne, społeczne i organizacyjne.
2. Zna mocne i słabe strony w zakresie własnych kompetencji niezbędnych do odbywania planowanej praktyki zawodowej.

Treści programowe dla zajęć:

Organizacja i zasady przeprowadzenia praktyk zawodowych.

Zapoznanie z działalnością instytucji, w której student może realizować praktyki zawodowe.

Omówienie i przygotowanie niezbędnej dokumentacji związanej z planowaną praktyką zawodową.

Zaprojektowanie własnego programu praktyk w instytucji, w której student będzie odbywał praktyki zawodowe.

Nazwa zajęć: **Historia archiwów polskich**

Po zakończeniu zajęć i potwierdzeniu osiągnięcia efektów uczenia się student/ka

w zakresie wiedzy:

1. ma uporządkowaną wiedzę na temat dziejów archiwów polskich od okresu staropolskiego do czasów współczesnych
2. rozumie związki pomiędzy organizacją i stanem zasobów archiwalnych a stosunkami politycznymi i społecznymi w poszczególnych okresach historycznych
3. posiada wiedzę na temat zasobów archiwów polskich w poszczególnych okresach historycznych
4. posiada wiedzę na temat strat w zasobie polskich archiwów poniesionych na skutek wojen i rozbiorów

w zakresie umiejętności:

1. w oparciu o źródła i literaturę przedmiotu potrafi wyszczególnić etapy w rozwoju archiwów polskich i wskazać na ich uwarunkowania społeczno-polityczne
2. stosuje metody badawcze typowe dla warsztatu naukowego historyka archiwisty

w zakresie kompetencji społecznych:

1. jest świadom/a związków pomiędzy organizacją i stanem zasobów archiwalnych a stosunkami politycznymi i społecznymi w poszczególnych okresach historycznych
2. przestrzega norm etycznych w pracy historyka
3. docenia rolę i znaczenie archiwów w zakresie ochrony dziedzictwa kulturowego

Treści programowe dla zajęć:

Periodyzacja dziejów archiwów polskich i europejskich.

Rozwój archiwów w Europie do końca XVIII wieku.

Archiwa na ziemiach polskich w okresie zaborów.

Próby organizacji archiwów w czasie I wojny światowej.

Archiwa w okresie II Rzeczypospolitej.

Archiwa państwowe w czasie II wojny światowej.

Archiwa w PRL.

Współczesna organizacja archiwów w Polsce.

Dorobek naukowy archiwów polskich XIX-XXI w.

Nazwa zajęć: **Podstawy dydaktyki**

Po zakończeniu zajęć i potwierdzeniu osiągnięcia efektów uczenia się student/ka

w zakresie wiedzy:

1. zna i rozumie przedmiot i zadania współczesnej dydaktyki oraz relację dydaktyki ogólnej do dydaktyk szczegółowych
2. zna i rozumie zagadnienie klasy szkolnej jako środowiska edukacyjnego
3. zna i rozumie współczesne koncepcje nauczania i cele kształcenia, zasady dydaktyki, metody nauczania, treści nauczania oraz organizację procesu kształcenia i pracy uczniów
4. zna i rozumie zagadnienie lekcji jako jednostki dydaktycznej, jej budowę, modele lekcji, style pracy z uczniami oraz środki dydaktyczne
5. zna i rozumie konieczność projektowania działań edukacyjnych dostosowanych do zróżnicowanych potrzeb i możliwości uczniów
6. zna i rozumie sposoby i znaczenie oceniania osiągnięć szkolnych uczniów, tematykę oceny efektywności dydaktycznej nauczyciela i jakości działalności szkoły
7. zna i rozumie znaczenie języka jako narzędzia pracy nauczyciela oraz metody porozumiewania się w celach dydaktycznych

w zakresie umiejętności:

1. potrafi zidentyfikować potrzeby dostosowania metod pracy do klasy zróżnicowanej pod względem poznawczym, kulturowym, statusu społecznego lub materialnego
2. potrafi zaprojektować działania służące integracji klasy szkolnej
3. potrafi dobrać metody nauczania do nauczanych treści i zorganizować pracę uczniów
4. potrafi wybrać model (typ) lekcji i zaprojektować jego strukturę
5. potrafi zaplanować pracę z uczniem zdolnym
6. potrafi dokonać oceny pracy ucznia i zaprezentować ją w formie oceny kształtującej

w zakresie kompetencji społecznych:

1. jest gotów/ gotowa do poszukiwania najlepszych rozwiązań dydaktycznych sprzyjających postępowi uczniów

Treści programowe dla zajęć:

Miejsce i rola dydaktyki w systemie kształcenia w Polsce.

Nurty myślenia o dydaktyce szkolnej oraz koncepcje kształcenia.

Klasa szkolna jako środowisko edukacyjne, działania integrujące klasę.

Style pracy nauczyciela i ucznia, czyli jak pracować nad relacjami sprzyjającymi kształceniu i wychowaniu.

Współczesne koncepcje nauczania, zasady, cele, treści, metody, techniki nauczania i środki dydaktyczne.

Organizacja procesu lekcyjnego, planowanie pracy dydaktycznej nauczyciela i ucznia.

Lekcja jako najmniejsza jednostka dydaktyczna.

Planowanie, obserwacja i analiza różnych typów lekcji w kontekście zastosowania strategii metod, form pracy, środków dydaktycznych oraz interakcji w klasie.

Projektowanie działań edukacyjnych dostosowanych do zróżnicowanych potrzeb i możliwości uczniów.

Narzędzia do opisu i planowania rozwoju potencjału ucznia o zróżnicowanych potrzebach i możliwościach.

Ocenianie szkolne i ewaluacja pracy szkoły.

Ocenianie kształtujące w praktyce szkolnej.

Kultura reakcji i komunikacja w szkole.

Porozumiewanie się w celach dydaktycznych: rodzaje i sposoby zadawania pytań, udzielanie informacji zwrotnej.

Nazwa zajęć: Prawo administracyjne

Po zakończeniu zajęć i potwierdzeniu osiągnięcia efektów uczenia się student/ka

w zakresie wiedzy:

1. zna najważniejsze pojęcia – administracja, administracja publiczna i prawo administracyjne, normy prawa administracyjnego, stosunek administracyjnoprawny, źródła prawa administracyjnego oraz administracja zespolona i niezespolona (ogólna i specjalna)
2. zna organizację administracji centralnej i terenowej w państwie polskim: 1) II Rzeczpospolita, 2) w latach 1939-1945, 3) PRL, 4) III Rzeczpospolita oraz podziały terytorialne państwa polskiego
3. zna prawne formy działania administracji, zasady kontroli administracji oraz zadania sądów administracyjnych
4. zna najważniejsze postanowienia Kodeksu Postępowania Administracyjnego

5. zna najważniejsze zasady zarządzania zasobami ludzkimi

w zakresie umiejętności:

1. potrafi poprawnie stosować terminologię administracyjną w działalności archiwalnej
2. potrafi właściwie planować i zarządzać obiegiem informacji wewnątrz i na zewnątrz jednostki organizacyjnej w systemie tradycyjnym, do elektronicznego zarządzania dokumentacją i mieszanym, zgodnie z Kodeksem Postępowania Administracyjnego
3. docenia znaczenie zarządzania zasobami ludzkimi w organach administracji publicznej

w zakresie kompetencji społecznych:

1. ma świadomość znaczenia pracy zespołowej, etyki zawodowej, działań antykorupcyjnych oraz zwalczania innych patologii, np. nepotyzmu i mobbingu w organach administracji publicznej

Treści programowe dla zajęć:

Przedmiot prawa administracyjnego i literatura przedmiotu.

Wprowadzenie do prawa administracyjnego, terminologia z zakresu prawa administracyjnego.

Organizacja administracji centralnej i terenowej w latach 1918-1989/1990.

Organizacja administracji centralnej i terenowej w III Rzeczypospolitej.

Podziały terytorialne państwa polskiego w latach 1918-2022.

Zarządzanie dokumentacją postępowania administracyjnego w systemie tradycyjnym i do elektronicznego zarządzania dokumentacją.

Zarządzanie zasobami ludzkimi w administracji publicznej, pracownicy administracji publicznej.

Wybrane postanowienia Kodeksu Postępowania Administracyjnego.

Prawne formy działania administracji publicznej, kontrola administracji publicznej, sądy administracyjne.

Nazwa zajęć: **Praktyka psychologiczno-pedagogiczna w szkole podstawowej**

Po zakończeniu zajęć i potwierdzeniu osiągnięcia efektów uczenia się student/ka

w zakresie wiedzy:

1. ma wiedzę dotyczącą organizacji, struktury i funkcjonowania szkoły podstawowej
2. zna i rozumie organizację, statut i plan pracy szkoły podstawowej, program wychowawczo-profilaktyczny oraz program realizacji doradztwa zawodowego
3. zna i rozumie zadania i obowiązki nauczyciela w szkole podstawowej (także w zakresie zapewniania uczniom bezpieczeństwa)

w zakresie umiejętności:

1. potrafi wyciągać wnioski z obserwacji pracy wychowawcy klasy, jego interakcji z uczniami oraz sposobu, w jaki planuje i przeprowadza zajęcia wychowawcze w szkole podstawowej
2. potrafi wyciągać wnioski z obserwacji sposobu integracji działań opiekuńczo-wychowawczych i dydaktycznych przez nauczycieli przedmiotów w szkole podstawowej
3. potrafi wyciągać wnioski z, w miarę możliwości bezpośredniej, obserwacji pracy rady pedagogicznej i zespołu wychowawców klas w szkole podstawowej
4. potrafi wyciągać wnioski z bezpośredniej obserwacji pozalekcyjnych działań opiekuńczo-wychowawczych nauczycieli w szkole podstawowej, w tym podczas dyżurów na przerwach międzylekcyjnych i zorganizowanych wyjść grup uczniowskich
5. potrafi zaplanować i przeprowadzić zajęcia wychowawcze w szkole podstawowej pod nadzorem opiekuna praktyk zawodowych
6. potrafi analizować, przy pomocy opiekuna praktyk zawodowych oraz nauczycieli akademickich, sytuacje i zdarzenia pedagogiczne zaobserwowane lub doświadczone w czasie praktyk w szkole podstawowej

w zakresie kompetencji społecznych:

1. jest gotów/owa do skutecznego współdziałania z opiekunem praktyk zawodowych i z nauczycielami w celu poszerzania swojej wiedzy

Treści programowe dla zajęć:

Organizacja pracy szkoły podstawowej:

- zadania charakterystyczne dla placówki danego typu
- środowisko działania szkoły (struktura organizacyjna oraz zadania i rola poszczególnych podmiotów procesu kształcenia, w tym dyrektora szkoły, pedagoga/psychologa szkolnego, rady pedagogicznej, wychowawcy)
- organizacja pracy szkoły: kultura organizacyjna szkoły (procedury; dokumentacja i obieg dokumentów; rodzaje dokumentów, dokumenty prawa wewnątrzszkolnego)
- bezpieczeństwo uczniów w szkole i poza nią – procedury
- rola i zadania działających w szkole społecznych organów.

Organizacja i zadania pomocy psychologiczno-pedagogicznej w szkole podstawowej:

- zadania psychologa i pedagoga i ich realizacja
- regulacje prawne dotyczące pomocy psychologiczno-pedagogicznej oraz analiza dokumentów szkolnych
- realizacja zasad edukacji włączającej w szkole podstawowej
- współpraca pedagoga i psychologa z nauczycielami
- specyfika trudności wychowawczych w szkole podstawowej.

Specyfika pracy nauczyciela i wychowawcy klasy:

- obowiązki wychowawcy klasy (warsztat pracy nauczyciela wychowawcy, dokumentacja pracy wychowawczej, sprawozdania, analizy)
- praca wychowawcza nauczyciela przedmiotowego
- pozalekcyjna oferta szkoły (zajęcia opiekuńczo-wychowawcze, koła zainteresowań, przerwa, organizacja wycieczek szkolnych i wyjść klasowych).

Nazwa zajęć: Laboratorium pedagogiczne: przygotowanie do praktyk w szkole podstawowej
Po zakończeniu zajęć i potwierdzeniu osiągnięcia efektów uczenia się student/ka
w zakresie wiedzy:

1. posiada wiedzę dotyczącą procesu diagnozowania uczniów, ich środowisk wychowawczych oraz zespołu klasowego, zna podstawowe techniki i metody diagnostyczne dobrane do potrzeb i możliwości uczniów w celu wykorzystywania w diagnozie nauczycielskiej
2. zna organizację procesów wychowania w szkole, cel i zasady konstruowania programu wychowawczo-profilaktycznego szkoły, a także obowiązki wychowawcy klasy w zakresie planowania, prowadzenia i dokumentowania pracy wychowawczej oraz dbania o bezpieczeństwo i zdrowie uczniów
3. posiada orientację w zakresie podstaw prawnych regulujących system oświaty w Polsce, w tym tzw. prawa wewnątrzszkolnego

w zakresie umiejętności:

1. potrafi skonstruować i zastosować narzędzia służące do diagnozowania ucznia oraz zespołu klasowego (struktura socjometryczna, przywództwo, klimat klasowy, role grupowe itp.) i na tej podstawie planuje pracę wychowawczą z uczniem/grupą
2. znając schemat studium indywidualnego przypadku (opis i analiza przypadku/problemu), potrafi sporządzić je na podstawie wyników zaprojektowanych badań diagnostycznych wraz ze wskazówkami do dalszej pracy z uczniem

w zakresie kompetencji społecznych:

1. rozumiejąc konieczność rozwijania swych kompetencji wychowawczych, jest gotów/owa pogłębiać swą wiedzę i doskonalić warsztat wychowawcy klasy

Treści programowe dla zajęć:

Diagnoza wstępna ucznia – elementy diagnozy całościowej. Wyznaczniki poprawności, zasady i zastosowanie diagnozy w pracy z uczniem (w tym błędy etyczne). Opis i analiza przypadku – struktura i funkcja.

Podstawowe metody i techniki w diagnozowaniu i ocenianiu w pracy nauczyciela (obserwacja, wywiad i rozmowa, analiza wytworów dziecka, socjometria, kwestionariusze i testy). Diagnoza jako relacja społeczna, zniekształcenia w spostrzeganiu społecznym.

Diagnoza sytuacji psychospołecznej ucznia w szkole. Funkcjonowanie dziecka w klasie szkolnej (np. role, pozycja, wzajemne relacje z uczniami oraz z nauczycielem/ami). Badanie socjometryczne i jego analiza.

Regulacje prawne dotyczące systemu oświaty z uwzględnieniem tzw. prawa wewnątrzszkolnego. Charakterystyka statusu prawnego nauczyciela.

Warsztat pracy wychowawcy klasy w zakresie planowania, prowadzenia i dokumentowania pracy wychowawczej w klasie oraz szkole. Odpowiedzialność prawna nauczyciela za bezpieczeństwo i ochronę zdrowia uczniów (regulacje prawne, procedury zapewniania bezpieczeństwa, rozwiązania praktyczne).

Nazwa zajęć: Historia powszechna XIX wieku

Po zakończeniu zajęć i potwierdzeniu osiągnięcia efektów uczenia się student/ka

w zakresie wiedzy:

1. zna podstawowe fakty z zakresu historii powszechnej XIX w.
2. zna terminologię, chronologię oraz najważniejsze źródła i opracowania z zakresu historii powszechnej XIX w.

w zakresie umiejętności:

1. krytycznie analizuje i ocenia wiarygodność źródeł dotyczących dziejów powszechnych XIX w.

2. analizuje najważniejsze dzieła historiograficzne i zasoby naukowe dotyczące historii powszechnej XIX w.

3. posługuje się warsztatem naukowym historyka w analizie związków przyczynowo-skutkowych pomiędzy najważniejszymi wydarzeniami z zakresu historii powszechnej XIX w.

w zakresie kompetencji społecznych:

1. potrafi sformułować i uzasadnić własne stanowisko dotyczące związków wydarzeń z zakresu historii powszechnej XIX w. ze współczesnością

Treści programowe dla zajęć:

1. Historiografia i źródła do dziejów powszechnych XIX wieku.

Procesy modernizacyjne w XIX-wiecznej Europie i świecie.

Wielka Rewolucja Francuska i jej skutki.

Europa w systemie wiedeńskim.

Rewolucje, powstania i przewroty polityczne lat 30. XIX w.

Procesy zjednoczeniowe w Niemczech i we Włoszech.

Kwestia wschodnia w polityce mocarstw.

Świat pozaeuropejski w XIX wieku. Kolonializm.

Geneza i przebieg I wojny światowej.

Nazwa zajęć: **Podstawy pedagogiki dla nauczycieli cz. 1 – wykład**

Po zakończeniu zajęć i potwierdzeniu osiągnięcia efektów uczenia się student/ka

w zakresie wiedzy:

1. zna i rozumie specyfikę, istotę oraz funkcje wychowania i jego aksjologiczne, filozoficzne a także antropologiczne założenia

2. zna i rozumie relacje zachodzące między rozwojem a wychowaniem, potrafi powiązać modele wychowania z określonymi koncepcjami rozwoju człowieka

3. dostrzega i rozumie interakcje nauczyciel–uczeń realizowane w różnych modelach wychowania, wskazuje ich przejawy oraz ocenia skutki dla rozwoju ucznia

4. Zna strukturę, właściwości i dynamikę procesu wychowania oraz metody oddziaływania wychowawczego, rozumie mechanizmy wpływu oraz potencjał i ograniczenia każdej z metod

5. dostrzega przejawy ukrytego programu szkoły, rozumie ich skutki i znaczenie

6. zna i rozumie tradycyjne i alternatywne podejście do edukacji szkolnej, wie, jak je wykorzystać w analizie praktyki szkolnej (z uwzględnieniem różnych wymiarów tej analizy m. in.: filozofii kształcenia, organizacji procesu uczenia się – nauczania, relacji nauczyciel–uczeń)

7. zna i rozumie funkcje i cele edukacji szkolnej (na różnych jej szczeblach) we współczesnym społeczeństwie

8. zna organizację i funkcjonowanie systemu oświaty w Polsce z uwzględnieniem sytuacji uczniów z SPE, zna i rozumie pojęcia: specjalne potrzeby edukacyjne, segregacja, integracja, inkluzja

w zakresie umiejętności:

1. potrafi wykorzystać zdobytą wiedzę pedagogiczną w analizie i interpretacji zjawisk życia szkolnego

w zakresie kompetencji społecznych:

1. jest gotów/gotowa wspierać uczniów w ich rozwoju, udzielać pomocy w sytuacjach trudnych, okazywać empatię oraz rozwijać swój warsztat zawodowy

Treści programowe dla zajęć:

Zjawisko wychowania i jego relacje wobec enkulturacyjnej, socjalizacji, edukacji, opieki, kształcenia. Struktura i dynamika procesu wychowania.

Sposoby myślenia o wychowaniu wyodrębnione ze względu na przyjmowane w nich założenia dotyczące natury rozwoju człowieka (ich założenia filozoficzne i psychologiczne).

Specyfika interakcji edukacyjnych/wychowawczych: rodzaje interakcji nauczyciel–uczeń i ich edukacyjne/wychowawcze konsekwencje.

Metody oddziaływania wychowawczego w pracy z uczniem/klasą.

Modele współczesnej szkoły: od podejść tradycyjnych do alternatywnych. Ideologie edukacyjne i ich odzwierciedlenie w praktyce szkolnej.

Zróżnicowanie koncepcyjne szkół alternatywnych: wybrane egzemplifikacje. Alternatywne formy edukacji (unschooling, edukacja domowa).

Ukryty program szkoły – identyfikacja przejawów, interpretacja, funkcje.

Organizacja i funkcjonowanie systemu oświaty. Planowanie i dokumentowanie pracy szkoły.

Specjalne potrzeby edukacyjne – ustalenia definicyjne; sytuacja ucznia z SPE w systemie oświaty.

Nazwa zajęć: **Dydaktyka historii cz. 1**

Po zakończeniu zajęć i potwierdzeniu osiągnięcia efektów uczenia się student/ka

w zakresie wiedzy:

1. zna i rozumie założenia koncepcji edukacji historycznej we współczesnej szkole podstawowej, miejsce przedmiotu historia w ramowych planach nauczania oraz „Podstawę programową kształcenia ogólnego” w zakresie celów i treści kształcenia przedmiotu historia w szkole podstawowej.
2. zna i rozumie kompetencje współczesnego nauczyciela historii, w tym potrzebę jego rozwoju zawodowego i konieczność analizy własnej pracy dydaktyczno-wychowawczej, a także rolę nauczyciela jako popularyzatora wiedzy oraz znaczenie współpracy z innymi uczestnikami procesu kształcenia
3. zna i rozumie zasady planowania dydaktycznego z uwzględnieniem programów nauczania i rozkładów materiału w odniesieniu do przedmiotu historia w szkole podstawowej
4. zna i rozumie zasady projektowania procesu kształcenia w odniesieniu do przedmiotu historia w szkole podstawowej, w tym formułowanie celów edukacyjnych, dobór metod nauczania i środków dydaktycznych oraz realizację treści kształcenia
5. zna i rozumie zasady wykorzystywania metod nauczania i środków dydaktycznych typowych dla przedmiotu historia, w tym kształcenie pojęć historycznych i pracę z różnego rodzaju źródłami historycznymi w warunkach szkolnych
6. zna i rozumie zasady diagnozy, kontroli i oceny osiągnięć ucznia w ramach przedmiotu historia w szkole podstawowej, w tym ocenianie wewnętrzne i zewnętrzne, powtarzanie i utrwalanie wiedzy i umiejętności oraz egzamin kończący szkołę podstawową
7. zna i rozumie znaczenie rozwijania umiejętności osobistych i społeczno-emocjonalnych uczniów w ramach przedmiotu historia, a także potrzebę kształtowania pozytywnego stosunku do nauki historycznej oraz motywacji do uczenia się historii

w zakresie umiejętności:

1. potrafi analizować i interpretować „Podstawę programową kształcenia ogólnego” pod kątem celów, treści i osiągnięć edukacji historycznej w szkole podstawowej
2. potrafi zaprojektować cele klasyczne i operacyjne do wybranej jednostki lekcyjnej z zakresu historii, uwzględniając typowe dla edukacji historycznej błędy uczniowskie
3. potrafi stosować w praktyce wybrane metody i środki dydaktyczne (w tym źródła / źródła wiedzy historycznej) oraz ocenić ich przydatność w realizacji konkretnych zagadnień merytorycznych z historii na poziomie szkoły podstawowej
4. potrafi samodzielnie konstruować konspekt i scenariusz lekcji historii, uwzględniając treści, cele i efekty uczenia się oraz dostrzegając powiązania zaplanowanych celów lekcji z przyjętymi metodami i środkami dydaktycznymi
5. potrafi zaplanować wybrane formy lekcji historii na poziomie szkoły podstawowej, uwzględniając wstępną diagnozę umiejętności uczniów i możliwości współpracy ze środowiskiem pozaszkolnym
6. potrafi konstruować narzędzia ewaluacyjne typowe dla edukacji historycznej na poziomie szkoły podstawowej

w zakresie kompetencji społecznych:

1. jest gotów/gotowa do rozwijania swojego warsztatu dydaktycznego i popularyzatorskiego, z poszanowaniem praw własności intelektualnej i krytycznym podejściem do różnych źródeł wiedzy
2. jest gotów/gotowa do motywowania uczniów do rozwijania zainteresowań historycznych oraz podejmowania przez nich prób badawczych, w tym związanych (indywidualnie i grupowo) z zachowaniem zasad etycznych i krytycznego myślenia

Treści programowe dla zajęć:

Współczesna koncepcja edukacji historycznej w szkole podstawowej.

Podstawa programowa edukacji historycznej w szkole podstawowej.

Cele edukacji historycznej w szkole podstawowej.

Metody i środki dydaktyczne typowe dla edukacji historycznej na poziomie szkoły podstawowej.

Zastosowanie różnych rodzajów źródeł historycznych w edukacji szkolnej.

Kształcenie pojęć historycznych w edukacji szkolnej.

Konspekty i scenariusze lekcji historii w szkole podstawowej.

Powtarzanie i utrwalanie na lekcjach historii w szkole podstawowej.

Proces kontroli i oceny na lekcjach historii w szkole podstawowej.

Projektowanie wybranych form lekcji historii dla uczniów szkół podstawowych.

Planowanie dydaktyczne w odniesieniu do edukacji historycznej w szkole podstawowej (programy nauczania, rozkłady materiału).

Rozwój zawodowy nauczyciela historii w szkole podstawowej.

Praca z uczniem ze specjalnymi potrzebami edukacyjnymi na lekcjach historii w szkole podstawowej.

Nazwa zajęć: **Podstawy psychologii dla nauczycieli cz. 1 – wykład**

Po zakończeniu zajęć i potwierdzeniu osiągnięcia efektów uczenia się student/ka w zakresie wiedzy:

1. zna i rozumie podstawowe pojęcia w psychologii służące wyjaśnianiu przebiegu procesów intelektualnych, emocjonalno-wolicjonalnych, komunikacyjnych, uczenia się, cele, zadania i metody psychologii oraz możliwości wykorzystania psychologii w szkole
2. zna i rozumie normy rozwojowe dotyczące aspektu fizycznego (wzrost, motoryka, seksualność), psychicznego (poznanie, emocje, wola), społecznego (moralność)
3. zna i rozumie mechanizm psychicznej adaptacji dziecka w wieku szkolnym, identyfikuje charakterystyczny dla wieku rodzaj motywacji, mechanizm funkcjonowania osobowości, poznawczego ustosunkowywania się, komunikowania się, uczenia się i różnice indywidualne w tym zakresie oraz możliwe zaburzenia
4. rozumie centralne znaczenie w rozwoju dziecka w wieku szkolnym uczenia się pod kierunkiem, uwagi dowolnej, moralności konwencjonalnej, współpracy rówieśniczej, przyczyny nieprawidłowości w przebiegu procesu ich rozwoju oraz późniejsze rozwojowo skutki wynikające z tych nieprawidłowości

w zakresie umiejętności:

1. potrafi obserwować zachowania społeczne i ich uwarunkowania, analizować i interpretować sytuacje i zdarzenia w praktyce szkolnej w oparciu o wiedzę psychologiczną
2. potrafi obserwować procesy rozwojowe uczniów
3. potrafi dostosować sytuację nauczania przedmiotu do możliwości uczenia się dziecka w wieku szkolnym
4. potrafi wspierać dziecko w wieku szkolnym w zakresie uczenia się przedmiotowej wiedzy, nabywania umiejętności i kształtowania nastawień
5. potrafi rozpoznać symptomy prawidłowego i nieprawidłowego przebiegu procesu rozwoju dziecka w wieku szkolnym w obszarze rozwoju osobowości, funkcji intelektualnych, funkcji społeczno-emocjonalnych, wolicjonalnych, moralności, komunikacji i współpracy

w zakresie kompetencji społecznych:

1. jest gotowy/a do wykorzystania zdobytej wiedzy psychologicznej do analizy zdarzeń pedagogicznych, krytycznego myślenia o funkcjonowaniu człowieka w sytuacji szkolnej
2. jest gotowy/a do autorefleksji nad własnym rozwojem zawodowym oraz refleksji na temat roli nauczyciela w procesie nauczania i wychowania uczniów
3. jest gotowy/a do interweniowania w momencie rozpoznania sytuacji zagrażającej rozwojowi dziecka

Treści programowe dla zajęć:

Podstawowe pojęcia psychologii. Cele i zadania psychologii, możliwości wykorzystania psychologii w szkole. Myślenie krytyczne w pracy nauczyciela.

Struktura i funkcje podstawowych procesów psychicznych. Procesy poznawcze, spostrzeganie, odbiór i przetwarzanie informacji, mowa i język, myślenie i rozumowanie, uczenie się i pamięć, uwaga, emocje i motywacje w procesach regulacji zachowania.

Psychologiczne koncepcje człowieka a interpretacja zachowań ucznia i sytuacji w szkole. Kontekst psychologiczny projektowania procesów edukacyjnych. Psychologiczne podstawy pracy nauczyciela. Teorie integralnego rozwoju ucznia. Biologiczne i społeczne czynniki rozwoju. Rozwój wybranych funkcji psychicznych. Rozwój a wychowanie.

Rozwój psychiczny człowieka w cyklu życia oraz zadania rozwojowe stojące przed uczniem i nauczycielem w kolejnych okresach rozwojowych.

Zachowania społeczne i ich uwarunkowania a interpretacja funkcjonowania podmiotów w sytuacji szkolnej.

Proces funkcjonalnej i dysfunkcjonalnej adaptacji do środowiska; sytuacja psychologiczna; dynamika sytuacji psychologicznej (okresy: kryzysu strukturalnego, okresu stabilnego, kryzysu funkcjonalnego).

Dynamika środowisk społecznych w rozwoju; środowiska socjalizujące, prymitywizujące, zaburzające; zróżnicowanie przedmiotowe środowiska rozwoju.

Dynamika i struktura wieku rozwojowego dziecka w wieku szkolnym (kryzys 7 roku życia, nauczanie początkowe; nauczanie przedmiotowe; kryzys 13 roku życia); kryzys funkcjonalny poczucie niższości versus poczucie produktywności; rola mechanizmu kompensacji i zasobów społecznych

Kierowanie sytuacją szkolną; fizyczne i społeczne aspekty sytuacji szkolnej; środowisko szkolne jako źródło zadań (zjawisko frustracji) i środków pomocniczych (wiedza, umiejętności, postawy).

Samokontrola i samoopanowanie (identyfikacja i uczenie się od innych); umiejętność rozpoznawania konwencji w wieku szkolnym; proces opanowywania wzoru funkcjonowania (samokontroli zachowania i procesów psychicznych) zgodnie z konwencjami; dynamika i struktura funkcji psychicznych (funkcje intelektualne i wolicjonalno-emocjonalne).

Niezmienniki funkcjonalne; zasady i reguły konstytutywne i konstytuowane; pojęcia spontaniczne i naukowe.

Nazwa zajęć: Podstawy psychologii dla nauczycieli cz. 1 – ćwiczenia

Po zakończeniu zajęć i potwierdzeniu osiągnięcia efektów uczenia się student/ka w zakresie wiedzy:

1. zna i rozumie poznawcze i pozapoznawcze uwarunkowania procesu uczenia się
2. zna i rozumie rolę motywacji, emocji i procesów wolicjonalnych w procesie uczenia się

w zakresie umiejętności:

1. potrafi rozpoznawać różnice indywidualne w procesie uczenia się u siebie i uczniów
2. potrafi rozpoznawać bariery i trudności uczniów w procesie uczenia się
3. potrafi identyfikować potrzeby uczniów w rozwoju uzdolnień i zainteresowań, tworzyć sytuacje motywujące do nauki uczniów szkół podstawowych

w zakresie kompetencji społecznych:

1. jest gotów/owa do inspirowania i angażowania uczniów do samodzielnego, odpowiedzialnego i zaangażowanego uczenia się (zgodnie z ideą uczenia się przez całe życie)

Treści programowe dla zajęć:

Modele uczenia się, koncepcje klasyczne i współczesne. Metody i techniki uczenia się: strategie poznawcze i metapoznawcze.

Metody i techniki uczenia się: psychologia różnic indywidualnych – różnice indywidualne w zakresie inteligencji, temperamentu, osobowości i stylu poznawczego, stylu uczenia się. Trudności w uczeniu się, przyczyny i strategie pracy z nimi.

Metody i techniki identyfikacji oraz wspomagania rozwoju uzdolnień i zainteresowań: rozpoznawanie zasobów i ograniczeń, poszerzanie autonomii i samodzielności; samoregulacja w procesie uczenia się. Motywacja, emocje i procesy wolicjonalne w procesie uczenia się.

Nazwa zajęć: Podstawy pedagogiki dla nauczycieli cz. 1 – ćwiczenia

Po zakończeniu zajęć i potwierdzeniu osiągnięcia efektów uczenia się student/ka w zakresie wiedzy:

1. zna i rozumie specyfikę pracy z klasą pod kątem procesu rozwoju grupy, rozumie potrzebę dostosowania funkcjonowania w roli lidera do potrzeb grupy, a także zna zasady zawierania kontraktu wychowawczego z klasą/ucznikiem
2. zna style kierowania grupą i rozumie ich skutki dla efektywności pracy uczniów oraz klimatu klasy
3. rozumie potencjał konfliktów w relacjach społecznych i zna metody rozwiązywania sytuacji konfliktowych w sytuacjach szkolnych
4. zna indywidualne i społeczne konsekwencje stereotypów i uprzedzeń oraz rozumie mechanizmy dyskryminacji, a także przesłanki i przejawy dyskryminacji w relacjach szkolnych

w zakresie umiejętności:

1. potrafi zaplanować zajęcia służące zawieraniu kontraktu wychowawczego (z klasą/ucznikiem) i pracować wychowawczo z klasą/ucznikiem z wykorzystaniem kontraktu, a także animować życie społeczno-kulturalne klasy adekwatnie wobec potrzeb uczniów/zespołu klasowego
2. potrafi w ramach pracy wychowawczej z klasą planować działania/zajęcia integrujące grupę, animujące zespołowe inicjatywy uczniów, wspierające samorządność i autonomię uczniów, potrafi też stosować konstruktywne wzorce komunikacyjne
3. potrafi zaprojektować i przeprowadzić działania z zakresu edukacji na rzecz równości i edukacji antidyskryminacyjnej w środowisku szkolnym (oraz ich ewaluację)
4. korzystając ze znajomości zasad pracy opiekuńczo-wychowawczej nauczyciela, potrafi zgodnie z nimi zaplanować pracę z klasą/ucznikiem
5. posługuje się zasadami i normami etycznymi, kierując się empatią i poczuciem odpowiedzialności za podjęcie działań profilaktycznych i interwencyjnych wobec przejawów dyskryminacji w środowisku szkolnym

w zakresie kompetencji społecznych:

1. jest gotów/owa podejmować współpracę z nauczycielami, specjalistami i środowiskiem pozaszkolnym na rzecz wspierania funkcji wychowawczej szkoły

Treści programowe dla zajęć:

Rozwój grupy – ewolucja roli wychowawcy jako lidera grupy.

Kontrakt wychowawczy – wspieranie samorządności i podmiotowości uczniów.

Style kierowania grupą i ich konsekwencje dla klimatu klasy oraz efektywności pracy uczniów.

Konflikt w relacjach szkolnych – specyfika i metody rozwiązywania. Konstruktywna komunikacja.

Integracja klasy – praktyczne rozwiązania. Poszanowanie godności uczniów.

Edukacja na rzecz równości oraz profilaktyka antidyskryminacyjna w szkole jako adekwatne działania wobec przejawów dyskryminacji w środowisku szkolnym.

Nazwa zajęć: Laboratorium psychologiczne: przygotowanie do praktyk w szkole podstawowej
Po zakończeniu zajęć i potwierdzeniu osiągnięcia efektów uczenia się student/ka
w zakresie wiedzy:

1. zna i rozumie rolę komunikacji intrapersonalnej i interpersonalnej w efektywnym realizowaniu zadań nauczyciela
2. zna i rozumie prawidłowości i zagrożenia w zachowaniach społecznych

w zakresie umiejętności:

1. identyfikuje prawidłowości i zagrożenia w procesie komunikowania się w sytuacji szkolnej
2. potrafi świadomie projektować sytuacje komunikacyjne i modyfikować zachowania komunikacyjne, zwiększając ich efektywność

w zakresie kompetencji społecznych:

1. jest gotów/owa do autorefleksji nad własnymi zasobami i ograniczeniami w procesie budowania relacji i komunikowania się
2. jest gotów/owa do budowania relacji wzajemnego zaufania między wszystkimi podmiotami procesu kształcenia (uczniów i dorosłych), włączając ich w działania sprzyjające efektywności nauczania

Treści programowe dla zajęć:

Zachowania społeczne i ich uwarunkowania w sytuacji szkolnej (postawy, stereotypy, uprzedzenia, zachowania asertywne, zachowania agresywne i uległe, konflikty).

Proces komunikowania się – podstawowe narzędzia obserwacji i analizy sytuacji komunikacyjnej (komunikacja werbalna i niewerbalna). Bariery i trudności w komunikowaniu się. Bariery komunikacyjne w szkole i w klasie. Znaczenie emocji w procesach budowania relacji. Porozumiewanie się w sytuacjach trudnych, problemowych i konfliktowych.

Techniki i metody usprawniania komunikacji, komunikacja intrapersonalna i interpersonalna w pracy nauczyciela, techniki aktywnego słuchania, zasady udzielania informacji zwrotnych, empatia wobec siebie i innych. Style komunikowania się uczniów i nauczycieli.

Zasoby własne w pracy nauczyciela – identyfikacja zasobów i ograniczeń własnych w roli nauczyciela jako członka zespołu nauczycielskiego, w różnych rolach, współpraca z osobami tworzącymi społeczność szkolną i lokalną, porozumiewanie się ludzi w instytucjach. Media i ich wpływ na procesy komunikowania się uczniów i nauczycieli.

Nazwa zajęć: Język niemiecki B22

Po zakończeniu zajęć i potwierdzeniu osiągnięcia efektów uczenia się student/ka
w zakresie umiejętności:

1. potrafi tworzyć płynne wypowiedzi ustne na przygotowane tematy, prezentować i argumentować swoje stanowisko oraz innych osób na tematy związane ze swoim otoczeniem jak i na tematy ogólnoakademickie.
2. potrafi czytać ze zrozumieniem teksty w języku niemieckim o charakterze ogólnym jak i akademickim, związane z kierunkiem studiów, oraz analizować ich treść i wybierać niezbędne informacje.
3. potrafi zrozumieć oryginalny materiał audio lub wideo na większość tematów dotyczących życia codziennego, kulturalnego i społecznego, na poziomie ogólnym jak i wychwycić niezbędne szczegóły.
4. potrafi przygotować i wygłosić prezentację na wybrany temat.

w zakresie kompetencji społecznych:

1. potrafi opracować teksty oraz wypowiedzi dotyczące życia społecznego, uniwersyteckiego i zawodowego.
2. potrafi redagować wybrane teksty w stylu formalnym.
3. potrafi uzupełniać i doskonalić nabytą wiedzę i umiejętności.

Treści programowe dla zajęć:

Czasy gramatyczne potrzebne do wyrażania różnorodnych czynności osadzonych w czasach: czas Plusquamperfekt.

Inne struktury gramatyczne potrzebne do wyrażania różnorodnych treści i opinii: Konjunktiv – mowa zależna, formy strony biernej, Nomen, rekcja przymiotnika, imiesłów I i imiesłów II jako przydawka, zdania modalne.

Słownictwo dotyczące życia codziennego jak i ogólno-akademickie w zakresie następujących tematów:

- zawód i wykształcenie: nazwy zawodów, czynności i obowiązki typowe dla poszczególnych zawodów, atrybuty poszczególnych zawodów, wymarzony zawód, szczegółowy życiorys, kompetencje zawodowe, doświadczenie zawodowe, aplikacja, rozmowa o pracę
- świadomość ciała i sport – dbałość o wygląd i kondycję fizyczną, pojęcie piękna, sport, sporty ekstremalne
- media: rodzaje mediów, rola mediów, zalety i wady mediów społecznościowych

- pieniądze: znaczenie pieniędzy, wydatki, oszczędność, negocjowanie ceny, zwyczaje zakupowe, bank, usługi bankowe, usługi internetowe, zakupy przez Internet, bieda, bogactwo, inwestowanie pieniędzy.

Strategie efektywnego czytania w celu zrozumienia ogólnego sensu wypowiedzi; domyślanie się znaczenia nieznanymi słów w zakresie bloków tematycznych określonych w treści 3.

Strategie efektywnego słuchania w celu zrozumienia ogólnego sensu wypowiedzi; domyślanie się znaczenia nieznanymi słów w zakresie bloków tematycznych określonych w treści 3.

Udzielanie odpowiedzi, udział w dyskusji oraz wyrażanie różnorodnych funkcji językowych w zakresie: przeprowadzania oraz udziału w rozmowie kwalifikacyjnej o pracę, przedstawiania problemów, moderowania dyskusji oraz wyrażania opinii na tematy zawarte w treści 3.

Nazwa zajęć: Emisja głosu

Po zakończeniu zajęć i potwierdzeniu osiągnięcia efektów uczenia się student/ka w zakresie wiedzy:

1. zna zasady poprawnej dykcji i stosowania elementów prozodycznych
2. rozumie znaczenie wyrazistości mówienia jako najistotniejszego elementu sztuki prezentacji
3. rozumie znaczenie mowy ciała w sztuce prezentacji

w zakresie umiejętności:

1. zachowuje prawidłową postawę i stosuje rozluźnianie odpowiednich partii ciała nieodzowne dla dobrej emisji głosu
2. rozumie zależność efektywności głosowej od prawidłowego oddechu
3. stosuje techniki oddechowe wspomagające tworzenie głosu
4. planuje działania profilaktyczne w celu zapobieżenia zaburzeniom głosu

w zakresie kompetencji społecznych:

1. jest świadomy/świadoma swoich możliwości ekspresji w uzależnieniu od warunków podejmowanego wysiłku głosowego

Treści programowe dla zajęć:

Wprowadzenie do emisji głosu, budowanie świadomości głosowej.

Proces oddechowy – ćwiczenia oddechowe, wydłużanie fazy wydechowej.

Ćwiczenia relaksacyjne, ćwiczenia prawidłowej postawy, rozluźnianie stref mięśniowych odpowiedzialnych za prawidłowy oddech i fonację.

Ćwiczenia fonacyjne, artykulacja samogłosek.

Ćwiczenia artykulacyjne spółgłosek.

Ćwiczenia dykcji w zbitkach spółgłoskowych.

Stosowanie poprawnej dykcji i elementów prozodycznych w głośnym czytaniu.

Sztuka prezentacji.

Patologie głosu, choroby zawodowe, profilaktyka.

Nazwa zajęć: Sztuki wizualne w edukacji historycznej

Po zakończeniu zajęć i potwierdzeniu osiągnięcia efektów uczenia się student/ka

w zakresie wiedzy:

1. zna i rozumie pojęcia „sztuka”, „piękno” i „estetyzacja”, wybrane kierunki sztuki współczesnej oraz pojęcia „sztuki piękne/plastyczne” i „sztuki wizualne”
2. zna i rozumie wybrane metody interpretacji dzieł sztuki

w zakresie umiejętności:

1. rozróżnia i definiuje pojęcia „sztuka”, „piękno” i „estetyzacja”, krótko charakteryzuje wybrane kierunki sztuki współczesnej oraz rozróżnia pojęcia „sztuki piękne/plastyczne” a „sztuki wizualne”
2. rozróżnia wybrane metody interpretacji dzieł sztuki i samodzielnie stosuje je na konkretnych przykładach
3. rozróżnia i podaje cechy specyficzne wybranych praktyk artystycznych (i powstałych w ich ramach obiektów) reprezentujących nurt „pamięci”(uczestnicy i świadkowie) oraz „postpamięci” (pamięć pamięci świadków)
4. definiuje i krytycznie odnosi się do kluczowych pojęć (bohater, mit, mitologia narodowa, narodowe sensorium, transczasowe węzły) oraz do wybranych przykładów obiektów artystycznych rozpatrywanych w ich kontekście

5. dostrzega filmowe sposoby ożywiania obrazu malarskiego oraz dokonuje analizy porównawczej pierwowzoru z jego interpretacją filmową
6. definiuje pojęcie karykatury, podaje jej typy/rodzaje (polityczna, portretowa, społeczno-rodzajowa), rozróżnia karykaturę od satyry i odnosi uzyskane informacje do przykładowych zadań z arkuszy maturalnych do historii
7. rozumie istotę i kontekstowość memów oraz rozróżnia (wyjaśniając różnice) mimetyzm od memetyzmu, potrafi samodzielnie skonstruować mem
8. twórczo wykorzystuje w pracy indywidualnej poznane rodzaje, cechy, etapy pisania i części składowe poprawnie skonstruowanej recenzji

w zakresie kompetencji społecznych:

1. jest gotów/gotowa do twórczego stosowania wybranych pojęć oraz charakterystyki wybranych kierunków sztuki współczesnej
2. jest gotów/gotowa do krytycznego analizowania wybranych praktyk artystycznych (i powstałych w ich ramach obiektów) reprezentujących nurt „pamięci” oraz „postpamięci”
3. jest gotów/gotowa do krytycznego analizowania karykatury/satyry oraz odnoszenia uzyskanych informacji do zadań z arkuszy maturalnych do historii

Treści programowe dla zajęć:

Od sztuk pięknych/plastycznych do sztuk wizualnych. Sztuka nowych mediów.

Metody interpretacji dzieł sztuki.

Holokaust i nazizm – praktyki artystyczne w ramach pamięci i postpamięci (od artystycznych obserwacji piekła do odkrywania mechanizmów wypierania i zacierania pamięci).

Nowa Sztuka Narodowa – realizm narodowo-patriotyczny w Polsce XXI wieku.

Sztuka w filmie – artystyczne spotkania w pół drogi.

XX- i XXI-wieczna polityka, gospodarka i społeczeństwo w krzywym zwierciadle, czyli jak (i po co) czytać karykatury.

Memetyzacja rzeczywistości.

Jak napisać recenzję (z wydarzenia artystycznego).

Nazwa zajęć: **Zarządzanie dokumentacją szkoły**

Po zakończeniu zajęć i potwierdzeniu osiągnięcia efektów uczenia się student/ka

w zakresie wiedzy:

1. zna rodzaje i zakres kompetencji szkolnych zespołów roboczych

w zakresie umiejętności:

1. orientuje się w prawnych aspektach pracy nauczyciela
2. potrafi zaprojektować wycieczkę szkolną
3. orientuje się w organach szkoły i ich roli
4. potrafi skutecznie kontaktować się z rodzicami
5. stosuje procedury związane z wypadkami w szkole
6. rozpoznaje podstawową dokumentację związaną z procesem nauczania
7. stosuje zasady pracy zespołu nadzorującego egzamin
8. konstruuje projekt awansu zawodowego nauczyciela

w zakresie kompetencji społecznych:

1. ma świadomość możliwości doskonalenia zawodowego nauczyciela
2. jest gotów/owa do zaprojektowania wycieczki szkolnej
3. jest gotów/owa podjąć skuteczny kontakt z rodzicami

Treści programowe dla zajęć:

Nauczyciel wobec prawa:

- teczka nauczyciela – gdzie szukać regulacji prawnych
- podstawowe prawa i obowiązki nauczyciela i nauczyciela wychowawcy (tajemnica służbowa, zachowanie drogi służbowej)
- prawa i obowiązki nauczyciela w czasie dyżurów.

Organizacja wycieczki – projekt przygotowanie wycieczki:

- przepisy prawa regulujące organizację wycieczek
- karta wycieczki
- regulamin wycieczki
- komunikacja z rodzicami
- finanse.

Organa szkoły i ich rola:

- dyrektor, wicedyrektor i inni
- Rada Pedagogiczna

- Rada Rodziców
- Rada Szkoły
- Samorząd Szkolny
- inne (w tym rola organu prowadzącego).

Kontakty z rodzicami – projekt planu zebrania, list do rodziców:

- organizacja zebrań
- zasady komunikowania się z rodzicami
- notatka służbowa
- prawo dostępu do informacji a RODO.

Wypadki w szkole:

- po pierwsze BHP
- postępowanie w razie wypadku
- dokumentowanie wypadków.

Podstawowa dokumentacja nauczania:

- obowiązkowe dokumenty w tym dziennik elektroniczny
- inne wymagania.

Nauczyciel w zespole nadzorującym egzamin:

- rola zespołu nadzorującego
- zasady organizacji egzaminów.

Zespoły w szkole:

- wychowawcze
- przedmiotowe
- zadaniowe.

Stopnie awansu zawodowego / karta nauczyciela – projekt planu awansu.

Doskonalenie zawodowe.

Nazwa zajęć: **Uczeń z SPE w szkole**

Po zakończeniu zajęć i potwierdzeniu osiągnięcia efektów uczenia się student/ka

w zakresie wiedzy:

1. zna regulacje prawne dotyczące pomocy psychologiczno-pedagogicznej w szkole oraz prowadzone w szkole działania, stosowane procedury i praktykę dokumentowania wsparcia udzielanego uczniom z SPE
2. charakteryzuje i rozpoznaje przejawy SPE, omawia funkcjonowanie szkolne uczniów z SPE oraz rozumie potrzebę doboru odpowiednich metod pracy do specjalnych potrzeb uczniów w odniesieniu do programu nauczania i podstawy programowej
3. zna i potrafi scharakteryzować wyzwania związane z funkcjonowaniem ucznia z SPE w środowisku szkolnym (zwłaszcza w grupie rówieśniczej)
4. wskazuje źródła barier w integracji społecznej osób z SPE, zna możliwości współpracy szkoły z różnymi podmiotami otoczenia pozaszkolnego w celu ich niwelowania

w zakresie umiejętności:

1. potrafi zaproponować adekwatne do potrzeb ucznia wsparcie/dostosowanie w procesie uczenia się-nauczania oraz w społecznym funkcjonowaniu ucznia z SPE, a także potrafi współpracować ze specjalistami i rodziną ucznia

w zakresie kompetencji społecznych:

1. jest wrażliwy/a na wyzwania związane z wchodzeniem ucznia z SPE w dorosłość i dostrzega rolę nauczyciela oraz zespołu klasowego w optymalizowaniu rozwoju ucznia z SPE w tym okresie życia

Treści programowe dla zajęć:

Pomoc psychologiczno-pedagogiczna w szkole – regulacje prawne. Zadania nauczyciela przedmiotu/wychowawcy/pedagoga i psychologa szkolnego.

Funkcjonowanie szkolne uczniów o specjalnych potrzebach edukacyjnych – wybrane przykłady.

Metody pracy z uczniami z SPE – wybrane przykłady.

Uczeń zdolny jako uczeń z SPE.

Uczeń z SPE w grupie rówieśniczej. Bariery integracji społecznej; możliwe wsparcie.

Specyficzne wyzwania adolescencji i wczesnej dorosłości ucznia z SPE.

Nazwa zajęć: **Współczesne koncepcje świadomości historycznej**

Po zakończeniu zajęć i potwierdzeniu osiągnięcia efektów uczenia się student/ka

w zakresie wiedzy:

1. zna i rozumie pojęcie świadomości historycznej

2. zna i rozumie pojęcie kultury historycznej
3. rozumie związki dydaktyki historycznej i dydaktyki historii
4. rozumie związek między doświadczeniem i oczekiwaniem w praktyce tworzenia historii
5. rozumie istotę hermeneutycznej refleksji nad kondycją historyczną

w zakresie umiejętności:

1. potrafi wyjaśnić najważniejsze pojęcia stosowane w myśleniu o świadomości historycznej
2. potrafi stosować podstawowe pojęcia z zakresu pola systematycznego świadomości historycznej podczas analizy współczesnych zjawisk kultury historycznej

w zakresie kompetencji społecznych:

1. jest gotowy/gotowa dyskutować nad wartościami obecnymi w praktykach świadomości historycznej z szacunkiem dla poglądów innych osób
2. wykazuje się empatią w stosunku do innych niż własne wyborów aksjologicznych w zakresie kształtowania świadomości i kultury historycznej

Treści programowe dla zajęć:

Przestrzeń problemowa historyki według Jörna Rüsena.

Pojęcie kultury historycznej.

Pojęcie świadomości historycznej.

Dydaktyka historyczna a dydaktyka historii.

Świadomość historyczna a dydaktyka historyczna.

Hermeneutyczne koncepcje świadomości historycznej.

Horyzont oczekiwań – przestrzeń doświadczenia.

Nazwa zajęć: Coaching edukacyjny dla nauczycieli historii

Po zakończeniu zajęć i potwierdzeniu osiągnięcia efektów uczenia się student/ka

w zakresie wiedzy:

1. zna metody i narzędzia wykorzystywane w coachingu, które umożliwiają rozpoznanie relacji między przeszłością a wydarzeniami aktualnymi

w zakresie umiejętności:

1. rozpoznaje wartości, przekonania, myśli, emocje związane z rolą społeczno-zawodową nauczyciela/ki ze wskazaniem na te, które legły u podstaw wyboru roli społeczno-zawodowej nauczyciela/ki historii
2. stawia sobie realistyczne cele i przekłada je na plan działania w zawodzie nauczycielskim
3. stosuje wybrane narzędzia coachingowe w pracy nad sobą i w pracy wychowawczej z uczniami

w zakresie kompetencji społecznych:

1. działa w sposób etyczny w środowisku szkolnym

Treści programowe dla zajęć:

Coaching jako środowisko rozwoju osobistego i poszukiwanie mądrości (rozumienie siebie, stawianie sobie realistycznych celów).

Ja jako nauczyciel. Moje wartości, motywacje, emocje i przekonania związane z byciem nauczycielem.

Moje mocne i słabe strony związane z pracą w zawodzie nauczyciela.

Pytania coachingowe jako impuls do wglądu w siebie. Budowanie samoświadomości siebie.

Pogłębianie refleksyjności.

Nauczyciel jako coach dla swoich uczniów. Wspieranie uczniów w drodze do realizacji ich celów.

Umiejętność udzielania rozwijającej informacji zwrotnej oraz doceniania wysiłków ucznia. Rozwijanie wewnętrznych predyspozycji uczniów.

Nazwa zajęć: Laboratorium dydaktyki historii, cz. 1: ewaluacja praktyk

Po zakończeniu zajęć i potwierdzeniu osiągnięcia efektów uczenia się student/ka

w zakresie wiedzy:

1. zna i rozumie zasady wykorzystania podczas praktyk wiedzy szczegółowej, metodycznej oraz wybranych kompetencji kluczowych i kulturowych

w zakresie umiejętności:

1. analizuje praktyki (i potrafi wyciągnąć wnioski) pod kątem stosowanej w praktyce edukacyjnej uporządkowanej wiedzy szczegółowej z zakresu dydaktyki historii w szkole podstawowej
2. analizuje praktyki (i potrafi wyciągnąć wnioski) pod kątem zastosowania wiedzy metodycznej z zakresu historii w projektowaniu oraz realizacji lekcji i zajęć pozalekcyjnych w szkole podstawowej
3. analizuje praktyki (i potrafi wyciągnąć wnioski) pod kątem kształtowania wybranych kompetencji kluczowych i kulturowych uczniów w zakresie edukacji historycznej w szkole podstawowej

w zakresie kompetencji społecznych:

1. jest gotów/gotowa do wykorzystania podczas praktyk wiedzy szczegółowej, metodycznej oraz wybranych kompetencji kluczowych i kulturowych

Treści programowe dla zajęć:

Zastosowanie uporządkowanej wiedzy szczegółowej z zakresu dydaktyki historii podczas praktyk w szkole podstawowej.

Zastosowanie podstawowej wiedzy na temat metodyki wykonywania typowych zadań, norm, procedur i dobrych praktyk w edukacji historycznej podczas praktyk w szkole podstawowej.

Zastosowanie wiedzy na temat kompetencji kluczowych i kulturowych w zakresie edukacji historycznej podczas praktyk w szkole podstawowej.

Nazwa zajęć: **Praktyki zawodowe, cz. 1: historia w szkole podstawowej**

Po zakończeniu zajęć i potwierdzeniu osiągnięcia efektów uczenia się student/ka w zakresie wiedzy:

1. posługuje się zaawansowaną wiedzą historyczną zorientowaną na jej zastosowanie w planowaniu i realizacji procesu dydaktycznego w szkole podstawowej

2. posiada uporządkowaną wiedzę szczegółową z zakresu dydaktyki i metodyki historii w szkole podstawowej do wykorzystania w praktyce edukacyjnej

3. zna i rozumie konteksty historyczno-kulturowe i cywilizacyjne w interpretacji tekstów kultury, w tym źródeł historycznych stosowanych na lekcjach historii w szkole podstawowej

4. ma wiedzę na temat gatunków, konwencji, stylów do wykorzystania w tworzeniu szkolnej narracji historycznej

5. ma wiedzę na temat mediów/nowych mediów w edukacji historycznej w szkole podstawowej

6. ma szczegółową wiedzę na temat instytucji szkoły do wykorzystania w realizacji zadań przewidzianych wymogami praktyki dydaktycznej w zakresie historii

7. ma wiedzę metodyczną z zakresu historii do wykorzystania w projektowaniu oraz realizacji lekcji i zajęć pozalekcyjnych w szkole podstawowej

8. ma podstawową wiedzę o bezpieczeństwie i higienie w pracy w szkole

w zakresie umiejętności:

1. posługuje się zaawansowaną wiedzą historyczną zorientowaną na jej zastosowanie w planowaniu i realizacji procesu dydaktycznego w szkole podstawowej

2. wykorzystuje znajomość kontekstów historyczno-kulturowych i cywilizacyjnych w interpretacji tekstów kultury, w tym źródeł historycznych stosowanych na lekcjach historii w szkole podstawowej

3. wykorzystuje wiedzę na temat gatunków, konwencji, stylów w tworzeniu szkolnej narracji historycznej

4. stosuje wiedzę na temat mediów/nowych mediów w edukacji historycznej w szkole podstawowej

5. stosuje wiedzę metodyczną z zakresu historii w projektowaniu oraz realizacji lekcji i zajęć pozalekcyjnych w szkole podstawowej

6. kształtuje wybrane kompetencje kluczowe i kulturowe uczniów w zakresie edukacji historycznej w szkole podstawowej

7. stosuje szczegółową wiedzę na temat instytucji szkoły do realizacji zadań przewidzianych wymogami praktyki dydaktycznej w zakresie historii

8. stosuje w praktyce edukacyjnej uporządkowaną wiedzę szczegółową z zakresu dydaktyki historii w szkole podstawowej

9. wyszukuje, analizuje, ocenia, selekcjonuje i wykorzystuje informacje niezbędne do projektowania i prowadzenia lekcji historii w szkole podstawowej

10. samodzielnie zdobywa wiedzę i rozwija umiejętności zawodowe, kierując się wskazówkami opiekuna praktyki zawodowej

11. posługuje się podstawowymi programami komputerowymi (edytory tekstu, programy do tworzenia prezentacji itp.)

12. pracuje w zespole, także wedle celów i wskazówek formułowanych przez opiekuna praktyk

w zakresie kompetencji społecznych:

1. jest gotów/owa do kształtowania wybranych kompetencji kluczowych i kulturowych u uczniów w zakresie edukacji historycznej w szkole podstawowej

2. jest gotów/owa do stosowania szczegółowej wiedzy na temat instytucji szkoły do realizacji zadań przewidzianych wymogami praktyki dydaktycznej w zakresie historii

3. jest gotów/owa do wykorzystania tożsamościowego i więziotwórczego potencjału szkolnej edukacji historycznej

4. jest gotów/owa do pracy w zespole, także wedle celów i wskazówek formułowanych przez opiekuna praktyk

Treści programowe dla zajęć:

Zaawansowana wiedza historyczna zorientowana na zastosowania praktyczne w szkole podstawowej.

Uporządkowana wiedza szczegółowa z zakresu dydaktyki historii w szkole podstawowej.
Historia cywilizacji i kultury jako podstawa interpretacji tekstów kultury, w tym źródeł historycznych w szkolnej edukacji historycznej na poziomie podstawowym.
Wiedza o rodzajach i typach narracji historycznej ukierunkowana na szkolną praktykę edukacyjną.
Podstawowa wiedza na temat metodyki wykonywania typowych zadań, norm, procedur i dobrych praktyk w edukacji historycznej w szkole podstawowej.
Podstawy bezpieczeństwa i higieny w pracy w szkole.
Podstawy wiedzy na temat organizacyjnego i prawnego funkcjonowania szkoły i obowiązków nauczycieli.
Kompetencje kluczowe i kulturowe w zakresie edukacji historycznej w szkole podstawowej.
Tożsamościowy i więziotwórczy potencjał szkolnej edukacji historycznej.
Zasady pracy w zespole, także pod kierunkiem opiekuna praktyki.
Zasady i techniki tworzenia dokumentacji (konspekty, sprawozdania, arkusze obserwacyjne).
Zasady i techniki tworzenia prezentacji na potrzeby szkolnej edukacji historycznej.

Nazwa zajęć: **Wojskowość średniowiecza**

Po zakończeniu zajęć i potwierdzeniu osiągnięcia efektów uczenia się student/ka w zakresie wiedzy:

1. zna zagadnienia związane z rozwojem wojskowości średniowiecznej i wie, jak je analizować oraz interpretować w oparciu o źródła i literaturę

w zakresie umiejętności:

1. prawidłowo posługuje się podstawowymi pojęciami języka naukowego traktującego o historii wojskowości średniowiecznej
2. potrafi wskazać związki wojskowości średniowiecznej z innymi dziedzinami nauk oraz określić podstawowe działy historii wojskowości średniowiecza i jej przemian
3. potrafi wykorzystywać warsztat badawczy historyka wojskowości, korzystać z zasobów Internetu

w zakresie kompetencji społecznych:

1. jest świadomy/a swej wiedzy z zakresu historii wojskowości średniowiecznej i umiejętnie ją propaguje, uczestniczy w dyskusjach, wyrażając swoje niezależne poglądy i szanuje poglądy innych

Treści programowe dla zajęć:

Kultura rycerska: geneza rycerstwa; kodeks rycerski a prawo wojenne; rola Kościoła, literatury i władzy świeckiej w kształtowaniu rycerstwa.

Polski teatr wojny w średniowieczu.

Polska myśl wojskowa do XV wieku.

Organizacja sił zbrojnych pierwszych Piastów.

Wojny monarchii wczesnopiastowskiej do pierwszej połowy XII wieku.

Wojskowość polska od drugiej połowy XII do pierwszej połowy XIV wieku – organizacja, powinności wojskowe, strategia i taktyka.

Wojskowość Zakonu Krzyżackiego i wojna polsko-krzyżacka z lat 1327–1332.

Wojskowość polska za czasów Kazimierza Wielkiego.

Wielka wojna z Zakonem Krzyżackim w latach 1409–1411.

Wojna trzynastoletnia 1456–1466.

Rozwój wojsk zaciężnych w Polsce w XV wieku.

Wojskowość Wizygotów, Longobardów, Anglosasów, Arabów i Franków do czasów Karola Wielkiego.

Wojskowość wikingów i Normanów.

Wojskowość bizantyńska od VI do XI wieku.

Wyprawy krzyżowe (I–III) i ich wojskowość.

Wojskowość angielska XII–XIII wieku.

Przemiany w wojskowości europejskiej XII–XIV wieku.

Wojny walijskie i wojny szkockie XIII–XIV wieku.

Wojna stuletnia.

Wojskowość mongolska.

Wojskowość Rusi X–XIV wieku.

Wojskowość Szwajcarów.

Wojskowość husycka.

Wojskowość Turków Osmańskich i zdobycie Konstantynopola.

Nazwa zajęć: **Broń i barwa w starożytności i średniowieczu**

Po zakończeniu zajęć i potwierdzeniu osiągnięcia efektów uczenia się student/ka w zakresie wiedzy:

1. posiada wiedzę na temat broni i barwy w starożytności i średniowieczu, zna zwroty i terminy z zakresu broni i barwy, związki istniejące pomiędzy ewolucją uzbrojenia i wyposażenia wojsk a badaniami historyczno-wojskowymi, wie, który rodzaj uzbrojenia ma zastosowanie w danej problematyce historyczno-wojskowej

w zakresie umiejętności:

1. potrafi wymienić i scharakteryzować broń i barwę w starożytności i średniowieczu
2. prawidłowo posługuje się zwrotami i terminami z zakresu broni i barwy, wykorzystuje warsztat badawczy historyka wojskowości
3. wskazuje i określa związki istniejące pomiędzy ewolucją uzbrojenia i wyposażenia wojsk a badaniami historyczno-wojskowymi; potrafi określić, który rodzaj uzbrojenia ma zastosowanie w danej problematyce historyczno-wojskowej

w zakresie kompetencji społecznych:

1. jest gotów/gotowa do przestrzegania etyki zawodowej, uczestniczenia w dyskusji i prezentowania swoich poglądów na temat broni i barwy w starożytności i średniowieczu z poszanowaniem poglądów odmiennych, doceniania roli nauk o wojskowości, ustawicznego rozwoju własnych kompetencji w zakresie badań nad wojskowością i propagowania wiedzy o historii wojskowej

Treści programowe dla zajęć:

Uzbrojenie państw starożytnego Wschodu (Sumer, Egipt, Asyria, Persja, Chiny).

Uzbrojenie starożytnej Grecji i Macedonii.

Uzbrojenie w starożytnym Rzymie okresu republiki i czasów cesarstwa.

Uzbrojenie u Germanów i Galów.

Uzbrojenie ochronne w średniowieczu.

Miecz i jego ewolucja w średniowieczu.

Topory, noże, puginy oraz broń drzewcowa w średniowieczu.

Machiny wojenne starożytności i średniowiecza. Machiny i urządzenia oblężnicze.

Ręczna broń miotająca i początki broni palnej.

Uzbrojenie wschodnie (Mongolów, Arabów, Turków, Chińczyków) w średniowieczu.

Uzbrojenie w średniowiecznej Polsce.

Rodzaje okrętów i ich uzbrojenie w starożytności i średniowieczu.

Nazwa zajęć: **Nauki pomocnicze historii wojskowości**

Po zakończeniu zajęć i potwierdzeniu osiągnięcia efektów uczenia się student/ka

w zakresie wiedzy:

1. zna nauki pomocnicze i posiłkujące historię wojskowości

w zakresie umiejętności:

1. prawidłowo posługuje się zwrotami i terminami z zakresu nauk pomocniczych i posiłkujących, zgodnie z zasadami warsztatu naukowego historyka
2. wskazuje i określa związki istniejące pomiędzy naukami pomocniczymi i posiłkującymi a badaniami historyczno-wojskowymi
3. potrafi określić, które nauki pomocnicze i posiłkujące mają zastosowanie w danej problematyce historyczno-wojskowej

w zakresie kompetencji społecznych:

1. jest świadomy/świadoma poziomu swojej wiedzy na temat zastosowania nauk pomocniczych i posiłkujących historię wojskowości
2. jest gotów/gotowa do przestrzegania etyki zawodowej, uczestniczenia w dyskusji i prezentowania swoich poglądów na temat roli dowódców w dziejach z poszanowaniem poglądów odmiennych, doceniania roli nauk o wojskowości, ustawicznego rozwoju własnych kompetencji w zakresie badań nad wojskowością i propagowania wiedzy o historii wojskowej

Treści programowe dla zajęć:

Polska historiografia wojskowa wobec zagadnień istoty nauk pomocniczych i posiłkujących historię wojskowości.

Pojęcie i podział nauk pomocniczych i posiłkujących historię wojskowości.

Nauki posiłkujące historię wojskowości.

Nauki znajdujące zastosowanie przy korzystaniu z różnych źródeł.

Nauki znajdujące zastosowanie przy korzystaniu ze źródeł w postaci trójwymiarowych zabytków nieruchomych.

Nauki znajdujące zastosowanie przy korzystaniu ze źródeł w postaci trójwymiarowych zabytków ruchomych.

Nauki znajdujące zastosowanie przy korzystaniu ze źródeł w postaci zabytków ikonograficznych i kartograficznych.

Nauki znajdujące zastosowanie przy korzystaniu ze źródeł pisanych.
O potrzebie dyskusji nad naukami pomocniczymi i posiłkującymi historię wojskowości.

Nazwa zajęć: **Broń i barwa w nowożytności**

Po zakończeniu zajęć i potwierdzeniu osiągnięcia efektów uczenia się student/ka

w zakresie wiedzy:

1. zna broń i barwę czasów nowożytnych, pojęcia i terminy z zakresu broni i barwy, rozumie związki istniejące pomiędzy ewolucją uzbrojenia i wyposażenia wojsk a badaniami historyczno-wojskowymi, wie, który rodzaj uzbrojenia ma zastosowanie w danej problematyce historyczno-wojskowej
2. zna specyfikę warsztatu badawczego historyka, w szczególności historyka wojskowości, w tym specjalistyczną terminologię

w zakresie umiejętności:

1. w oparciu o źródła i historiografię tematu wskazuje i określa związki istniejące pomiędzy ewolucją uzbrojenia i wyposażenia wojsk a badaniami historyczno-wojskowymi; potrafi określić, który rodzaj uzbrojenia ma zastosowanie w danej problematyce historyczno-wojskowej
2. potrafi wykorzystywać w swojej pracy badawczej metody warsztatu naukowego historyka, w szczególności historyka wojskowości, w tym specjalistyczną terminologię z zakresu broni i barwy

w zakresie kompetencji społecznych:

1. jest gotów/gotowa do przestrzegania etyki zawodowej, uczestniczenia w dyskusji i prezentowania swoich poglądów na temat broni i barwy w nowożytności z poszanowaniem poglądów odmiennych, doceniania roli nauk o wojskowości, ustawicznego rozwoju własnych kompetencji w zakresie badań nad wojskowością i propagowania wiedzy o historii wojskowej

Treści programowe dla zajęć:

Uzbrojenie ochronne w czasach nowożytnych.

Stan uzbrojenia w Polsce – uzbrojenie ochronne i broń drzewcowa.

Krótką broń sieczna i obuchowa.

Miecz i jego ewolucja.

Szabla i jej rozwój.

Rozwój broni palnej. Pistolety, muszkiety oraz inna broń długa w okresie nowożytnym.

Artyleria prochowa – lądowa i morska. Broń stromotorowa. Broń raketowa.

Broń Wschodu: Indii, Japonii, Turcji, Persji i Chin w czasach nowożytnych.

Barwa wojsk – słownik podstawowych pojęć. Geneza munduru wielobarwnego.

Barwa wojsk polskich, francuskich, pruskich, austriackich, angielskich i rosyjskich w XVII i XVIII wieku.

Nazwa zajęć: **Laboratorium przygotowawcze do praktyk zawodowych**

Po zakończeniu zajęć i potwierdzeniu osiągnięcia efektów uczenia się student/ka

w zakresie wiedzy:

1. zna pełną ofertę praktyk dla studentów studiów I stopnia kierunku historia specjalności historia wojskowości
2. zna podstawy prawne, w oparciu o które jest zobowiązany odbyć praktyki (normatywy ogólne i szczegółowe, statut organizacyjny, regulamin działalności, zarządzenia wewnętrzne i in.);
3. zna w pełni dokumentację dotyczącą odbywanych praktyk;
4. zna podstawy organizacyjne wybranej instytucji, w której zamierza odbyć praktyki

w zakresie umiejętności:

1. w oparciu o pozyskaną wiedzę nt. dokumentacji dotyczącej odbywanych praktyk potrafi tę dokumentację prawidłowo wypełnić

w zakresie kompetencji społecznych:

1. przestrzega norm etycznych w pracy historyka

Treści programowe dla zajęć:

Struktura organizacyjna instytucji wybranej do odbycia praktyk.

System zarządzania i obiegu dokumentacji praktyk.

Wypełnianie dokumentacji praktyk.

Zapoznanie z ofertą praktyk.

Nazwa zajęć: **Wizyty studyjne w pozaszkolnych instytucjach kultury historycznej**

Po zakończeniu zajęć i potwierdzeniu osiągnięcia efektów uczenia się student/ka

w zakresie wiedzy:

1. zna zadania charakterystyczne dla podmiotów rynku pracy, w których odbył/a wizyty studyjne
2. rozumie potrzeby pracodawcy w zakresie wiedzy, umiejętności i kompetencji przyszłych historyków ze względu na specyfikę instytucji i organizacji, w których odbył/a wizyty studyjne

w zakresie umiejętności:

1. potrafi wyciągać wnioski z obserwacji pracy instytucji lub organizacji, w której odbywa wizytę studyjną w zakresie realizowanych przez nią celów i zadań w związku z rozwojem własnej kariery zawodowej na rynku pracy
2. potrafi wyciągać wnioski z obserwacji na temat potrzeb pracodawcy w zakresie wiedzy, umiejętności i kompetencji przyszłych historyków ze względu na specyfikę instytucji lub organizacji, gdzie odbył/a wizytę studyjną

w zakresie kompetencji społecznych:

1. skutecznie współdziała z pracownikami instytucji, w której odbywają się wizyty studyjne, w celu realizacji zaplanowanych zadań oraz oceny stopnia ich realizacji, w tym mocnych i słabych stron własnego przygotowania do wykonywania zawodu historyka w wybranych obszarach aktywności zawodowej

Treści programowe dla zajęć:

Zasady odbywania wizyt studyjnych.

Podstawowe kompetencje pozwalające na aktywne realizowanie wizyt studyjnych.

Wybór narzędzi badawczych niezbędnych do przygotowania wizyt studyjnych.

Organizacja wizyt studyjnych.

Przygotowanie i omówienie raportu powizytacyjnego.

Nazwa zajęć: **Polska historiografia wojskowa**

Po zakończeniu zajęć i potwierdzeniu osiągnięcia efektów uczenia się student/ka

w zakresie wiedzy:

1. zna polską historiografię wojskową różnych okresów historycznych

w zakresie umiejętności:

1. prawidłowo dokonuje oceny jakości dzieł polskich historyków wojskowości
2. wskazuje i określa związki pomiędzy polską historiografią wojskową powstającą w różnych ośrodkach w kraju i na emigracji
3. potrafi określić najważniejsze dzieła i najważniejszych polskich historyków wojskowości

w zakresie kompetencji społecznych:

1. jest świadomy/a poziomu swojej wiedzy na temat zastosowania informacji o polskiej historiografii wojskowej w badaniach własnych i konieczności jej rozwijania

Treści programowe dla zajęć:

Pojęcie i podział polskiej historiografii wojskowej.

Początki polskiej historiografii wojskowej XIX wieku.

Polska historiografia wojskowa przełomu XIX i XX wieku.

Badania nad historiografią wojskową na ziemiach polskich w dwudziestolecie międzywojennym.

Polska historiografia wojskowa PRL.

Emigracyjne nurty polskiej historiografii wojskowej.

Polska historiografia wojskowa po 1989 roku.

Nazwa zajęć: **Historia w sferze publicznej**

Po zakończeniu zajęć i potwierdzeniu osiągnięcia efektów uczenia się student/ka

w zakresie wiedzy:

1. zna wybrane koncepcje i definicje sfery publicznej w kontekście działań historyka
2. zna wybrane widowiskowe formy kultury historycznej
3. zna wybrane współczesne koncepcje muzeów
4. zna wybrane sfery życia publicznego, w których działa profesjonalny historyk z przygotowaniem pedagogicznym
5. zna konkretne przykłady pracy historyka w sferze publicznej i wie, jak dokonać ich krytycznej oceny

w zakresie umiejętności:

1. potrafi przedyskutować, na czym polega profesjonalizm działań historyka w różnych obszarach sfery publicznej
2. potrafi przedyskutować problem społecznego i kulturowego wymiaru pracy historyka w sferze publicznej
3. potrafi wymienić i scharakteryzować wybrane sfery życia publicznego, w których działa profesjonalny historyk z przygotowaniem pedagogicznym

4. potrafi przedstawić konkretne przykłady pracy historyka w sferze publicznej oraz dokonać ich krytycznej oceny

5. potrafi przygotować projekt edukacyjny

w zakresie kompetencji społecznych:

1. jest gotów/owa do przedyskutowania problemu profesjonalnego i etycznego wymiaru pracy historyka w sferze publicznej

Treści programowe dla zajęć:

Sfera publiczna – definicje i koncepcje.

Historyk i jego warsztat a kształtowanie publicznych przedstawień przeszłości.

Definicja public history oraz różne obszary działania historyka w przestrzeni publicznej: edukacja, media, sztuka, archiwum, muzeum, wymiar sprawiedliwości, instytucje i organizacje społeczne, samorządowe i państwowe.

Profesjonalizm działania historyka w różnych obszarach przestrzeni publicznej.

Społeczny i kulturowy wymiar pracy historyka w różnych obszarach przestrzeni publicznej: edukacja, sztuka, kultura, dziedzictwo kulturowe i jego ochrona.

Etyczny i profesjonalny wymiar pracy historyka w przestrzeni publicznej.

Tworzenie mapy obiektów kultury funkcjonujących w przestrzeni publicznej i badanie ich tożsamościowego i kulturotwórczego znaczenia dla społeczności lokalnej.

Wybrane formy widowiskowe kultury historycznej (widowisko przeszłości, inscenizacja pamięci, święto, teatralność świadka, teatr jako świadectwo).

Współczesne koncepcje muzeum (muzeum narracyjne, muzeum jako rzeźba społeczna, muzeum mobilne i in.).

Historyk w działaniu publicznym – sfery i charakter działań.

Przykłady pracy historyka w sferze publicznej i jej krytyczna ocena.

Wykorzystanie wiedzy historycznej, metodologicznej oraz umiejętności warsztatowych w pracy historyka w wybranej sferze życia publicznego – projekt edukacyjny (muzeum).

Nazwa zajęć: **Wojskowość nowożytna do końca XVIII wieku**

Po zakończeniu zajęć i potwierdzeniu osiągnięcia efektów uczenia się student/ka

w zakresie wiedzy:

1. zna wojskowość czasów nowożytnych

2. zna specyfikę warsztatu badawczego historyka, w szczególności historyka wojskowości, w tym specjalistyczną terminologię

w zakresie umiejętności:

1. prawidłowo posługuje się zwrotami i terminami z zakresu wojskowości czasów nowożytnych, a także innymi regułami warsztatu naukowego historyka

2. wskazuje i określa związki istniejące pomiędzy wojskowością Polską a europejską, potrafi wskazać, które elementy wojskowości europejskiej miały swój początek w Polsce i odwrotnie

w zakresie kompetencji społecznych:

1. jest świadomy/świadoma poziomu swojej wiedzy na temat znajomości wojskowości nowożytnej

2. jest gotów/gotowa do przestrzegania etyki zawodowej, uczestniczenia w dyskusji i prezentowania swoich poglądów na temat roli dowódców w dziejach z poszanowaniem poglądów odmiennych, doceniania roli nauk o wojskowości, ustawicznego rozwoju własnych kompetencji w zakresie badań nad wojskowością i propagowania wiedzy o historii wojskowej

Treści programowe dla zajęć:

Charakterystyka teatru działań wojennych w nowożytności.

Wojskowość polska za czasów panowania ostatnich Jagiellonów.

Wojskowość polska za panowania Stefana Batorego.

Charakterystyka wojskowości Polski XVII wieku.

Wojny ze Szwecją w XVII wieku.

Wojny z Rosją w XVII wieku.

Wojny z Turcją w XVII wieku.

Walki z najazdami tatarskimi w XVII wieku.

Walki z powstaniem kozackimi przełomu XVI i XVII wieku.

Powstanie Bohdana Chmielnickiego.

Upadek wojskowości polskiej II połowy XVII wieku.

Wojskowość polska w XVIII wieku.

Podstawy teoretyczne wojskowości europejskiej.

Wojny włoskie w XVI wieku.

Armia szwedzka i jej reformy.

Wojna trzydziestoletnia
Wojskowość rosyjska.
Reformy wojskowe w Europie XVII-XVIII wieku.
Wielka wojna północna.
Wojskowość pruska.
Wojna domowa w Anglii.
Wojskowość brytyjska XVIII wieku.
Wojna siedmioletnia 1756-1763.
Wojna o niepodległość Stanów Zjednoczonych Ameryki 1775-1781.

Nazwa zajęć: **Myślenie historyczne w dydaktyce historii**

Po zakończeniu zajęć i potwierdzeniu osiągnięcia efektów uczenia się student/ka w zakresie wiedzy:

1. posiada uporządkowaną chronologicznie i tematycznie wiedzę o procesie kształcenia historycznego w edukacji szkolnej w XIX–XX wieku
2. zna definicję terminów: myślenie historyczne, czas historyczny, przestrzeń, zmienność, ciągłość, świadomość historyczna, kultura historyczna, dydaktyka historii, pamięć
3. posiada orientację w sposobie ujmowania roli myślenia historycznego wobec świadomości historycznej według dydaktycznego dyskursu modernistycznego i postmodernistycznego w XX wieku oraz w dyskusjach historycznych w XXI wieku
4. zna różnice w sposobie kształcenia myślenia historycznego uczniów na przestrzeni ostatnich dwóch wieków

w zakresie umiejętności:

1. przy zastosowaniu sekwencji wybranych metod nauczania historii, narracji podręcznikowych oraz środków dydaktycznych potrafi zdiagnozować różnice w sposobie kształcenia myślenia historycznego uczniów w oparciu o podane źródła wiedzy
2. potrafi przedstawić prezentację multimedialną wybranego tematu lekcji historii z zastosowaniem adekwatnych elementów myślenia historycznego w postaci podstawowych kategorii myślenia historycznego, pojęć historycznych, rodzaju narracji, argumentacji historycznej, analizy, interpretacji i oceny wydarzeń
3. w dyskusji wskazuje różnicę między pamięcią i historią, powołując się na rolę myślenia historycznego w kształtowaniu krytycznego (naukowego) podejścia do historii
4. potrafi podczas analizy wskazać na związek między kształceniem myślenia historycznego uczniów a rodzajem narracji historycznej podręczników szkolnych

w zakresie kompetencji społecznych:

1. rozwija ustawnie swoje kompetencje poznawcze w zakresie propagowania wiedzy o przeszłości
2. w oparciu o literaturę przedmiotu samodzielnie wyraża swoje opinie

Treści programowe dla zajęć:

Podstawowe kategorie pojęciowe związane z myśleniem historycznym – stałe i zmienne elementy składowe myślenia historycznego.

Historyczna zmienność celów nauczania historii w XVIII-XXI wieku i ich wpływ na sposoby kształcenia myślenia historycznego w edukacji szkolnej.

Różnice w sposobie kształcenia myślenia historycznego uczniów przy zastosowaniu sekwencji wybranych metod, narracji podręcznikowych i środków dydaktycznych. Tworzenie wizualizacji zmienności elementów myślenia historycznego.

Zastosowanie w praktyce edukacyjnej elementów myślenia historycznego w postaci podstawowych kategorii, pojęć, narracji i argumentacji historycznej oraz analizy, interpretacji i oceny wydarzeń.

Interpretacja różnic w ocenie przeszłości w dyskusjach z udziałem historyków i ich różnorodne stanowiska historyczne a myślenie historyczne.

Analiza narracji historycznej wybranych podręczników szkolnych do historii z uwzględnieniem elementów myślenia historycznego i ich roli w kształtowaniu obrazu przeszłości.

Nazwa zajęć: **Wojskowość XX i XXI wieku**

Po zakończeniu zajęć i potwierdzeniu osiągnięcia efektów uczenia się student/ka w zakresie wiedzy:

1. zna problematykę wojen i dziejów wojskowości XX i XXI wieku
2. zna specyfikę warsztatu badawczego historyka, w szczególności historyka wojskowości, w tym specjalistyczną terminologię

w zakresie umiejętności:

1. prawidłowo dokonuje oceny znaczenia wojen XX i XXI wieku, w tym dla losów Europy i świata, wskazuje i określa związki pomiędzy wojnami XX i XXI wieku a miejscem i rolą państw współczesnego świata

2. potrafi wykorzystywać w swojej pracy badawczej metody warsztatu naukowego historyka, w szczególności historyka wojskowości, w tym specjalistyczną terminologię

w zakresie kompetencji społecznych:

1. jest świadomy/a poziomu swojej wiedzy na temat wojen XX i XXI wieku

2. jest gotów/gotowa do przestrzegania etyki zawodowej, uczestniczenia w dyskusji i prezentowania swoich poglądów na temat roli dowódców w dziejach z poszanowaniem poglądów odmiennych, doceniania roli nauk o wojskowości, ustawicznego rozwoju własnych kompetencji w zakresie badań nad wojskowością i propagowania wiedzy o historii wojskowej

Treści programowe dla zajęć:

Charakterystyka teatru wojny w XX i XXI wieku.

Wojny o odzyskanie niepodległości Polski.

Wojsko Polskie 1919-1939.

Kampania wrześniowa 1939 r.

Polskie Siły Zbrojne na Zachodzie.

Ludowe Wojsko Polskie i jego szlak bojowy.

Polska partyzantka podczas II wojny światowej.

Wojsko Polskie po 1945 roku.

Wojsko Polskie w strukturach Układu Warszawskiego.

Wojsko Polskie po 1989 roku.

Misje pokojowe po 1945 roku.

Udział wojsk polskich w wojnie w Iraku i Afganistanie.

Teatr wojny w XX i na początku XXI wieku.

Pierwsza wojna światowa.

Przemiany w wojskowości w 20-leciu międzywojennym.

Druga wojna światowa.

Wojna w Korei.

Wojny w Wietnamie.

Wojny o niepodległość państw afrykańskich.

Wojny na Bliskim Wschodzie.

Wojna o Falklandy.

Interwencja ZSRR w Afganistanie.

Wojny w Czeczenii.

Wojny w Iraku i Afganistanie.

Nazwa zajęć: **Wojskowość XIX wieku**

Po zakończeniu zajęć i potwierdzeniu osiągnięcia efektów uczenia się student/ka

w zakresie wiedzy:

1. zna problematykę i znaczenie wojen oraz dziejów wojskowości XIX wieku

2. posiada wiedzę na temat związków pomiędzy wojnami XIX wieku a miejscem i rolą państw ówczesnego świata

3. wie, które konflikty zbrojne miały największe znaczenie dla losów XIX wieku

w zakresie umiejętności:

1. potrafi omówić problematykę, ocenić znaczenie wojen i dziejów wojskowości XIX wieku, określić związki pomiędzy wojnami XIX wieku a miejscem i rolą państw ówczesnego świata, a także korzystać w zakresie wymienionych zagadnień z opinii historiografii

2. potrafi wykorzystywać w swojej pracy badawczej metody warsztatu naukowego historyka, w szczególności historyka wojskowości, w tym specjalistyczną terminologię

w zakresie kompetencji społecznych:

1. jest gotów/gotowa do przestrzegania etyki zawodowej, uczestniczenia w dyskusji i prezentowania swoich poglądów na temat wojskowości w XIX wieku z poszanowaniem poglądów odmiennych, doceniania roli nauk o wojskowości, ustawicznego rozwoju własnych kompetencji w zakresie badań nad wojskowością i propagowania wiedzy o historii wojskowej

Treści programowe dla zajęć:

Teoretyczne piśmiennictwo wojskowe XIX wieku.

Ogólna charakterystyka wojskowości końca XVIII wieku.

Wojsko Polskie w ostatnich latach istnienia Rzeczypospolitej Obojga Narodów.
Przemiany w technice wojskowej w XIX wieku.
Wojny rewolucyjnej Francji.
Insurekcja kościuszkowska.
Wojny napoleońskie.
Polska wojskowość w latach 1796-1806.
Armia Księstwa Warszawskiego – szlak bojowy.
Armia Księstwa Warszawskiego – barwa i broń, organizacja, kontekst społeczny.
Polskie oddziały wojskowe w napoleońskiej armii francuskiej 1806-1815 – organizacja i szlak bojowy.
Armia Królestwa Polskiego.
Powstanie listopadowe.
Walki podczas Wiosny Ludów 1848-1849.
Wojna krymska.
Wojny o zjednoczenie Włoch.
Wojskowość polska w latach 1831-1862.
Wojna secesyjna.
Powstanie styczniowe.
Wojny Prus w XIX wieku: prusko-austriacka 1866 i prusko-francuska 1870-1871.
Wojny poza Europą: Ameryka Południowa, Afryka, Azja.
Polskie formacje wojskowe w Europie i na świecie w XIX wieku.

Nazwa zajęć: **Analiza źródła średniowiecznego**

Po zakończeniu zajęć i potwierdzeniu osiągnięcia efektów uczenia się student/ka w zakresie wiedzy:

1. zna średniowieczne źródła narracyjne i metody ich analizy
2. zna terminologię fachową z zakresu epoki średniowiecza
3. zna i rozumie specyfikę przedmiotową i metodologiczną analizy średniowiecznych źródeł narracyjnych
4. zna powiązania interdyscyplinarne nauki o średniowieczu z innymi naukami humanistycznymi

w zakresie umiejętności:

1. potrafi samodzielnie interpretować fragmenty źródeł w języku polskim
2. pod kierunkiem prowadzącego potrafi wyszukiwać wybrane treści w średniowiecznych źródłach narracyjnych
3. potrafi przedstawić wyniki swojej analizy dotyczącej wybranego fragmentu kroniki w formie prezentacji
4. potrafi analizować średniowieczne źródła narracyjne i interpretować je w odpowiednich kontekstach

w zakresie kompetencji społecznych:

1. przestrzega norm etycznych w pracy historyka i wyraża swoje poglądy z szacunkiem do innych ludzi

Treści programowe dla zajęć:

Panorama źródeł średniowiecznych.
Formy opracowania naukowego źródeł średniowiecznych.
Wspólna analiza fragmentów wybranych źródeł narracyjnych.
Końcowa prezentacja efektów pracy studentów.

Nazwa zajęć: **Czas i przestrzeń w średniowieczu**

Po zakończeniu zajęć i potwierdzeniu osiągnięcia efektów uczenia się student/ka w zakresie wiedzy:

1. zna i rozumie zagadnienia związane z postrzeganiem czasu i przestrzeni w łacińskim kręgu kulturowym średniowiecznej Europy
2. zna główne kategorie źródeł dotyczących wyobrażeń na temat czasu i przestrzeni w średniowiecznej Europie i problemy metodyczne związane z ich analizą
3. zna podstawowe zagadnienia geografii historycznej ziem polskich w średniowieczu

w zakresie umiejętności:

1. potrafi poprawnie stosować terminologię związaną z postrzeganiem, konceptualizacją i pomiarem przestrzeni i czasu w średniowieczu
2. potrafi przeprowadzić analizę i interpretację średniowiecznych tekstów kultury pod kątem zawartych w nich informacji na temat czasu i przestrzeni
3. potrafi wskazać elementy średniowiecznych sposobów postrzegania i kształtowania przestrzeni oraz postrzegania i mierzenia czasu obecne we współczesnym życiu publicznym, obyczajowości i krajobrazie kulturowym

w zakresie kompetencji społecznych:

1. wykazuje odpowiedzialność za zachowanie elementów dziedzictwa cywilizacyjnego średniowiecza polskiego i powszechnego odnoszącego się do zagadnień związanych z czasem i przestrzenią oraz potrafi ją dalej upowszechniać

Treści programowe dla zajęć:

Średniowieczne wyobrażenia na temat struktury i funkcjonowania wszechświata.

Średniowieczne wyobrażenia geograficzne.

Główne zagadnienia kartografii średniowiecznej.

Przestrzeń średniowiecznego miasta i jej „warstwy”: przestrzeń władzy, topografia sakralna: struktury osadnicze, socjotopografia.

Elementy geografii historycznej ziem polskich w średniowieczu.

Postrzeganie i pomiar przestrzeni: podstawowe zagadnienia metrologii historycznej średniowiecza.

Czas i wieczność czy czasy i wieczności? – średniowieczna uczona refleksja nad czasem.

Postrzeganie czasu: czas wiejski, kościelny, miejski.

Rachuba czasu: kalendarz i zegar, komputystyka.

Odczuwanie czasu dziejów – problem świadomości historycznej.

Analizy wyobrażeń czasowych i przestrzennych w tekstach średniowiecznych na przykładach kroniki tzw. Galla Anonima, „Żywotu większego św. Stanisława” Wincentego z Kielczy oraz wybranych relacji z podróży.

Nazwa zajęć: Wojna i rycerstwo w średniowieczu

Po zakończeniu zajęć i potwierdzeniu osiągnięcia efektów uczenia się student/ka

w zakresie wiedzy:

1. posiada wiadomości na temat przemian w sposobie prowadzenia wojen w średniowiecznej Europie
2. zna przyczyny polityczne, społeczne, gospodarcze i techniczne powyższych przemian
3. definiuje cechy ustroju feudalnego oraz potrafi określić ich wpływ na wojskowość średniowiecznej Europy
4. zna przejawy i osiągnięcia średniowiecznej kultury rycerskiej
5. potrafi wskazać przyczyny zaniku rycerstwa jako siły militarnej, a następnie przekształcenia się tej warstwy w ziemiaństwo
6. zna specyficzne cechy rozwoju rycerstwa i rozumie proces jego przekształcenia się w szlachtę w Polsce

w zakresie umiejętności:

1. definiuje pojęcie rycerstwa jako grupy zawodowej, a następnie warstwy społecznej i stanu

w zakresie kompetencji społecznych:

1. dostrzega pozostałości etosu i kultury rycerskiej w późniejszych epokach oraz w świecie współczesnym

Treści programowe dla zajęć:

Ustrój feudalny w średniowiecznej Europie, jego formacja, podstawowe cechy i konsekwencje dla życia politycznego, społecznego i gospodarczego.

Feudalizacja średniowiecznej wojskowości i jej następstwa.

Przemiany w sposobie prowadzenia wojen.

Rycerstwo jako warstwa społeczna.

Zakony rycerskie jako specyficzna forma średniowiecznej wojskowości.

Kultura rycerska, jej korzenie i przejawy.

Najważniejsze wojny średniowiecznej Europy, typowe dla wojskowości feudalnej (wyprawy krzyżowe, wojna stuletnia).

Zmierzch rycerstwa jako podstawowej siły militarnej i jego przekształcenie się w ziemiaństwo/szlachtę.

Specyfika polskiej formy ustroju feudalnego oraz stanu rycerskiego i szlachty.

Pozostałości kultury i etosu rycerskiego w późniejszych epokach.

Nazwa zajęć: Dyplomatyka

Po zakończeniu zajęć i potwierdzeniu osiągnięcia efektów uczenia się student/ka

w zakresie wiedzy:

1. zna i rozumie specyfikę dyplomatyki jako dyscypliny naukowej
2. posiada wiedzę na temat różnych typów dokumentu średniowiecznego i jego znaczenia w badaniach mediewistycznych
3. posiada wiedzę na temat metod krytyki dokumentu średniowiecznego

w zakresie umiejętności:

1. potrafi na podstawowym poziomie przeprowadzić krytykę dokumentu średniowiecznego

w zakresie kompetencji społecznych:

1. jest gotowy/gotowa w sposób merytoryczny dyskutować na temat zagadnień wchodzących w skład treści programowych zajęć

Treści programowe dla zajęć:

Historia dyplomatyki.

Edytorstwo dokumentów średniowiecznych.

Dzieje dokumentu i kancelarii w Polsce.

Problem fałszerstw dyplomatycznych.

Historiograficzne dyskusje wokół autentyczności wybranych dokumentów średniowiecznych.

Metody krytyki dokumentu.

Dyplomatyka papieska.

Dokument królewski i cesarski.

Notariat publiczny.

Nazwa zajęć: Laboratorium przygotowawcze do praktyk zawodowych

Po zakończeniu zajęć i potwierdzeniu osiągnięcia efektów uczenia się student/ka

w zakresie wiedzy:

1. ma uporządkowaną podstawową wiedzę historyczną zorientowaną na jej zastosowanie w planowaniu praktyk zawodowych

2. zna zadania charakterystyczne dla wybranego podmiotu rynku pracy, w którym planuje odbyć praktyki zawodowe

3. zna mocne i słabe strony w zakresie własnej wiedzy, umiejętności i kompetencji niezbędnych do odbywania planowanej praktyki zawodowej

w zakresie umiejętności:

1. potrafi wyciągać wnioski z obserwacji pracy instytucji lub organizacji, w której planuje odbywać praktyki zawodowej w zakresie realizowanych przez nią celów i zadań

w zakresie kompetencji społecznych:

1. jest gotów/gotowa do zastosowania zdobytej wiedzy podczas odbywania praktyk

Treści programowe dla zajęć:

Organizacja i zasady przeprowadzenia praktyk zawodowych.

Działalność i oferta instytucji, w których student może realizować praktyki zawodowe.

Niezbędna dokumentacja związana z planowaną praktyką zawodową.

Zaprojektowanie propozycji ramowego programu praktyk dla wybranej instytucji, w której student będzie odbywał praktyki zawodowe.

Nazwa zajęć: Proseminarium średniowieczne

Po zakończeniu zajęć i potwierdzeniu osiągnięcia efektów uczenia się student/ka

w zakresie wiedzy:

1. ma uporządkowaną wiedzę w zakresie kluczowych zagadnień związanych ze źródłami i metodami interpretacji

w zakresie umiejętności:

1. potrafi samodzielnie wyszukiwać informacje na wskazany temat związany z historią polską i powszechną średniowiecza w literaturze naukowej wskazanej przez prowadzącego i innej

2. potrafi samodzielnie poddawać krytycznej analizie różne kategorie źródeł pisanych, odnoszących się do historii polskiej i powszechnej średniowiecza i interpretować je w celu uzyskania wiedzy o ww. dziedzinie

w zakresie kompetencji społecznych:

1. ma świadomość poziomu swojej wiedzy na temat źródeł i metod dotyczących badania historii średniowiecznej Polski i Europy oraz wie o konieczności jej stałej aktualizacji w związku z postępowaniem badań nad tym zagadnieniem

Treści programowe dla zajęć:

Księgi cudów i łask oraz wota jako materiał z zakresu historii medycyny.

O czym mówią nam lub nie mówią dokumenty: łekneński i jędrzejowski?

Obyczaje kleru – statuty synodalne.

Sprawy małżeńskie – księgi sądowe.

Polemika z tezami pracy K. Polasik, Antropologiczny rekonesans historyka, Bydgoszcz 2007.

Dzieje bajeczne – kroniki.

Średniowieczne wizje zaświatów. Zaświaty według Hieronima Boscha.

Sprawy kryminalne – raptus puellae – tzw. Księża elbląska (prawo zwyczajowe) i statuty z zakresu prawa ziemskiego.
Wokół Carmen Mauri – w kręgu wielkiej polemiki.

Nazwa zajęć: **Średniowiecze w kulturze masowej**

Po zakończeniu zajęć i potwierdzeniu osiągnięcia efektów uczenia się student/ka w zakresie wiedzy:

1. ma uporządkowaną wiedzę szczegółową w zakresie kluczowych zagadnień związanych ze śladami średniowiecza lub świadomymi nawrotami do tej epoki w kulturze masowej

w zakresie umiejętności:

1. potrafi samodzielnie wyszukiwać informacje na wskazany temat związany ze śladami średniowiecza lub świadomymi nawrotami do tej epoki w kulturze masowej w literaturze naukowej wskazanej przez prowadzącego i innej

2. potrafi samodzielnie poddawać krytycznej analizie różne kategorie źródeł pisanych odnoszących się do śladów średniowiecza lub świadomych nawrotów do tej epoki w kulturze masowej i interpretować je w celu uzyskania wiedzy o ww. dziedzinie

3. posiada umiejętność przygotowywania wypowiedzi odnoszących się do wybranych zagadnień dotyczących śladów średniowiecza lub świadomych nawrotów do tej epoki w kulturze masowej

w zakresie kompetencji społecznych:

1. ma świadomość poziomu swojej wiedzy na temat śladów średniowiecza lub świadomych nawrotów do tej epoki w kulturze masowej i konieczności jej stałej aktualizacji w związku z postępem badań nad tym zagadnieniem

Treści programowe dla zajęć:

Zagadnienia wstępne, terminologia, historia mediewalizmu.

Turbosłowianie, turbolechici, Wielka Lechia.

Mediewalizm w XIX wieku – dramaty.

Mediewalizm w XIX wieku – powieści.

Mediewalizm we współczesnych powieściach.

Mediewalizm w filmach, grach, serialach.

„Gwiezdne wojny” – mediewalizm genealogiczny.

Nazwa zajęć: **Świat średniowiecznych wyobrażeń**

Po zakończeniu zajęć i potwierdzeniu osiągnięcia efektów uczenia się student/ka w zakresie wiedzy:

1. zna i rozumie kluczowe zagadnienia związane z historią wyobrażeń dotyczących niezwykłości w średniowieczu

2. ma wiedzę na temat aktualnego stanu badań i trendów badawczych we współczesnej humanistyce dotyczących problematyki niezwykłości w średniowieczu

3. zna występujące we współczesnej kulturze elementy nawiązujące do średniowiecznych wyobrażeń o niezwykłych zwierzętach, ludach, zdarzeniach itp.

w zakresie umiejętności:

1. potrafi stosować poznane metody analizy źródeł pisanych i ikonograficznych odnoszących się do różnych kategorii niezwykłości w średniowieczu

w zakresie kompetencji społecznych:

1. szanuje odmienność poglądów i wyobrażeń ludzi żyjących w innych epokach i kręgach kulturowych

Treści programowe dla zajęć:

Rozumienie niezwykłości w średniowieczu oraz jej konteksty geograficzne, etniczne i społeczne.

Smok – istota na pograniczu świata natury i sfery nadprzyrodzonej.

Niezwykłe zwierzęta i ich interpretacje w filozofii przyrody i moralistyce.

Tzw. ludy monstrialne jako element obrazu świata.

Niezwykłe miejsca i krainy w wyobrażonym świecie średniowiecza.

Człowiek wobec niezwykłej rzeczywistości – elementy niezwykłości w relacjach z podróży po świecie fizycznym i zaświatach.

Znaki na niebie i ziemi: zjawiska przyrodnicze jako element sfery niezwykłości.

Nazwa zajęć: **Wprowadzenie do kultury politycznej i medialnej**

Po zakończeniu zajęć i potwierdzeniu osiągnięcia efektów uczenia się student/ka w zakresie wiedzy:

1. potrafi wymienić i wyjaśnić podstawowe kategorie pojęciowe związane z kulturą polityczną i mediami

2. potrafi scharakteryzować polską kulturę polityczną na przestrzeni wieków

3. zna i rozumie najważniejsze mechanizmy komunikacji medialnej

w zakresie umiejętności:

1. umie rozpoznać i wskazać związki istniejące pomiędzy współczesnymi orientacjami politycznymi a nurtami XIX-wiecznej polskiej myśli politycznej
2. potrafi dostrzegać i wykorzystywać we współczesnej dyskusji XIX-wieczne źródła polskiej kultury politycznej

w zakresie kompetencji społecznych:

1. szanuje różne punkty widzenia i oceny polskiej kultury politycznej
2. samodzielnie wyraża swoje przekonania na temat polityki, kultury politycznej oraz mediów, szanując przy tym odmienne punkty widzenia na ten temat

Treści programowe dla zajęć:

Kultura polityczna – pojęcie, tradycje badawcze, typologie.

Podstawy komunikacji medialnej i mediatyzacji polityki.

Orientacje historyczne a poglądy polityczne.

Dawna i współczesna polska kultura polityczna.

Źródła konserwatyzmu, liberalizmu i socjalizmu i ich wpływ na polską kulturę polityczną.

Nazwa zajęć: **Analiza dyskursu politycznego i medialnego**

Po zakończeniu zajęć i potwierdzeniu osiągnięcia efektów uczenia się student/ka

w zakresie wiedzy:

1. potrafi zdefiniować dyskurs polityczny i medialny oraz rozpoznawać różne ich rodzaje
2. zna różnorodne sposoby argumentowania i rodzaje argumentów

w zakresie umiejętności:

1. umie krytycznie analizować dyskurs polityczny i medialny
2. rozpoznaje chwytów erystycznych i figury retoryczne
3. potrafi wziąć udział w debacie oksfordzkiej
4. umie logicznie argumentować swoje racje

w zakresie kompetencji społecznych:

1. analizując dyskurs polityczny i medialny, przyjmuje różne punkty widzenia wynikające z podłoża narodowego, kulturowego, społecznego i historycznego
2. biorąc udział w dyskusji i debacie akademickiej oraz analizując dyskurs polityczny i medialny, potrafi w sposób niezależny i samodzielny wyrażać własne myśli, szanując w tym względzie prawa innych osób

Treści programowe dla zajęć:

Pojęcie dyskursu politycznego i medialnego.

Analiza tekstu i obrazu w dyskursie politycznym i medialnym.

Sztuka dyskusyjna i debatowania w mediach na tematy polityczne.

Sztuka logicznego argumentowania.

Retoryka i perswazja w dyskursie politycznym i medialnym.

Wprowadzenie do erystyki.

Trolling a sztuka weryfikacji informacji.

Współczesny dyskurs polityczny i medialny w Polsce – próba oceny.

Nazwa zajęć: **Mechanizmy sprawowania władzy**

Po zakończeniu zajęć i potwierdzeniu osiągnięcia efektów uczenia się student/ka

w zakresie wiedzy:

1. zna zwroty i terminy z zakresu współczesnych teorii władzy oraz pokrewnych im nurtów z nauk społecznych i humanistycznych
2. zna historyczne oraz współczesne koncepcje władzy

w zakresie umiejętności:

1. potrafi krytycznie myśleć i analizować różne aspekty współczesnego społeczeństwa oraz funkcjonowania władzy w obszarach życia społecznego pod kątem wewnętrznych relacji oraz konfliktów

w zakresie kompetencji społecznych:

1. jest gotów/gotowa uzasadnić znaczenie legitymizowanej władzy dla funkcjonowania państwa demokratycznego

Treści programowe dla zajęć:

Przedstawienie podstawowych kategorii, problemów i interpretacji teorii władzy.

Koncepcje oraz spory w pojmowaniu władzy.

Przywódcztwo polityczne i elity władzy (istota, koncepcje, teorie, modele).

Legitymizacja władzy.
Sprawowanie władzy politycznej (procesy decyzyjne).
Władza we współczesnym świecie.

Nazwa zajęć: Rytuały i symbole polityczne

Po zakończeniu zajęć i potwierdzeniu osiągnięcia efektów uczenia się student/ka w zakresie wiedzy:

1. zna podstawowe pojęcia dotyczące rytuałów i symboli politycznych
2. rozumie mechanizmy funkcjonowania symboli i rytuałów politycznych

w zakresie umiejętności:

1. potrafi przeprowadzić analizę znaczeniową i porównawczą wybranych rytuałów i symboli politycznych
2. potrafi wyciągnąć wnioski i ocenić wpływ rytuałów politycznych na człowieka/obywatela
3. potrafi wskazać związki istniejące między historycznymi a współczesnymi rytuałami politycznymi
4. potrafi prowadzić merytoryczną dyskusję na temat rytualności komunikacji politycznej

w zakresie kompetencji społecznych:

1. jest gotów/a do uczestnictwa w merytorycznej dyskusji na temat rytualności komunikacji politycznej z poszanowaniem odmienności zdania innych osób

Treści programowe dla zajęć:

Rytualny charakter polityki – rytuały i symbole polityczne.
Rodzaje rytuałów i ich funkcje oraz przykłady rytualizacji życia politycznego.
Symbolika w polityce – charakterystyka władzy duchowej i świeckiej.
Rytualne przedstawienie rzeczywistości politycznej – rytuał koronacji, walki o władzę i rytualne odpowiedzi na kryzysy polityczne.
Polityka a religia. Magiczna moc władzy na przestrzeni dziejów.
Wybrane obrzędy i ceremonie polityczne.
Polityczna doniosłość współczesnych rytuałów.

Nazwa zajęć: Polska myśl polityczna epoki przedrozbiorowej

Po zakończeniu zajęć i potwierdzeniu osiągnięcia efektów uczenia się student/ka w zakresie wiedzy:

1. zna najważniejszych myślicieli czasów przedrozbiorowych
2. ma opanowaną siatkę pojęć niezbędnych do zrozumienia głównych problemów i debat politycznych wybranego okresu

w zakresie umiejętności:

1. potrafi przedstawić i ocenić założenia najważniejszych myślicieli czasów przedrozbiorowych
2. potrafi dokonać krytyki świadectw myśli politycznej
3. potrafi przeprowadzić analizę porównawczą różnych koncepcji polskiej myśli politycznej epoki przedrozbiorowej
4. potrafi wskazać związki polskiej myśli politycznej z dominującymi ówczesnie nurtami myśli europejskiej

w zakresie kompetencji społecznych:

1. jest gotów/owa do udziału w merytorycznej dyskusji dotyczącej omawianego tematu, a w niej do samodzielnego argumentowania swojego stanowiska z poszanowaniem odrębności zdania innych jej uczestników

Treści programowe dla zajęć:

U źródeł polskiej myśli politycznej okresu przedrozbiorowego.
Polska myśl polityczna u schyłku średniowiecza.
Złoty wiek.
Ideologia złotej wolności.
Polska myśl polityczna XVII wieku.
Czasy saskie.
Obóz reformy polskiego rządu w XVIII wieku.
Polska w komentarzach europejskich.

Nazwa zajęć: Laboratorium przygotowawcze do praktyk zawodowych

Po zakończeniu zajęć i potwierdzeniu osiągnięcia efektów uczenia się student/ka w zakresie wiedzy:

1. posługuje się podstawową i uporządkowaną wiedzą historyczną i stosuje ją w planowaniu praktyk zawodowych

2. zna zadania charakterystyczne dla wybranego podmiotu rynku pracy, w którym planuje odbyć praktyki zawodowe

3. zna mocne i słabe strony w zakresie własnej wiedzy niezbędnej do odbywania planowanej praktyki zawodowej

w zakresie umiejętności:

1. potrafi wyciągać wnioski z obserwacji pracy instytucji lub organizacji, w której planuje odbywać praktyki zawodowe w zakresie realizacji przez nią celów i zadań

2. potrafi ocenić mocne i słabe strony własnych umiejętności niezbędnych do odbywania planowanej praktyki zawodowej

w zakresie kompetencji społecznych:

1. jest gotów/gotowa do zdobywania i doskonalenia swoich kompetencji zawodowych oraz personalnych, społecznych i organizacyjnych

Treści programowe dla zajęć:

Organizacja i zasady przeprowadzenia praktyk zawodowych.

Zapoznanie się z działalnością instytucji, w której student może realizować praktyki zawodowe.

Omówienie i przygotowanie niezbędnej dokumentacji związanej z planowaną praktyką zawodową.

Zaprojektowanie własnego programu praktyk w instytucji, w której student będzie odbywał praktyki zawodowe.

Nazwa zajęć: **Sztuka wojenna świata starożytnego**

Po zakończeniu zajęć i potwierdzeniu osiągnięcia efektów uczenia się student/ka

w zakresie wiedzy:

1. ma zaawansowaną, uporządkowaną chronologicznie i tematycznie wiedzę o historii Grecji i Rzymu w starożytności ze szczególnym wskazaniem na dzieje militarne i rozwój struktur administracji wojskowej

2. zna i rozumie powiązania interdyscyplinarne historii i nauk pokrewnych z innymi naukami i obszarami nauk, a także zastosowania metod i narzędzi innych dyscyplin naukowych w pracy historyka w tym archeologii oraz bronioznawstwa

3. zna i rozumie specyfikę przedmiotową i metodologiczną nauk historycznych z obszaru wojskowości starożytnej i średniowiecznej

w zakresie umiejętności:

1. potrafi komunikować się w mowie i piśmie w języku polskim z zastosowaniem terminologii właściwej dla nauk historycznych w tym wojskowości antycznej i pokrewnych oraz różnych form pisarstwa historycznego

2. potrafi samodzielnie zdobywać wiedzę w sposób uporządkowany i systematyczny przy zastosowaniu różnorodnych technik pozyskiwania, klasyfikowania i analizowania informacji, zgodnie ze wskazówkami opiekuna naukowego oraz rozwija umiejętności profesjonalne związane z obszarami wojskowości starożytnej

3. potrafi formułować tezy, argumentuje z wykorzystaniem poglądów różnych autorów prac historycznych, również z zakresu znanej mu literatury fachowej traktującej o wojskowości starożytnej

w zakresie kompetencji społecznych:

1. wykazuje niezależność i samodzielność myśli, szanując w tym względzie także prawa innych osób

Treści programowe dla zajęć:

Grecka sztuka wojenna.

Rzymska sztuka wojenna.

Wojna w świecie barbarzyńców.

Bronioznawstwo antyczne.

Nazwa zajęć: **Praktyki zawodowe**

Po zakończeniu zajęć i potwierdzeniu osiągnięcia efektów uczenia się student/ka

w zakresie wiedzy:

1. posługuje się uporządkowaną podstawową wiedzą historyczną zorientowaną na jej zastosowanie w planowaniu i realizacji praktyk zawodowych ze znajomością zadań instytucji, w której odbywa praktykę zawodową

2. ma szczegółową wiedzę na temat instytucji i zadań przewidzianych wymogami praktyki zawodowej w zakresie historii

3. ma podstawową wiedzę o bezpieczeństwie i higienie w pracy

w zakresie umiejętności:

1. posługuje się uporządkowaną podstawową wiedzą historyczną zorientowaną na jej zastosowanie w planowaniu i realizacji praktyk zawodowych

2. samodzielnie zdobywa wiedzę i rozwija umiejętności zawodowe, kierując się wskazówkami opiekuna praktyki zawodowej
3. posługuje się podstawowymi programami komputerowymi (edytory tekstu, programy do tworzenia prezentacji itp.)
4. pracuje w zespole, także wedle celów i wskazówek formułowanych przez opiekuna praktyk
5. stosuje podstawową wiedzę o bezpieczeństwie i higienie w pracy

w zakresie kompetencji społecznych:

1. jest gotów/gotowa stosować szczegółową wiedzę na temat instytucji i zadań przewidzianych wymogami praktyki zawodowej w zakresie historii
2. jest gotów/gotowa pracować w zespole, także zgodnie z celami i wskazówkami formułowanymi przez opiekuna praktyk

Treści programowe dla zajęć:

Struktura organizacyjna i zadania instytucji, w której student odbywa praktykę zawodową.
Podstawy bezpieczeństwa i higieny pracy w instytucji.
Samodzielne wykonywanie powierzonych zadań praktycznych pod właściwym nadzorem.
Zasady i techniki pracy w zespole, także pod kierunkiem opiekuna praktyk.
Zasady i techniki tworzenia dokumentacji.

Nazwa zajęć: Idee polityczne w Europie XIX wieku

Po zakończeniu zajęć i potwierdzeniu osiągnięcia efektów uczenia się student/ka

w zakresie wiedzy:

1. umie przedstawić i ocenić założenia najważniejszych nurtów dziewiętnastowiecznej europejskiej myśli politycznej.

w zakresie umiejętności:

1. potrafi przeprowadzić analizę porównawczą różnych nurtów XIX-wiecznego konserwatyzmu, liberalizmu, nacjonalizmu i socjalizmu
2. umie wskazać związki istniejące pomiędzy współczesnymi orientacjami politycznymi a nurtami XIX-wiecznej europejskiej myśli politycznej

w zakresie kompetencji społecznych:

1. charakteryzuje się postawą otwartości i tolerancji wobec odmiennych światopoglądów i ideologii
2. jest gotów/gotowa podjąć merytoryczną dyskusję i współpracę z osobami o odmiennych światopoglądach lub ideologiach

Treści programowe dla zajęć:

Liberalizm I połowy XIX wieku.
Tocqueville i zderzenie demokracji z wolnością.
Obrońcy „tronu i ołtarza” w XIX wieku.
Edmund Burke i początki nowoczesnego konserwatyzmu.
Lewica i socjalizm przed Marksem.
Marksizm Karola Marksa i jego następców.
Anarchizm i syndykalizm II połowy XIX wieku.
Naród i nacjonalizm w XIX wieku.
Myśl polityczna i społeczna Kościoła czasów Piusa IX i Leona XIII.

Nazwa zajęć: Polska myśl polityczna XIX wieku

Po zakończeniu zajęć i potwierdzeniu osiągnięcia efektów uczenia się student/ka

w zakresie wiedzy:

1. zna założenia podstawowych nurtów polskiej myśli politycznej XIX wieku
2. zna najważniejsze teksty czołowych przedstawicieli polskiej myśli politycznej XIX wieku

w zakresie umiejętności:

1. umie porównać założenia polskiej myśli konserwatywnej, liberalnej, narodowej i socjalistycznej
2. potrafi dokonać krytycznej analizy tekstów źródłowych z zakresu polskiej myśli politycznej
3. umie wskazać związki pomiędzy współczesnymi orientacjami politycznymi a nurtami XIX-wiecznej polskiej myśli politycznej
4. potrafi przygotować krótkie teksty publicystyczne i naukowe, w których prezentuje różne nurty polskiej myśli politycznej XIX wieku

w zakresie kompetencji społecznych:

1. prezentując opinie na temat polskich myślicieli politycznych XIX wieku, potrafi czynić to w sposób niezależny i samodzielny, szanując w tym względzie prawa innych osób do wyrażania opinii odrębnych
2. uczestnicząc w dyskusjach i debatach odnoszących się do różnych nurtów i tradycji polskiego myślenia o polityce, kieruje się empatią do świata wartości oraz postaw Polaków w XIX wieku

Treści programowe dla zajęć:

Polska myśl polityczna w latach 1795-1830.
Myśl polityczna ks. Adama Jerzego Czartoryskiego.
Polski mesjanizm i romantyzm polityczny.
Koncepcje prorosyjskie w polskiej myśli politycznej XIX wieku.
Myśl polityczna krakowskich stańczyków.
Myśl polityczna polskich pozytywistów.
Myśl polityczna Romana Dmowskiego.
Nurty polskiej myśli socjalistycznej XIX wieku.
Nurty polskiej myśli ludowej w XIX wieku.

Nazwa zajęć: Marketing polityczny i medialny

Po zakończeniu zajęć i potwierdzeniu osiągnięcia efektów uczenia się student/ka w zakresie wiedzy:

1. zna najważniejsze modele i strategie marketingu politycznego
2. posiada znajomość podstawowej terminologii przedmiotu zajęć

w zakresie umiejętności:

1. potrafi dokonać charakterystyki rynku politycznego i dokonać analizy zachowań wyborczych
2. rozumie mechanizmy związane z kreowaniem wizerunku politycznego i rolę mediów w polityce
3. potrafi przygotować własną strategię kampanii wyborczej

w zakresie kompetencji społecznych:

1. jest gotów/owa formułować opinie i prowadzić merytoryczną dyskusję dotyczącą mechanizmów związanych z funkcjonowaniem marketingu politycznego na scenie politycznej

Treści programowe dla zajęć:

Marketing polityczny jako forma komunikacji politycznej. Podstawowe pojęcia, definicje i cechy marketingu politycznego. Modele marketingu politycznego.
Specyfika rynku politycznego i metody badań.
Zachowania wyborcze w ujęciu socjologicznym, psychologicznym, politologicznym i marketingowym.
Kampanie polityczne jako element marketingu politycznego.
Wizerunek polityczny i sposoby jego kreowania.
Media w kampaniach politycznych.
Reklama polityczna jako narzędzie marketingu politycznego.
Nowe narzędzia marketingu politycznego – Internet i nowe media.

Nazwa zajęć: Chrześcijaństwo w średniowieczu

Po zakończeniu zajęć i potwierdzeniu osiągnięcia efektów uczenia się student/ka w zakresie wiedzy:

1. zna i rozumie kluczowe zagadnienia związane z historią zachodniego chrześcijaństwa w średniowieczu
2. zna aktualny stan badań i bieżące trendy badawcze w historiografii, dotyczące problematyki związanej z dziejami zachodniego chrześcijaństwa w średniowieczu
3. zna i rozumie społeczne, ekonomiczne i polityczne konteksty funkcjonowania instytucji kościelnych w średniowiecznej Europie
4. zna główne kategorie źródeł, odnoszących się do historii chrześcijaństwa w średniowieczu oraz problemy związane z ich interpretacją

w zakresie umiejętności:

1. potrafi poprawnie i we właściwych kontekstach posługiwać się terminologia związaną z dziejami chrześcijaństwa w średniowiecznej Europie
2. potrafi w oparciu o własną wiedzę przygotować poprawną wypowiedź pisemną, dotyczącą problematyki związanej ze średniowiecznym chrześcijaństwem

w zakresie kompetencji społecznych:

1. ma świadomość znaczenia dziedzictwa średniowiecznego chrześcijaństwa jako czynnika kształtującego tożsamość kulturową Europy jako całości oraz Polski, z poszanowaniem dla różnych ocen tego dziedzictwa

Treści programowe dla zajęć:

Antyczne korzenie średniowiecznego chrześcijaństwa.
Chryścianizacja wczesnośredniowiecznej Europy.
Specyfika zachodniego chrześcijaństwa we wczesnym średniowieczu.
Reformy Kościoła w pełnym średniowieczu.
Nowe zakony i ruchy religijne w Europie pełnego średniowiecza.

Herezje średniowieczne.

Papiestwo i ruch soborowy w późnym średniowieczu.

Nowe ruchy i prądy religijne późnego średniowiecza.

Kulturotwórcza rola średniowiecznego chrześcijaństwa.

Kościół polski w średniowieczu na tle europejskim – cechy wspólne i swoistość.

Nazwa zajęć: **Język niemiecki B21**

Po zakończeniu zajęć i potwierdzeniu osiągnięcia efektów uczenia się student/ka w zakresie umiejętności:

1. potrafi tworzyć płynne wypowiedzi ustne na przygotowane tematy, prezentować i argumentować swoje stanowisko oraz innych osób na tematy związane ze swoim otoczeniem jak i na tematy ogólnoakademickie

2. potrafi czytać ze zrozumieniem teksty w języku niemieckim o charakterze ogólnym jak i akademickim, związane z kierunkiem studiów, oraz analizować ich treść i wybierać niezbędne informacje

3. potrafi zrozumieć oryginalny materiał audio lub wideo na większość tematów dotyczących życia codziennego, kulturalnego i społecznego, na poziomie ogólnym jak i wychwycić niezbędne szczegóły

4. potrafi przygotować i wygłosić prezentację na wybrany temat

w zakresie kompetencji społecznych:

1. opracować teksty oraz wypowiedzi dotyczące życia społecznego, uniwersyteckiego i zawodowego

Treści programowe dla zajęć:

Czasy gramatyczne potrzebne do wyrażania różnorodnych czynności osadzonych w czasach: czas Perfekt oraz Imperfekt dla czasowników mocnych i słabych oraz czasowników modalnych.

Inne struktury gramatyczne potrzebne do wyrażania różnorodnych treści i opinii: strona bierna, strona bierna z czasownikami modalnymi, Konjunktiv II, konektory, zdania okolicznikowe celu, zdania przydawkowe.

Słownictwo dotyczące życia codziennego jak i ogólno-akademickie w zakresie następujących tematów:

- relacje – relacje międzyludzkie, przyjaźń, cechy charakteru, charakterystyka dobrego przyjaciela, miłość, uczucia, etapy związku, trudności w związku, konflikty rodzinne
- zdrowie – dbałość o zdrowie, zdrowe odżywianie, problemy i porady zdrowotne, nazwy chorób, czynności wykonywane przez lekarza i pacjenta, wizyta u lekarza
- szkoła, uniwersytet – wybór studiów i szkoły wyższej, wymarzone studia, obowiązki studenta, życie studenckie, ścieżki kariery, finansowanie nauki
- reklama - znaczenie reklamy, sztuczki stosowane w reklamie, wybory konsumenckie, podatność na reklamę, sukces w biznesie

Strategie efektywnego czytania w celu zrozumienia ogólnego sensu wypowiedzi; domyślanie się znaczenia nieznanymi słów w zakresie bloków tematycznych określonych w treści 3.

Strategie efektywnego słuchania w celu zrozumienia ogólnego sensu wypowiedzi; domyślanie się znaczenia nieznanymi słów w zakresie bloków tematycznych określonych w treści 3.

Udzielanie odpowiedzi, udział w dyskusji oraz wyrażanie różnorodnych funkcji językowych w zakresie: przeprowadzania oraz udziału w rozmowie kwalifikacyjnej o pracę, przedstawiania problemów, moderowania dyskusji oraz wyrażania opinii na tematy zawarte w treści 3.

Nazwa zajęć: **Idee polityczne w Europie XX-XXI wieku**

Po zakończeniu zajęć i potwierdzeniu osiągnięcia efektów uczenia się student/ka w zakresie wiedzy:

1. zna terminologię związaną z myślą polityczną

2. wie, jak zidentyfikować, rozróżniać i objaśniać cechy charakterystyczne dla rozwoju myśli politycznej XX i XXI wieku

3. ma wiedzę na temat głównych nurtów, idei, ideologów i twórców myśli politycznej XX i XXI wieku

w zakresie umiejętności:

1. potrafi analizować i weryfikować procesy wpływające na rozwój danego nurtu myśli politycznej

2. ma umiejętność krytycznego myślenia i analizowania różnych aspektów myśli politycznej

w zakresie kompetencji społecznych:

1. jest świadom/świadoma, z czego wynikają odmienne spojrzenia na poszczególne kwestie u przedstawicieli różnych nurtów myśli politycznej

Treści programowe dla zajęć:

Przedstawienie poglądów, idei i teorii dotyczących państwa, prawa, społeczeństwa na tle wydarzeń historycznych z uwzględnieniem podłoża społeczno-ekonomicznego.

Przedstawienie głównych nurtów myśli politycznej XX i XXI wieku.

Nazwa zajęć: Instytucje polityczne i media w XX-XXI wieku

Po zakończeniu zajęć i potwierdzeniu osiągnięcia efektów uczenia się student/ka w zakresie wiedzy:

1. zna podstawowe współczesne koncepcje i teorie instytucjonalne
2. orientuje się w historii instytucji politycznych i medialnych
3. zna instytucje polityczne oraz sposób ich funkcjonowania
4. zna terminologię z zakresu współczesnych instytucji politycznych

w zakresie umiejętności:

1. zdobywa umiejętność krytycznego myślenia i analizowania różnych aspektów współczesnego społeczeństwa oraz funkcjonowania instytucji w różnych obszarach życia społecznego po kątem wewnętrznych relacji oraz konfliktów
2. zdobywa umiejętności analizowania i weryfikowania procesów dokonujących wewnątrz życia politycznego

w zakresie kompetencji społecznych:

1. ma świadomość sporów dotyczących oceny funkcjonowania instytucji politycznych i medialnych we współczesnym świecie i jest gotów/gotowa wyjaśnić ich znaczenie

Treści programowe dla zajęć:

Współczesne instytucje polityczne jako organizacyjne podstawy polityki.
Ponadpaństwowe instytucje polityczne.
System instytucjonalny i prawny Unii Europejskiej.
Państwo i naród – historia i współczesność.
Rola mediów we współczesnym świecie.

Nazwa zajęć: Bezpieczeństwo uczniów w szkole

Po zakończeniu zajęć i potwierdzeniu osiągnięcia efektów uczenia się student/ka w zakresie wiedzy:

1. zna i analizuje akty prawne dotyczące bezpieczeństwa i higieny pracy nauczyciela oraz zasady odpowiedzialności opiekuna, nauczyciela, wychowawcy za bezpieczeństwo i ochronę zdrowia uczniów
2. posiada wiedzę na temat zasad BHP w szkole (podstawowej i ponadpodstawowej), w tym zagadnienia związane z ergonomią zawodu nauczyciela
3. posiada wiedzę na temat zagrożeń w szkole (podstawowej i ponadpodstawowej) i trafnie ocenia przyczynę zaistniałych sytuacji niebezpiecznych

w zakresie umiejętności:

1. potrafi rozpoznać potrzebę udzielenia pierwszej pomocy przedmedycznej dzieciom i młodzieży
2. potrafi udzielić pierwszej pomocy uczniom, w tym także wykonać podstawowe zabiegi resuscytacyjne u dzieci i młodzieży

Treści programowe dla zajęć:

Regulacje prawne dotyczące bhp w szkole (podstawowej i ponadpodstawowej).
Rozpoznawanie zagrożeń na terenie szkoły (podstawowej i ponadpodstawowej).
Zasady bezpieczeństwa i rozpoznanie zagrożeń podczas zajęć w szkole (w tym lekcji wychowania fizycznego), szkolnych grupowych wyjść uczniowskich, wycieczek szkolnych.
Wypadki i sytuacje zagrożenia bezpieczeństwa uczniów w szkole, procedury postępowania.
Ergonomia zawodu nauczyciela: ocena ryzyka pracy, choroby zawodowe.
Rozpoznawanie stanów nagłego zagrożenia zdrowotnego u dzieci i młodzieży.
Udzielanie pierwszej pomocy przedmedycznej w sytuacjach nagłego zagrożenia zdrowotnego dzieci i młodzieży.
Podstawowe zabiegi resuscytacyjne u dzieci i młodzieży.

Nazwa zajęć: Laboratorium dydaktyki historii cz. 1: przygotowanie do praktyk

Po zakończeniu zajęć i potwierdzeniu osiągnięcia efektów uczenia się student/ka w zakresie wiedzy:

1. zna i rozumie podstawę programową danego przedmiotu, cele kształcenia i treści nauczania przedmiotu lub prowadzonych zajęć na poszczególnych etapach edukacyjnych, przedmiot lub rodzaj zajęć w kontekście wcześniejszego i dalszego kształcenia, strukturę wiedzy w zakresie przedmiotu nauczania lub prowadzonych zajęć oraz kompetencje kluczowe i ich kształtowanie w ramach nauczania przedmiotu lub prowadzenia zajęć

w zakresie umiejętności:

1. stosuje w praktyce edukacyjnej uporządkowaną wiedzę szczegółową z zakresu dydaktyki historii w szkole podstawowej

2. stosuje w praktyce wiedzę metodyczną z zakresu historii w projektowaniu oraz realizacji lekcji i projektu edukacyjnego w szkole podstawowej
3. kształtuje wybrane kompetencje kluczowe i kulturowe uczniów w zakresie edukacji historycznej w szkole podstawowej

w zakresie kompetencji społecznych:

1. jest gotów/gotowa do kształtowania wybranych kompetencji kluczowych i kulturowych uczniów w zakresie edukacji historycznej w szkole podstawowej

Treści programowe dla zajęć:

Zastosowanie uporządkowanej wiedzy szczegółowej z zakresu dydaktyki historii podczas praktyk w szkole podstawowej.

Zastosowanie podstawowej wiedzy na temat metodyki wykonywania typowych zadań, norm, procedur i dobrych praktyk w edukacji historycznej podczas praktyk w szkole podstawowej.

Zastosowanie wiedzy dotyczącej kompetencji kluczowych i kulturowych w zakresie edukacji historycznej podczas praktyk w szkole podstawowej.

Nazwa zajęć: **Łacina średniowieczna**

Po zakończeniu zajęć i potwierdzeniu osiągnięcia efektów uczenia się student/ka

w zakresie wiedzy:

1. zna podstawową terminologię z zakresu gramatyki opisowej i historii piśmiennictwa średniowiecznego potrzebną do samodzielnego tłumaczenia i analizy średniowiecznych tekstów łacińskich
2. zna w stopniu podstawowym metodykę analizy i przekładu średniowiecznych tekstów łacińskich

w zakresie umiejętności:

1. potrafi korzystać z pomocy leksykograficznych (słowniki) oraz opracowań dotyczących źródeł historycznych (bibliografie, repertoria, cyfrowe bazy danych) podczas tłumaczenia średniowiecznego tekstu łacińskiego
2. potrafi z pomocą słowników tłumaczyć i interpretować średniowieczne teksty łacińskie o umiarkowanym stopniu trudności

w zakresie kompetencji społecznych:

1. współpracuje z koleżankami i kolegami w rozwiązywaniu problemów interpretacji łacińskich tekstów średniowiecznych oraz wspólnie wypracowuje ich tłumaczenie w trakcie zajęć

Treści programowe dla zajęć:

Instrumentarium niezbędne do tłumaczenia średniowiecznych tekstów łacińskich (semestr 4).

Wspólne tłumaczenie tekstów łacińskich zaproponowanych przez prowadzącego/cą (semestry 4, 5, 6).

Wspólne tłumaczenie tekstów łacińskich zaproponowanych przez studentów/teki (semestry 5, 6).

Nazwa zajęć: **Historia średniowiecza – przegląd źródeł**

Po zakończeniu zajęć i potwierdzeniu osiągnięcia efektów uczenia się student/ka

w zakresie wiedzy:

1. ma wiedzę na temat różnorodności i wielowarstwowości źródeł historycznych pozwalających poznać epokę średniowiecza
2. potrafi rozpoznać wybrane gatunki piśmiennictwa średniowiecznego i wskazać ich cechy charakterystyczne
3. zna i rozumie wybraną terminologię mediewistyki w zakresie źródłoznawstwa i jej nauk pomocniczych

w zakresie umiejętności:

1. potrafi zebrać i scharakteryzować podstawową bibliografię (źródła i opracowania) dotyczącą wybranego problemu z zakresu historii średniowiecza
2. potrafi przeprowadzić analizę i interpretację typowych tekstów w celu określenia ich znaczeń, oddziaływania społecznego, miejsca w procesie historyczno-kulturowym

w zakresie kompetencji społecznych:

1. rozumie i szanuje różnice kulturowe dzielące ludzi współczesnych od ludzi żyjących w wiekach średnich

Treści programowe dla zajęć:

Źródłoznawstwo w badaniach nad średniowieczem, problemy heurystyki oraz krytyki źródeł charakterystyczne dla mediewistyki, nauki pomocnicze w mediewistyce.

Źródła narracyjne (historiograficzne) – typologia gatunków piśmiennictwa historiograficznego i jego historia w średniowieczu. Praktyczne wykorzystanie poznanej terminologii do wielopoziomowej analizy tekstów historiograficznych (XII-XV w.).

Źródła narracyjne (hagiograficzne) – typologia gatunków piśmiennictwa, rozwój historyczny hagiografii. Praktyczne wykorzystanie poznanej terminologii do wielopoziomowej analizy tekstów hagiograficznych (X-XIII w.).

Źródła ikonograficzne w badaniach średniowiecza – na podstawie przedstawień wizualnych zwierząt w bestiariuszach, historyzujących iluminacjach oraz na marginesach innych typów materiału rękopiśmiennego, ich związki z literaturą zoologiczną i zoograficzną w średniowieczu.

Nazwa zajęć: Sfragistyka i heraldyka

Po zakończeniu zajęć i potwierdzeniu osiągnięcia efektów uczenia się student/ka w zakresie wiedzy:

1. zna i rozumie podstawy warsztatu pracy historyka zajmującego się badaniami z zakresu heraldyki i sfragistyki, w tym potrafi dokonać kwerendy bibliograficznej dotyczącej stanu badań wokół wybranego problemu związanego z tymi dziedzinami; ma uporządkowaną wiedzę przedmiotową i metodologiczną z dziedziny sfragistyki i heraldyki

2. ma sprecyzowane zainteresowania badawcze oraz opanowaną terminologię związaną ze średniowieczną heraldyką i sfragistyką; ma wiedzę na temat rozwoju oraz aktualnego stanu badań i bieżących trendów badawczych w zakresie sfragistyki i heraldyki

w zakresie umiejętności:

1. potrafi formułować pytania badawcze i tezy odnoszące się do zagadnień heraldyki i sfragistyki; potrafi wskazać najważniejsze grupy dysponentów i znaczenie analizy dyplomatycznej w badaniach sfragistycznych

2. zna podstawowe metody analizy i interpretacji źródeł heraldycznych i sfragistycznych; zna podstawowe pojęcia związane ze sfragistyką i heraldyką oraz potrafi ich poprawnie używać we właściwych kontekstach

w zakresie kompetencji społecznych:

1. potrafi formułować wnioski na podstawie analizowanych herbów i pieczęci; rozumie specyfikę sfragistyki i heraldyki oraz ich odrębność w stosunku do innych nauk pomocniczych historii

Treści programowe dla zajęć:

Stan i perspektywy badań sfragistycznych w Polsce i na świecie; sfragistyka a inne nauki pomocnicze historii.

Badania kancelaryjne a sfragistyka.

Typologia i nazewnictwo; ikonografia sfragistyczna.

Inskrypcje napieczętno; edycje a interpretacje.

Dziedzictwo prawne i kulturowe heraldyki i sfragistyki.

Nazwa zajęć: Język łaciński

Po zakończeniu zajęć i potwierdzeniu osiągnięcia efektów uczenia się student/ka w zakresie wiedzy:

1. zna i rozumie podstawowe zasady wymowy i akcentowania oraz łacińską terminologię gramatyczną

2. zna i rozumie podstawy gramatyki łacińskiej (w zakresie przewidzianym dla kierunku kształcenia)

3. zna i rozumie fundamentalne zagadnienia kultury antycznej oraz łacińskie terminy specjalistyczne powiązane z kierunkiem studiów

w zakresie umiejętności:

1. potrafi sprawnie posługiwać się pomocami dydaktycznymi (słowniki, gramatyki)

2. potrafi poprawnie odczytać i przetłumaczyć proste teksty źródłowe i preparowane, powiązane z kierunkiem kształcenia

3. potrafi dokonać analizy tekstu z omówieniem form i konstrukcji gramatycznych

4. potrafi posłużyć się łacińskimi terminami, zwrotami, skrótami i sentencjami łacińskimi w odpowiednim kontekście

5. potrafi posłużyć się podstawowymi terminami z zakresu kultury antycznej i je omówić.

w zakresie kompetencji społecznych:

1. promuje tradycje oraz dziedzictwo historyczne i kulturowe antyku

Treści programowe dla zajęć:

Podstawowe informacje z zakresu struktury języka łacińskiego np. zasady wymowy, iloczasy, akcent (semestr I).

Deklinacje I-V (semestr I).

Koniugacje I-IV we wszystkich czasach w activum i passivum, czasownik sum, esse i jego złożenia.

Semestr I: czasy niedokonane w activum i passivum. Semestr II: czasy dokonane w activum i passivum.

Zaimki osobowe, dzierżawcze, zwrotny i pytajny (semestr I) oraz zaimki wskazujące i względny (semestr II).

Budowa zdania w activum i passivum (I semestr). Składnia ACI (I semestr). Dativus possessivus (II semestr).

Liczebniki główne i porządkowe (II semestr).

Participium praesentis activi oraz perfecti passivi (II semestr).

Ablativus absolutus (II semestr).

Podstawowe słownictwo, terminologia oraz teksty związane z kierunkiem kształcenia.

Terminologia naukowa pochodzenia łacińskiego i greckiego, skróty zwroty i sentencje.

Zagadnienia z zakresu mitologii, filozofii, literatury, kultury antycznej, dziedzictwo antyku w czasach nowożytnych.

Nazwa zajęć: Praktyki zawodowe

Po zakończeniu zajęć i potwierdzeniu osiągnięcia efektów uczenia się student/ka w zakresie wiedzy:

1. zna zadania charakterystyczne dla podmiotu rynku pracy, w którym odbył praktykę
2. rozumie potrzeby pracodawcy w zakresie wiedzy, umiejętności i kompetencji przyszłych historyków ze względu na specyfikę instytucji i organizacji, w których mogą oni znaleźć zatrudnienie
3. zna mocne i słabe strony w zakresie własnej wiedzy, umiejętności i kompetencji niezbędnych do wykonywania zadań powierzonych przez pracodawcę oraz podjęcia pracy i rozwoju kariery w zawodzie historyka

w zakresie umiejętności:

1. potrafi wyciągać wnioski z obserwacji pracy instytucji lub organizacji, w której odbywa praktykę, w zakresie realizowanych przez nią celów i zadań w związku z rozwojem własnej kariery zawodowej na rynku pracy
2. potrafi wyciągać wnioski z obserwacji na temat potrzeb pracodawcy w zakresie wiedzy, umiejętności i kompetencji przyszłych historyków ze względu na specyfikę instytucji lub organizacji, gdzie mogą oni znaleźć zatrudnienie
3. potrafi wyciągać wnioski na temat mocnych i słabych stron w zakresie wiedzy, umiejętności i kompetencji własnych niezbędnych do wykonania zadań powierzonych przez pracodawcę oraz podjęcia pracy i rozwoju kariery w zawodzie historyka
4. potrafi zastosować podstawową wiedzę o bezpieczeństwie i higienie pracy wybranego podmiotu rynku pracy

w zakresie kompetencji społecznych:

1. stosuje zasady skutecznego współdziałania z opiekunem praktyk z ramienia pracodawcy oraz z innymi pracownikami instytucji lub organizacji, w której odbywa praktykę w celu realizacji powierzonych mu zadań oraz oceny stopnia ich realizacji, w tym mocnych i słabych stron własnego przygotowania do wykonywania zawodu historyka w wybranych obszarach aktywności zawodowej

Treści programowe dla zajęć:

Struktura organizacyjna, zadania oraz funkcje podmiotu rynku pracy, u którego odbywa się praktyka oraz wymagane czynności organizacyjno-techniczne.

Podstawy bezpieczeństwa i higieny pracy wybranego podmiotu rynku pracy.

Zasady i techniki pracy w zespole, także pod kierunkiem opiekuna praktyk.

Zasady i techniki tworzenia dokumentacji, prezentacji lub innych materiałów związanych z podmiotem, w którym odbywana jest praktyka.

Samodzielne wykonywanie powierzonych zadań praktycznych pod właściwym nadzorem.

Nazwa zajęć: Idee polityczne w Europie do 1789 r.

Po zakończeniu zajęć i potwierdzeniu osiągnięcia efektów uczenia się student/ka w zakresie wiedzy:

1. wymienia najważniejszych filozofów polityki od starożytności po wiek XVIII oraz ich podstawowe dzieła
2. zna kluczowe założenia filozofii politycznej omawianych myślicieli

w zakresie umiejętności:

1. operuje najważniejszymi dla filozofii i myśli politycznej pojęciami; potrafi porównać ich znaczenie w rozmaitych epokach
2. potrafi wskazać nawiązania i zasadnicze różnice w filozofiach politycznych różnych postaci i epok
3. potrafi krytycznie analizować teksty filozofii politycznej

w zakresie kompetencji społecznych:

1. potrafi umiejscowić filozofię polityczną poszczególnych myślicieli na tle ich epoki
2. umie krytycznie podejść do prezentowanych treści filozoficznych, dostrzega ich potencjalne implikacje

Treści programowe dla zajęć:

Antyk, Platon i Arystoteles – początki europejskiej myśli politycznej.
Chrześcijańska myśl polityczna doby Średniowiecza.
Myśl polityczna XVI wieku.
Myśl polityczna absolutyzmu.
Krytyka absolutyzmu i narodziny myśli liberalnej.
Oświeceniowe rządy rozumu.

Nazwa zajęć: Nowe metody badań mediewistycznych

Po zakończeniu zajęć i potwierdzeniu osiągnięcia efektów uczenia się student/ka w zakresie wiedzy:

1. zna i rozumie podstawy warsztatu pracy historyka zajmującego się badaniami nad średniowieczem, w tym potrafi dokonać kwerendy bibliograficznej dotyczącej stanu badań wokół wybranego problemu związanego z tymi dziedzinami; ma uporządkowaną wiedzę przedmiotową i metodologiczną z wybranych metod badawczych
2. ma sprecyzowane zainteresowania badawcze oraz opanowaną terminologię związaną z metodami badań nad średniowieczem; ma wiedzę na temat rozwoju oraz aktualnego stanu badań i bieżących trendów badawczych w zakresie nowych metod badawczych
3. wie, jak formułować pytania badawcze i tezy z powołaniem się na nowe metody badawcze
4. zna podstawowe metody analizy i interpretacji źródeł heraldycznych i sfragistycznych, zna podstawowe pojęcia związane ze sfragistyką i heraldyką i wie, jak poprawnie używać ich we właściwych kontekstach

w zakresie umiejętności:

1. potrafi formułować wnioski na podstawie analizy wybranych metod badawczych; rozumie specyfikę wybranych metod oraz ich odrębności w stosunku do innych

w zakresie kompetencji społecznych:

1. jest gotów/gotowa pracować w grupie

Treści programowe dla zajęć:

Stan i perspektywy zastosowania nowych metod w mediewistyce.
Antropologia historyczna w mediewistyce.
Semiotyka w badaniach kultury średniowiecznej.
„Narratologia” – teksty źródeł na nowo odczytane (Propp, Dumezil, Banaszkiewicz).
Archeologia a klasyczne metody historyczne.
Historia środowiskowa w mediewistyce.
Zwroty/Turns we współczesnej humanistyce i ich wpływ na mediewistykę.
Interdyscyplinarność jako praktyka badawcza w mediewistyce.

Nazwa zajęć: Starożytność ludów „barbaricum”

Po zakończeniu zajęć i potwierdzeniu osiągnięcia efektów uczenia się student/ka w zakresie wiedzy:

1. ma uporządkowaną wiedzę dotyczącą starożytności ludów „barbaricum”
2. zna i rozumie procesy historyczne odnoszące się do starożytności ludów „barbaricum”
3. zna i rozumie zasady badań interdyscyplinarnych

w zakresie umiejętności:

1. potrafi analizować źródła historyczne dotyczące starożytności ludów „barbaricum”

w zakresie kompetencji społecznych:

1. jest gotów/gotowa do stosowania zdobytej wiedzy i umiejętności do życia we współczesnym zróżnicowanym kulturowo świecie

Treści programowe dla zajęć:

Spółczesność strefy „barbaricum” w Europie: sposoby rozumienia terminu, geneza, sposób uformowania się, zasady funkcjonowania.
Przebieg procesów etnogenetycznych we wczesnośredniowiecznej Europie.
Etnogeneza Słowian i rozwój Słowiańszczyzny we wczesnym średniowieczu.
Możliwości poznawcze innych źródeł (archeologicznych, językowych, antropologicznych i przyrodniczych) dla problematyki związanej ze strefą „barbaricum”.
Wielkie migracje późnego antyku i wczesnego średniowiecza.
Wierzenia religijne ludów „barbaricum” jako problem badawczy.
Początki państw słowiańskich w świetle źródeł pisanych i archeologicznych.
Tacyt jak źródło do dziejów strefy „barbaricum”.

Nazwa zajęć: Język niemiecki A2

Po zakończeniu zajęć i potwierdzeniu osiągnięcia efektów uczenia się student/ka w zakresie umiejętności:

1. potrafi porozumiewać się w prostych sytuacjach komunikacyjnych, wymagających jedynie bezpośredniej wymiany zdań na tematy znane i typowe
2. potrafi czytać ze zrozumieniem krótkie teksty w języku niemieckim o charakterze ogólnym
3. potrafi zrozumieć prosty oryginalny materiał w języku niemieckim dotyczący życia codziennego, kulturalnego i społecznego

w zakresie kompetencji społecznych:

1. szanuje różne punkty widzenia wynikające z odmiennego podłoża kultury polskiej i niemieckiej

Treści programowe dla zajęć:

Czasy gramatyczne potrzebne do wyrażania różnorodnych czynności osadzonych w czasach: czas Perfekt oraz Imperfekt dla czasowników mocnych i słabych, czas przyszły Futur 1.

Inne struktury gramatyczne potrzebne do wyrażania różnorodnych treści i opinii: partykuły modalne, rekcja czasownika, czasowniki ruchu, werden + bezokolicznik, zdania względne, słowotwórstwo, przymki czasowe.

Słownictwo dotyczące życia codziennego jak i ogólno-akademickie w zakresie następujących tematów:

- dni świąteczne: przyjęcia i uroczystości z różnych okazji, święta, tradycje, obrzędy, zaproszenia, rady dla gości i gospodarzy uroczystości
- w drodze: środki komunikacji, zakup biletów, zachowanie na dworcu/ lotnisku, sposoby podróżowania, miejsca docelowe, sposoby spędzania czasu w poszczególnych miejscach (np. w górach, nad morzem) warunki noclegowe, wrażenia i przeżycia urlopowe, szczegółowy opis drogi, wymarzona podróż, przedmioty przydatne w podróży
- mieszkanie: wymarzony dom/mieszkanie, wyposażenie mieszkania, okolica miejsca zamieszkania, warunki mieszkaniowe, doświadczenia z mieszkania we wspólnocie mieszkaniowej, własna sytuacja mieszkaniowa, zamiana mieszkania
- muzyka: instrumenty muzyczne, style muzyczne, gusty muzyczne, znani muzycy, koncert, przedstawienie muzyczne

Strategie efektywnego czytania w celu zrozumienia ogólnego sensu wypowiedzi; domyślanie się znaczenia nieznanymi słów w zakresie bloków tematycznych określonych w treści 3.

Strategie efektywnego słuchania w celu zrozumienia ogólnego sensu wypowiedzi; domyślanie się znaczenia nieznanymi słów w zakresie bloków tematycznych określonych w treści 3.

Udzielanie odpowiedzi, udział w dyskusji oraz wyrażanie różnorodnych funkcji językowych w zakresie: przeprowadzania oraz udziału w rozmowie kwalifikacyjnej o pracę, przedstawiania problemów, moderowania dyskusji oraz wyrażania opinii na tematy zawarte w treści 3.

Nazwa zajęć: Wychowanie fizyczne

Po zakończeniu zajęć i potwierdzeniu osiągnięcia efektów uczenia się student/ka w zakresie wiedzy:

1. posiada wiadomości dotyczące wpływu ćwiczeń na organizm człowieka, sposobów podtrzymania zdrowia i sprawności fizycznej, a także zasad organizacji zajęć ruchowych
2. identyfikuje relacje między wiekiem, zdrowiem, aktywnością fizyczną, sprawnością motoryczną kobiet i mężczyzn

w zakresie umiejętności:

1. opanował/a umiejętności ruchowe z zakresu gier zespołowych, sportów indywidualnych, turystyki kwalifikowanej oraz przydatnych do organizacji i udziału w grach i zabawach ruchowych, sportowych i terenowych
2. potrafi zastosować nabyty potencjał motoryczny do realizacji poszczególnych zadań technicznych i taktycznych w poszczególnych dyscyplinach sportowych i działalności turystyczno-rekreacyjnej
3. posiada umiejętności włączenia się w prozdrowotny styl życia oraz kształtowania postaw sprzyjających aktywności fizycznej na całe życie

w zakresie kompetencji społecznych:

1. promuje społeczne, kulturowe znaczenie sportu i aktywności fizycznej oraz kształtuje własne upodobania z zakresu kultury fizycznej
2. podejmuje się organizacji wszelkich form aktywności fizycznej, rywalizacji sportowej w swoim miejscu zamieszkania, zakładzie pracy lub regionie
3. troszczy się o zagospodarowanie czasu wolnego poprzez różnorodne formy aktywności fizycznej

Treści programowe dla zajęć:

Gry zespołowe:

- sposoby poruszania się po boisku,

- doskonalenie podstawowych elementów techniki i taktyki gry,
  - fragmenty gry i gra szkolna,
  - gry i zabawy wykorzystywane w grach zespołowych,
  - przepisy gry i zasady sędziowania,
  - organizacja turniejów w grach zespołowych.
- Aerobik, Taniec, Body Control, Pilates, Joga.
- poprawa ogólnej sprawności fizycznej,
  - umiejętność poprawnego wykonywania ćwiczeń i technik tanecznych,
  - wzmocnienie mięśni posturalnych i pozostałych grup mięśniowych,
  - zwiększenie wydolności oddechowo-kръżeniowej organizmu,
  - świadomość ciała, znajomość poszczególnych grup mięśniowych oraz odpowiednich dla nich ćwiczeń.
- Sporty indywidualne (tenis ziemny, tenis stołowy, judo, samoobrona, nordic walking, pływanie, narciarstwo, wioślarstwo, power bike, kulturystyka, trening funkcjonalny, rolkarstwo):
- poprawa ogólnej sprawności fizycznej,
  - nauka i doskonalenie techniki z zakresu poszczególnych dyscyplin sportu,
  - wdrożenie do samodzielnych ćwiczeń fizycznych,
  - wzmocnienie mięśni posturalnych i innych grup mięśniowych,
  - umiejętność poprawnego wykonywania ćwiczeń i technik specyficznych dla danej dyscypliny sportu,
  - gry i zabawy właściwe dla danej dyscypliny,
  - organizacja turniejów i zawodów,
  - udzielanie pierwszej pomocy i nauka resuscytacji kръżeniowo-oddechowej.

Nazwa zajęć: Laboratorium pedagogiczne: ewaluacja praktyk w szkole podstawowej

Po zakończeniu zajęć i potwierdzeniu osiągnięcia efektów uczenia się student/ka

w zakresie wiedzy:

1. posiada orientację w katalogu praw dziecka, a także w krajowych i międzynarodowych regulacjach dotyczących praw człowieka, dziecka, ucznia (także z niepełnosprawnościami)
2. posiada podstawową wiedzę dotyczącą statusu, praw i obowiązków nauczyciela, odpowiedzialności prawnej opiekuna, nauczyciela, wychowawcy, pragmatyki zawodowej

w zakresie umiejętności:

1. potrafi analizować zjawiska/sytuacje/epizody pojawiające się w pracy wychowawczej z klasą/ucniem w szkole podstawowej, a na tej podstawie formułować wnioski i planować działania
2. proponuje strategie działania w zaobserwowanych lub doświadczonych sytuacjach trudnych w relacjach nauczyciela z klasą/ucniem szkoły podstawowej
3. potrafi zaprojektować ścieżkę rozwoju zawodowego

w zakresie kompetencji społecznych:

1. jest gotów/owa podejmować działania na rzecz kształtowania dojrzałej tożsamości zawodowej i radzenia sobie w toku profesjonalnej biografii z wyzwaniami zawodowymi
2. jest gotów/owa podejmować współpracę z nauczycielami i innymi podmiotami życia szkolnego (oraz środowiska lokalnego) na rzecz szkoły i społeczności szkolnej

Treści programowe dla zajęć:

Analiza wybranych doświadczeń zgromadzonych przez studentów w trakcie ich praktyki w szkole: trudne zachowania uczniów i nauczycieli, ich uwarunkowania i konsekwencje, możliwe rozwiązania. Dobre praktyki.

Prezentacja katalogu praw dziecka oraz zasad prawnych stanowiących klauzule generalne w postępowaniach z udziałem dziecka (zasada dobra dziecka, zasada prymatu rodziców w wychowaniu dziecka).

Refleksja na temat dotychczasowego kształcenia psychologiczno-pedagogicznego (wiedzy, umiejętności doświadczeń z praktyki), odniesienie do indywidualnych potrzeb i wartości jako studenta oraz przyszłego nauczyciela (osobiste odniesienie, uwewnętrznienie treści).

Projektowanie ścieżki własnego rozwoju zawodowego.

Nazwa zajęć: Historia powszechna w średniowieczu

Po zakończeniu zajęć i potwierdzeniu osiągnięcia efektów uczenia się student/ka

w zakresie wiedzy:

1. zna w stopniu zaawansowanym kluczowe zagadnienia związane z historią powszechną Europy w średniowieczu
2. ma wiedzę na temat aktualnego stanu badań, bieżących trendów badawczych i koncepcji teoretycznych dotyczących omawianych na wykładach zagadnień

3. zna i rozumie powiązania między różnymi dziedzinami historii: politycznej, gospodarczej, społecznej, historii Kościoła, kultury, sztuki i mentalności w odniesieniu do dziejów Europy w średniowieczu
4. zna najważniejsze pojęcia związane z historią powszechną średniowiecza i sposoby ich poprawnego użycia we właściwych kontekstach
5. posiada wiedzę na temat obecności trwałych elementów dziedzictwa średniowiecza w różnych dziedzinach życia współczesnego

w zakresie umiejętności:

1. potrafi posługiwać się w sposób poprawny terminologią dotyczącą dziejów powszechnych średniowiecza
2. potrafi pod kierunkiem osoby prowadzącej zajęcia poprawnie analizować i interpretować teksty źródłowe dotyczące wybranych zagadnień z historii powszechnej średniowiecza
3. potrafi samodzielnie pozyskiwać informacje na temat dziejów powszechnych średniowiecza ze wskazanych przez osobę prowadzącą zajęcia tekstów historiograficznych oraz je poprawnie interpretować
4. potrafi formułować poprawne wypowiedzi mówione i pisane dotyczące wybranych zagadnień historii powszechnej średniowiecza

w zakresie kompetencji społecznych:

1. wyraża zrozumienie dla odmienności postaw i zachowań mieszkańców średniowiecznej Europy w stosunku do współczesności oraz różnych ocen dziedzictwa średniowiecza

Treści programowe dla zajęć:

Średniowiecze – zagadnienia ogólne (znaczenie i historia nazwy, zakres chronologiczny i przestrzenny, periodyzacja).

Kształtowanie się etnicznego i religijnego oblicza Europy we wczesnym średniowieczu.

Kształtowanie się struktur państwowych we wczesnośredniowiecznej Europie.

Przemiany społeczne i ekonomiczne w pełnym i późnym średniowieczu.

Kościół i życie religijne w średniowieczu.

Główne kierunki przemian politycznych w średniowiecznych państwach europejskich.

Kultura średniowiecznej Europy.

Nazwa zajęć: Polityka i media w kontekście prawa międzynarodowego

Po zakończeniu zajęć i potwierdzeniu osiągnięcia efektów uczenia się student/ka

w zakresie wiedzy:

1. zna i definiuje najważniejsze pojęcia prawa międzynarodowego; umie podać podstawowe normy prawnomiędzynarodowe
2. potrafi wskazać najważniejsze wydarzenia i postaci XIX i XX wieku, które wpłynęły na obecny kształt prawa międzynarodowego
3. rozumie wpływ norm prawnomiędzynarodowych na zachodzące procesy historyczne i polityczne

w zakresie umiejętności:

1. umie prześledzić rozwój ochrony podstawowych praw człowieka przez prawo międzynarodowe
2. potrafi wskazać XIX- i XX-wieczne przykłady ewidentnego łamania prawa międzynarodowego
3. potrafi określić przyczyny sukcesów lub porażek organizacji dbających o przestrzeganie prawa międzynarodowego

w zakresie kompetencji społecznych:

1. jest gotów/gotowa podjąć dyskusję na temat fundamentalnych zasad prawa międzynarodowego, doceniając ich znaczenie, zachowując zarazem szacunek dla osób wyrażających wobec nich opinie krytyczne

Treści programowe dla zajęć:

Wprowadzenie do prawa międzynarodowego.

Kształtowanie się współczesnego prawa wojennego.

Traktat wersalski i jego konsekwencje.

Tragiczna historia Ligi Narodów.

Podejście do polityki i prawa międzynarodowego na przykładach paktów Brianda–Kelloga i Ribentrop–Mołotow.

Proces norymberski i jego konsekwencje prawnomiędzynarodowe i historyczne.

Teheran, Jałta, Poczdam i nowy ład międzynarodowy.

Sukcesy i porażki ONZ.

Historia Unii Europejskiej jako unikatowego projektu prawnomiędzynarodowego.

NATO i jego historia.

Konferencja Bezpieczeństwa i Współpracy w Europie i jej konsekwencje prawne i polityczne.

Nazwa zajęć: Regionalizm w edukacji historycznej

Po zakończeniu zajęć i potwierdzeniu osiągnięcia efektów uczenia się student/ka w zakresie wiedzy:

1. zna podstawy prawne idei regionalistycznej we współczesnej szkolnej edukacji historycznej; cele i treści edukacji historyczno-regionalnej; pojęcia i terminy z jej zakresu; przykłady programów i materiałów dydaktycznych; przykłady metod i środków dydaktycznych oraz niezbędne kompetencje nauczyciela-regionalisty

2. rozumie znaczenie wprowadzenia edukacji historyczno-regionalnej do szkół, a także jej wpływ na kształtowanie tożsamości regionalnej uczniów oraz na rozwijanie ich tolerancji i otwartości kulturowej

w zakresie umiejętności:

1. potrafi korzystać z różnorodnych źródeł informacji o regionie i jego przeszłości

2. potrafi konstruować narzędzia pomocnicze do realizacji edukacji historyczno-regionalnej w szkole

3. potrafi podjąć współpracę z instytucjami kultury i stowarzyszeniami zajmującymi się historią regionu

4. potrafi zaplanować i opracować scenariusz cyklu zajęć z edukacji historyczno-regionalnej dla wybranego typu szkoły

w zakresie kompetencji społecznych:

1. jest gotów/gotowa do rozwoju swoich kompetencji i zainteresowań z zakresu historii regionalnej i lokalnej, przestrzegając norm etycznych w pracy historyka i popularyzacji wiedzy historycznej

2. jest gotów/gotowa do umiejętnego propagowania wiedzy i pamięci o historii regionu w środowisku lokalnym oraz dziedzictwa historycznego i kulturowego swojego regionu, szanując różne punkty widzenia wynikające z podłoża narodowego, kulturowego, społecznego i historycznego

Treści programowe dla zajęć:

Region, region historyczny, regionalizm, tożsamość regionalna, historia regionalna – omówienie podstawowych pojęć.

Geneza i rozwój regionalizmu polskiego oraz edukacji regionalnej w XX-XXI wieku.

Koncepcje programowe edukacji historyczno-regionalnej we współczesnym systemie oświaty.

Przedmiot, cele i zadania współczesnej edukacji historyczno-regionalnej.

Kompetencje i zadania nauczyciela-regionalisty.

Programy i materiały dydaktyczne do realizacji edukacji historyczno-regionalnej.

Przykłady metod i technik dydaktycznych wykorzystywanych w edukacji historyczno-regionalnej.

Współpraca z regionalnymi ośrodkami kulturalnymi, naukowymi i informacyjnymi w najbliższym środowisku szkoły.

Oferta edukacyjna wybranych instytucji kultury i organizacji regionalnych.

Projektowanie zajęć z zakresu edukacji historyczno-regionalnej.

Nazwa zajęć: Praktyki zawodowe

Po zakończeniu zajęć i potwierdzeniu osiągnięcia efektów uczenia się student/ka w zakresie wiedzy:

1. zna zadania charakterystyczne dla podmiotu rynku pracy, w którym odbył/a praktykę

2. rozumie potrzeby pracodawcy w zakresie wiedzy, umiejętności i kompetencji przyszłych historyków ze względu na specyfikę instytucji i organizacji, gdzie mogą oni znaleźć zatrudnienie

3. zna mocne i słabe strony w zakresie własnej wiedzy, umiejętności i kompetencji niezbędnych do wykonywania zadań powierzonych przez pracodawcę oraz podjęcia pracy i rozwoju kariery w zawodzie historyka

4. wie, jak zastosować podstawową wiedzę o bezpieczeństwie i higienie pracy wybranego podmiotu rynku pracy

w zakresie umiejętności:

1. potrafi wyciągać wnioski z obserwacji pracy instytucji lub organizacji, w której odbywa praktykę, w zakresie realizowanych przez nią celów i zadań w związku z rozwojem własnej kariery zawodowej na rynku pracy

2. potrafi wyciągać wnioski z obserwacji na temat potrzeb pracodawcy w zakresie wiedzy, umiejętności i kompetencji przyszłych historyków ze względu na specyfikę instytucji lub organizacji, gdzie mogą oni znaleźć zatrudnienie

3. potrafi wyciągać wnioski na temat mocnych i słabych stron w zakresie wiedzy, umiejętności i kompetencji własnych niezbędnych do wykonania zadań powierzonych przez pracodawcę oraz podjęcia pracy i rozwoju kariery w zawodzie historyka

w zakresie kompetencji społecznych:

1. stosuje zasady skutecznego współdziałania z opiekunem praktyk z ramienia pracodawcy oraz z innymi pracownikami instytucji lub organizacji, w której odbywa praktykę, w celu realizacji powierzonych

mu zadań oraz oceny stopnia ich realizacji, w tym mocnych i słabych stron własnego przygotowania do wykonywania zawodu historyka w wybranych obszarach aktywności zawodowej

Treści programowe dla zajęć:

Struktura organizacyjna, zadania oraz funkcje podmiotu rynku pracy, w której jest odbywana praktyka oraz czynności organizacyjno-techniczne.

Podstawy bezpieczeństwa i higieny pracy wybranego podmiotu rynku pracy.

Samodzielne wykonywanie powierzonych zadań praktycznych pod właściwym nadzorem.

Zasady i techniki pracy w zespole, także pod kierunkiem opiekuna praktyk.

Zasady i techniki tworzenia dokumentacji, prezentacji lub innych materiałów związanych z podmiotem, w którym jest odbywana praktyka.

Nazwa zajęć: Historia starożytnej Grecji i Rzymu – przegląd źródeł

Po zakończeniu zajęć i potwierdzeniu osiągnięcia efektów uczenia się student/ka

w zakresie wiedzy:

1. zna ogólną charakterystykę zasobów źródeł pisanych powstałych w świecie cywilizacji grecko-rzymskiej

2. zna podstawowe gatunki historiografii klasycznej i jej cechy charakterystyczne

3. zna podstawowe instrumenta studiorum: korpusy edycji źródłowych, podręczniki, słowniki specjalistyczne

w zakresie umiejętności:

1. potrafi przeprowadzić krytyczną analizę źródła z zakresu historiografii klasycznej (w tłumaczeniu), przedstawić jego wartość poznawczą i ograniczenia interpretacyjne

2. potrafi umiejscowić pomnikowe dzieła historiografii klasycznej na tle rozwoju historiografii europejskiej oraz omówić ich wpływ na kulturę humanistyczną

3. potrafi przeprowadzić dyskusję z zakresu historii idei na podstawie istotnych zagadnień społeczno-politycznych poruszanych w historiografii klasycznej

w zakresie kompetencji społecznych:

1. potrafi dyskutować w sposób adekwatny na tematy związane z problematyką poruszaną w historiografii klasycznej

2. rozumie istnienie odmiennych norm ustrojowych, społecznych i obyczajowych oraz dyskurs nad nimi w źródłach antycznych (historiografia, proza filozoficzna)

Treści programowe dla zajęć:

Źródła literackie.

Źródła nieliterackie.

Chronologia antyku klasycznego.

Nazwa zajęć: Warsztat pracy historyka wojskowego

Po zakończeniu zajęć i potwierdzeniu osiągnięcia efektów uczenia się student/ka

w zakresie wiedzy:

1. posiada wiedzę z zakresu stosowania warsztatu historyka wojskowości oraz umiejętności korzystania z różnorodnej bazy źródłowej oraz literatury i wie jak konstruować poprawnie wybrane formy opracowań historyczno-wojskowych oraz na czym polega edycja tekstu i analiza ikonografii historyczno-wojskowej

w zakresie umiejętności:

1. posiada umiejętność stosowania warsztatu historyka wojskowości; potrafi rozwijać warsztat naukowy historyka wojskowości; posiada umiejętności korzystania z różnorodnej bazy źródłowej oraz literatury; potrafi konstruować poprawnie prace historyczno-wojskowe w wybranych formach; posiada umiejętność edycji tekstu oraz analizy ikonografii historyczno-wojskowej

w zakresie kompetencji społecznych:

1. stosuje warsztat historyka wojskowości w sposób krytyczny i zgodnie z etyką zawodu historyka, szanując różne punkty widzenia na przeszłość i różne stanowiska w tym względzie

Treści programowe dla zajęć:

Czym zajmuje się historia wojskowa? Podstawowe pojęcia historyka wojskowości.

Czym jest wojna? Dlaczego ludzie walczą?

Podstawy badawcze historyka wojskowego. Wojna jako przedmiot badań historycznych.

Metodyka badań historycznowojskowych. Założenia metodologiczne badań historycznowojskowych.

Sposoby odtwarzania dziejów wojskowych.

Postępowanie badawcze historyka wojskowego.

Wartość poznawcza źródeł historyka wojskowego.

Analiza źródeł do historii wojskowej.

Rewolucja militarna.
Wojna a kultura.

Nazwa zajęć: **Paleografia**

Po zakończeniu zajęć i potwierdzeniu osiągnięcia efektów uczenia się student/ka w zakresie wiedzy:

1. orientuje się w historii pisma łacińskiego przed upowszechnieniem druku
2. zna przedmiot, metody i kierunki badań paleograficznych oraz podstawową terminologię specjalistyczną

w zakresie umiejętności:

1. potrafi samodzielnie odczytać średniowieczne rękopisy zapisane różnymi typami pisma
2. potrafi samodzielnie opisać i zinterpretować graficzną postać średniowiecznych zabytków rękopiśmiennych

w zakresie kompetencji społecznych:

1. ma pojęcie o dziedzictwie kultury rękopiśmiennej średniowiecznej Europy, w tym zwłaszcza ziem polskich, oraz o zagadnieniach związanych z jego ochroną i udostępnianiem

Treści programowe dla zajęć:

Historia, przedmiot i metody paleografii jako dyscypliny historycznej.

Odczyt i interpretacja wybranych typów pisma łacińskiego używanych w okresie przed upowszechnieniem druku na podstawie podobizn (cyfrowych lub drukowanych).

Prezentacja wybranych zabytków rękopiśmiennych ze zbiorów poznańskich bibliotek i archiwów.

Nazwa zajęć: **Broń i barwa w XIX wieku**

Po zakończeniu zajęć i potwierdzeniu osiągnięcia efektów uczenia się student/ka w zakresie wiedzy:

1. zna problematykę wojen i dzieje wojskowości XIX wieku, związki pomiędzy wojnami XIX wieku a miejscem i rolą państw ówczesnego świata, rozumie znaczenie wojen XIX wieku, orientuje się w kwestii konfliktów zbrojnych, które miały największe znaczenie dla losów XIX wieku
2. zna na poziomie pogłębionym specyfikę warsztatu badawczego historyka, w szczególności historyka wojskowości, w tym specjalistyczną terminologię

w zakresie umiejętności:

1. potrafi analizować wojny i dzieje wojskowości XIX wieku, również pod kątem ich znaczenia, wskazuje i określa związki pomiędzy wojnami XIX wieku a miejscem i rolą państw ówczesnego świata
2. potrafi wykorzystywać w swojej pracy badawczej metody warsztatu naukowego historyka, w szczególności historyka wojskowości, w tym specjalistyczną terminologię

w zakresie kompetencji społecznych:

1. jest świadomy/świadoma poziomu swojej wiedzy na temat wojen XIX wieku
2. jest gotów/gotowa do przestrzegania etyki zawodowej, uczestniczenia w dyskusji i prezentowania swoich poglądów na temat broni i barwy XIX wieku z poszanowaniem poglądów odmiennych, doceniania roli nauk o wojskowości, ustawicznego rozwoju własnych kompetencji w zakresie badań nad wojskowością i propagowania wiedzy o historii wojskowej

Treści programowe dla zajęć:

Teoretyczne piśmiennictwo wojskowe XIX wieku.

Teatr wojny w XIX wieku.

Wojna polsko-rosyjska 1792 roku.

Sztuka wojenna w powstaniu kościuszkowskim.

Legiony polskie Jana Henryka Dąbrowskiego.

Siły zbrojne Księstwa Warszawskiego.

Siły zbrojne Królestwa Polskiego.

Sztuka wojenna w powstaniu listopadowym 1830-1831.

Walki podczas Wiosny Ludów 1848-1849.

Sztuka wojenna w powstaniu styczniowym 1863-1864.

Armia rosyjska w XIX wieku.

Armia brytyjska w XIX wieku.

Wojny bałkańskie na początku XX wieku.